

Florin Ioniță Șt. M. Ilinca

Roxana Mihail
Adrian Costache

[illegible]

BACALAUREAT 2002
Teste de limbă
și literatură
română

**HUMANITAS
EDUCATIONAL**

Florin Ioniță
Roxana Mihail
St. M. Ilinca
Adrian Costache

Teste de LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

BACALAUREAT
2002

Coordonatorul colecției:
dr. ADRIAN STOICA
Serviciul Național de Evaluare
și Examinare

ASĂVOAEI ANCA

HUMANITAS
EDUCATIONAL

Scanned with OKEN Scanner

Seria *Examene/Bacalaureat* a primit autorizarea nr. 9401/2001 a Ministerului Educației și Cercetării pentru a fi folosită în școli ca material-resursă.

Deoarece pentru examenele din anul 2002 nu au intervenit schimbări importante în programele școlare, această carte este reeditată fără modificări față de ediția *Examene 2001*.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

Bacalaureat 2002: teste de limbă și literatură română

Florin Ioniță, Roxana Mihail, Șt. M. Ilinca, Adrian Costache
București; Humanitas Educațional, 2002

192 p.; 24 cm - (Examene)

ISBN 973-8144-52-3

I. Ioniță Florin

II. Mihail, Roxana

III. Ilinca, Șt. M.

IV. Costache Adrian

811.135.1(079.1)

Subiectul 1: Florin Ioniță

Subiectul 2: Roxana Mihail

Subiectul 3: Șt. M. Ilinca

Subiectul 4: Adrian Costache

Redactare: DANIELA ȘTEFĂNESCU

Machetare: WALTER WEIDLE

Țăginare: ANGELA ARDELEANU

Coperta: DINU DUMBRĂVICIAN

HUMANITAS EDUCAȚIONAL

Piața Presei Libere 1, sector 1, 79734, București

Telefon: 012225110 Fax: 012245438

e-mail: educ@agora.humanitas.ro

© HUMANITAS EDUCAȚIONAL, 2002

ISBN 973-8144-52-3

Cuvânt înainte

Rezultatele examenului de bacalaureat constituie un criteriu important pentru admiterea absolvenților de liceu în învățământul superior, cu pondere stabilită de fiecare facultate. În consecință, ca în orice sistem modern de învățământ în care accentul se pune atât pe finalizarea unui ciclu de instruire, cât și pe admiterea într-o treaptă superioară, miza acestui examen devine din ce în ce mai importantă.

Pentru a veni în sprijinul elevilor și cadrelor didactice care pregătesc examenul de Bacalaureat 2002, editura Humanitas Educațional continuă publicarea, în colecția Examene, a unor culegeri de teste pentru toate disciplinele de examen.

Lucrarea se adresează cu precădere elevilor și profesorilor care pregătesc examenul de Bacalaureat din acest an; utilitatea acesteia fiind susținută din cel puțin trei puncte de vedere. În primul rând, cei interesați vor fi familiarizați cu structura subiectelor, cu gradul lor de dificultate și cu exigența baremelor de notare. În al doilea rând, cartea oferă cea mai bună sursă de recapitulare a materiei de examen. În al treilea rând, lucrarea prezintă o viziune unitară în elaborarea subiectelor pentru disciplinele menționate.

Având în vedere aceste argumente, invităm elevii să rezolve testele propuse și, totodată, le urăm succes la examenul de Bacalaureat 2002.

Dr. ADRIAN STOICA

BACALAUREAT 2002 TESTE

Testul 1

1. Afară din biserică asistenții se opreau în curtea veche în grupuri domoale, care vorbeau de soare, de căldură, de muzică. Ieșind printre cei din urmă, Mini apucă pe Nory de mână:

- Cine e domnul acela... de după stâlp?
- E un domn bine! zise. Un străin... și parcă l-aș cunoaște!
- Bine, rău, dar cine să fie? ... Poate l-am văzut în vreun film!
- Asta-i acum, au venit și stelele de cinema la înmormântarea Siei!
- Probabil seamănă cu un artist de film, altfel n-am de unde-l ști! [...]

Domnul cel bine văzut din profil avea fața rasă, cu efigie mică, dar cu accent în liniile regulate. Ochiul ascuns sub pleoapă, o dungă mică săpată în obraz ca de o voință permanentă, cu colț de gură amar și agresiv și ținuta nemișcată a unui gentleman în haine negre. [...]

În curtea bisericii, Nory dete un cot puternic lui Mini:

— Uite-l!

Amândouă priviră într-acolo, apoi una la alta și, fiecare căutând a lăsa pe cealaltă să se pronunțe, murmurară amândouă:

— Lică!... Ras!

— Bravo, Lică! adăugă Nory, revenindu-și repede din uimire.

Așadar, domnul de la cinematograful, domnul cu profil interesant, cu rictus în colțul gurii, era Lică! Lică, fără mustață, cu desenul gurii liber de umbră, cu gropița pe care o dezmiarda vârful castaniu al mustății schimbată în dungă. Lică fără buclă pe frunte, tuns scurt; Lică prelucrat treptat de progres, de frizer și de atâta suferință cât putea încapa în el. [...] Atât cât viața și moartea puteau prelucra la fizic și la moral pe Lică, îl prelucrase. Ieșise acel „domn bine” ca la cinematograful

(Hortensia Papadat-Bengescu, Concert din muzică de Bach)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Transcrie, din text, un fragment de maximum 20 de cuvinte care descrie atitudinea participanților la înmormântarea Siei și motivează comportamentul acestora.
- II. Explică rostul discuției dintre cele două personaje feminine.
- III. Identifică și compară două trăsături, pe care le consideri reprezentative, ale „vechiului” și „noului” Lică.

IV. Comentează afirmația lui Nory: *Bravo, Lică!*

V. Explică sensul afirmației finale: *Ieșise acel „domn bine” ca la cinematograful*, identificând și cui aparține.

20 de puncte

2. Te numești Ioan/a Popescu și ești absolvent/ă al/a Colegiului „Alexandru cel Bun” din Drobeta Turnu-Severin și tocmai ai aflat că ți-a fost acordată de către fundația „Prietenia” bursa solicitată, ce îți permite să-ți continui studiile. Redactează o scrisoare oficială de mulțumire prin care îți exprimi gratitudinea pentru șansa acordată.

ATENȚIE!

- Scrisoarea ta trebuie să convingă utilizând datele precizate în cerință, respectând atât normele de redactare cunoscute (formulele specifice, vocabularul adecvat, paragrafele, așezarea în pagină etc.), cât și pe cele de ortografie și de punctuație în vigoare.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Scrie câte un sinonim neologic pentru următoarele cuvinte din fondul vechi: (1) obraz; (2) suferință; (3) moarte.

2. Structura „cei din urmă” este:

a. locuțiune adverbială;

b. locuțiune conjuncțională;

c. locuțiune substantivală.

3. Identifică, în text, o propoziție atributivă; menționează (în termeni morfologici): a. elementul de relație; b. elementul regent al acesteia.

4. Realizează contragerea subordonatei, de la cerința precedentă, menționând: a. rezultatul obținut; b. două transformări survenite.

5. Desparte în silabe cuvântul „arctic”.

6. Numește două prepoziții simple care cer genitivul.

7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție principală cu elementul de relație aparent subordonator „cât” (pronume interogativ).

8. Alcătuieste un enunț (o propoziție sau frază) care să conțină un subiect exprimat prin substantiv colectiv.

20 de puncte

- B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele *adagio-adagiu*, menționând apoi și sensul lor contextual.

2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a ajunge”.

3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. **bandei** b. **benzii**.
4. Rescrie corect enunțul: „Cei mai bine văzuți, după părerea colegilor mei, ar fi Dan și Alexandru”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „adversar”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a ajunge”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. (trahee) traheei/traheii;
 - b. (tranșee) tranșeei/tranșeii.
8. Rescrie forma corectă:
 - a. aceeași fată/ aceeași fată;
 - b. dea ascunselea/de-a ascunselea/de a ascunselea.

20 de puncte

4. Pornind de la versurile: *Dormeau adânc sicriile de plumb, /Și flori de plumb și funerar vestmânt — /Stam singur în cavou... și era vânt... /Și scârțâiau coroanele de plumb/*, realizează un eseu despre poezia bacoviană, relevând:

- universul tematic și de motive; particularitățile simbolismului bacovian;
- atmosfera bacoviană prin referire generală la cel puțin două texte; semnificația acestei atmosfere;
- sublinierea semnificațiilor versurilor date, integrate în context.

40 de puncte

Testul 2

1. I. *Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau...*; II. *Ai să dai samă, doamnă...*; III. *Capul lui Moțoc vrem...*; IV. *De mă voi scula, pre mulți am să popesc și eu...*
(Costache Negruzzi, Alexandru Lăpușneanu)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Identifică și motivează trăsătura de caracter dominantă care rezultă din cuvintele lui vodă din primul citat.
- II. Cine rostește amenințarea și în fața cui „va da samă” doamna?
- III. Cum s-a ajuns la formularea cererii din cel de-al treilea citat?
- IV. Ce înțelege vodă prin „a popi”?
- V. Arată ce l-a determinat pe vodă să rostească amenințarea din final.

20 de puncte

2. Te numești Liviu/Livia Ionescu și, în calitate de șef/ă al/a promoției 2001 a liceului „V. Alecsandri” din Negrești-Oaș trebuie să redactezi o scrisoare oficială, de mulțumire, adresată consiliului de conducere al liceului tău, care te-a

recomandat să participi la cursurile de vară de artă și civilizație italiană de la Roma.

ATENȚIE!

- Scrisoarea ta trebuie să convingă utilizând datele precizate în cerință, respectând atât normele de redactare cunoscute (formulele specifice, vocabularul adecvat, paragrafele, așezarea în pagină etc.), cât și pe cele de ortografie și de punctuație în vigoare.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Selectează, prin transcriere, un cuvânt care conține diftong; menționează semivocala din acel diftong.
2. Scrie câte un antonim contextual pentru verbele: (1) nu (mă) vrei; (2) mă voi scula.
3. Construiește trei enunțuri în care verbul „a da” să facă parte din trei expresii frazeologice sau din locuțiuni (alta decât cea din text).
4. Numește trei prepoziții simple care cer (al căror regim cazual este) dativul.
5. Dă două exemple de regionalisme lexicale.
6. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată subiectivă, al cărei element de relație să fie conjuncția „de” (= dacă).
7. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.
8. Motivează (explică) folosirea primei virgule din textul dat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele albastru-alabastru, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „apă”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. călcătorei b. călcătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Mi s-a spus că din totdeauna, în orice ziar cotidian se găsește și publicitate”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a afirma”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a acoperi”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
a. (remarcă) remărcii/remarcei/remarcii;
b. (remorcă) remorcii/remorcei.

8. Rescrie forma corectă:

- de-a valma/dea valma/de a valma;
- dea vați ascunselea/de-a-v-ați-ascunselea/de-a v-ați ascunselea/dea va-ți ascunselea.

20 de puncte

4. Pornind de la versurile: *Nu rostul meu de-a pururi prada/Ursitei maștere și rele,/Ci jalea unei lumi, părinte,/Să plângă-n lacrimile mele/*, realizează un eseu despre poezia lui O. Goga, *Rugăciune*, urmărind:

- temele și motivele poeziei lui O. Goga;
- tema și structura poeziei *Rugăciune*; semnificația strofei date;
- imaginea eului poetic (concepția despre rolul artistului).

40 de puncte

Testul 3

1. — Oameni buni! Măria-sa vodă întreabă ce vreți și ce ceriți? și pentru ce ați venit așa cu zurba?

Prostimea rămase cu gura căscată. Ea nu se aștepta la asemenea întrebare. Venise fără să știe pentru ce au venit și ce vrea. Începu a se strânge în cete-cete și a se întreba unii pe alții ce să ceară. În sfârșit începură a striga:

— Să micșureze dăjdiile! — Să nu ne zapciască! — Să nu ne mai împlinească! — Să nu ne mai jăfuiască! — Am rămas săraci! — N-avem bani! — Ni i-au luat toți Moțoc! — Moțoc! Moțoc! — El ne belește și ne pradă! El sfătuiește pre vodă! — Să piară! — Moțoc să moară! — Capul lui Moțoc vrem!

Acest din urmă cuvânt găsind un eho în toate inimile, fu ca o schinteie electrică. Toate glasurile se făcură un glas și acest glas striga: „Capul lui Moțoc vrem”. [...]

— Oh! păcătosul de mine! strigă ticălosul. Maică precistă, preacurată fecioară, nu mă lăsa să mă prăpădesc!... Dar ce le-am făcut eu oamenilor acestora? Născătoare de Dumnezeu, scapă-mă de primejdia aceasta, și mă jur să fac o biserică, să postesc cât voi mai ave zile, să ferec cu argint icoana ta făcătoare de minuni de la monăstirea Neamțului!... Dar, milostive doamne, nu-i asculta pre niște proști, pre niște mojici. Pune să deie cu tunurile într-înșii... Să moară toți! Eu sunt boier mare; ei sunt niște proști!

— Proști, dar mulți, răspunse Lăpușneanul cu sânge rece; să omor o mulțime de oameni pentru un om, nu ar fi păcat?

(Costache Negruzzi, *Alexandru Lăpușneanul*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- Arată modul în care se cristalizează voința mulțimii.
- Numește și descrie trăsătura de caracter dominantă care rezultă din replica lui Moțoc.
- Numește și descrie trăsătura de caracter dominantă care rezultă din replica lui Lăpușneanul.

- IV. Explică, apelând la context, care este sensul cuvântului „prost”. (Găsește un sinonim/o expresie contextuală.)
- V. Exprimă-ți punctul de vedere despre valențele estetice ale modului de expunere — dialogul — ales de autor.

20 de puncte

2. O revistă pentru tineret, la care vrei să colaborezi, îți solicită să scrii un articol comparând atitudinile față de rolul femeii în diferite părți ale lumii la sfârșitul secolului al XX-lea. În articolul tău, nu mai lung de 300 de cuvinte, trebuie să prezinți:
- cel puțin două societăți în care rolul femeii este diferit privit;
 - specificul acestui rol ținând cont de: posibilitățile de educație și carieră; relațiile de familie și implicarea femeii; politica oficială față de rolul femeii.

ATENȚIE!

- Articolul se adresează unor tineri de vârsta ta!
- Articolul trebuie să respecte normele stilistice și de redactare specifice stilului jurnalistic.
- Trebuie să atingi toate problemele menționate, găsind cel puțin câte un argument prin care să-ți susții propria opinie față de acestea.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Desparte în silabe cuvintele următoare: (1) preacurată; (2) născătoare; (3) biserică; (4); monăstirea.
2. Selectează, din text, două exemple de regionalisme fonetice.
3. Dă un exemplu de cuvânt care conține un triftong; menționează vocala din structura triftongului respectiv.
4. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată predicativă, al cărei element de relație să fie pronumele relativ (fără propoziție) „ceea ce”.
5. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.
6. Selectează, din text, două adjective pronominale, indicând și felul acestora.
7. Rescrie părți de vorbire flexibile, care nu au funcție sintactică.
8. Explică (motivează) folosirea celui de-al doilea semn de exclamare din text.

20 de puncte

- B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele anual–anuar, menționând apoi și sensul lor contextual.

2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a bate”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. cioplitoarei b. cioplitorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Eu cred că cei mai mult apreciați sunt fotbaliștii din lotul național”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „amintire”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „act”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va apare/va apărea;
 - b. (căpșună) mărimea căpșunii/mărimea căpșunei.
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (amploare) aprecierea amploarei/aprecierea amplorii;
 - b. de-a baba-oarba/dea baba-oarba/dea baba oarba/de-a-baba-oarba.

20 de puncte

4. Evidențiază, într-un eseu, particularitățile tematice și stilistice ale liricii argheziene, având ca punct de plecare versurile poeziei *Testament*: „Din bube, mucegaiuri și noroi/Iscaț-am frumuseți și prețuri noi.” În realizarea compoziției vei avea în vedere:
 - particularitățile tematice și stilistice ale operei argheziene; exemplificări;
 - prezentarea poeziei *Testament* și a rolului acesteia în formularea unui program artistic;
 - explicarea conceptului de „estetică a urâtului”;
 - explicarea versurilor date, integrate în context.

40 de puncte

Testul 4

1. — *Ce zici, părinte? zise sărmana femeie, înturnându-se cu ochii lăcrămați spre mitropolitul.*
 — *Crud și cumplit este omul acesta, fiica mea; Domnul Dumnezeu să te povățuiască. Iar eu mă duc să gătesc tot pentru purcederea noastră cu noul nostru domn; și pre cel vechi, Dumnezeu să-l ierte, și să te ierte și pre tine.*

(Costache Negruzzi, *Alexandru Lăpușneanul*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Rezumă întâmplarea în urma căreia s-a ajuns la dialogul reprodus mai sus.
- II. Ce sfat îi cere doamna Ruxanda mitropolitului?
- III. Strategia răspunsului urmărește un interes personal esențial al preotului: care este acesta?
- IV. Identifică două trăsături de caracter ale mitropolitului, care rezultă din acest răspuns.

V. Explică de ce rostește mitropolitul în final cuvintele: „Dumnezeu să-l ierte și să te ierte și pre tine.”

20 de puncte

2. Numele tău este Alex/a Popa, ești elev/ă în clasa a XII-a al / a Colegiului „Dante Alighieri” și ți se cere să redactezi o scrisoare oficială prin care să soliciți revizitei „Matematica, azi” să-ți reprogrameze publicarea celor șase probleme trimise de tine, pentru numărul din luna mai.

ATENȚIE!

- Scrisoarea ta trebuie să convingă utilizând datele precizate în cerință, respectând atât normele de redactare cunoscute (formulele specifice, vocabularul adecvat, paragrafele, așezarea în pagină etc.), cât și pe cele de ortografie și de punctuație în vigoare.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Transcrie, din text, un cuvânt care conține hiat; menționează vocalele din acel hiat.
2. Substantivul „părinte”, din punct de vedere sintactic, este:
 - a. complement indirect;
 - b. fără funcție (sintactică);
 - c. subiect.
3. Cuvântul „tot”, din punct de vedere morfologic, este:
 - a. adverb;
 - b. pronume;
 - c. substantiv.
4. Numește valoarea morfologică și sintactică a cuvântului „cel”.
5. Indică (1) felul propoziției „zise sărmana femeie, înturnându-se cu ochii lăcrămați spre mitropolitul”, menționând și clasificarea ei după (2) scop, (3) formă și (4) după alcătuire.
6. Explică întrebuințarea semnului întrebării.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată atributivă, al cărei element de relație să fie adverbul relativ „unde”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

- B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele a (se) apropia—a apropiă, menționând apoi și sensul lor contextual.

2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „ață”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. coardei b. corzii.
4. Rescrie corect enunțul: „Întotdeauna, cele mai mult căutate de către cititori au fost cărțile legate în piele”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a (se) deteriora”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului/adjectivului „alb”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ar apărea/ar apare;
 - b. (căpușă) căpușii/căpușei.
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (ardoare) ardorii/ardoarei;
 - b. de-a berbeleacul/dea berbeleacul/de-a-berbeleacul.

20 de puncte

4. Alcătuiește un eseu în care să demonstrezi că Mircea Eliade este o personalitate complexă a culturii române, folosind ca puncte de reper:
 - contribuția la dezvoltarea istoriei religiilor, a altor forme ale culturii;
 - activitatea ca prozator și etapele creației;
 - argumentarea trăsăturilor prozei prin valorificarea nuvelei *La țigănci* sau a romanului *Maitreyi*.

40 de puncte

Testul 5

1. Nu credeam să-nvăț a muri vrodată; / Pururi tânăr, înfășurat în manta-mi, / Ochii mei nălțam visători la steaua / Singurătății. // Când deodată tu răsăriși în cale-mi, / Suferință, tu, dureros de dulce... / Pân-în fund băui voluptatea morții / Nendurătoare. // Jalnic ard de viu chinuit ca Nessus, / Ori ca Hercul înveninat de haina-i; / Focul meu a-l stinge nu pot cu toate / Apele mării. // De-al meu propriu vis, mistuit mă vaiet, / Pe-al meu propriu rug, mă topesc în flăcări... / Pot să mai renviu luminos din el ca / Pasărea Phoenix? // Piară-mi ochii turburători din cale, / Vino iar în sân, nepăsare tristă; / Ca să pot muri liniștit, pe mine / Mie redă-mă!

(Mihai Eminescu, *Odă* — în metru antic)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Rezumă legenda chinuitului Nessus, la care face aluzie poetul.
- II. Explică sintagma *Hercul înveninat de haina-i*.
- III. Arată rolul celor două comparații (... *ca Nessus*, / *Ori ca Hercul*...) în conturarea semnificației de ansamblu a poeziei.

IV. Explică, din punctul de vedere al sensului poetic, versul: *Suferință, tu, dureros de dulce.*

V. Exprimă într-o singură propoziție / frază tema poeziei.

20 de puncte

2. Ai întârziat la o întâlnire la care trebuia să reprezinți liceul tău și ești în situația în care trebuie să scrii directorului liceului o scrisoare oficială prin care îți ceri scuze pentru cele întâmplate.

ATENȚIE!

- Scrisoarea nu trebuie să depășească 200 de cuvinte;
- Scopul principal al scrisorii este cel de a-ți prezenta scuzele într-un mod credibil și convingător.
- Scrisoarea ta trebuie să respecte normele stilistice și de redactare potrivite scopului și situației descrise.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Selectează (numește) două cuvinte (din text), care au accentul pe prima silabă.

2. Din punct de vedere morfologic, „i” (din structura „înveninat de haina-i”) este:

- a. pronume personal;
- b. pronume posesiv;
- c. verb auxiliar.

3. Din punct de vedere sintactic, „luminos” este:

- a. complement circumstanțial de mod;
- b. element predicativ suplimentar;
- c. nume predicativ.

4. Selectează două structuri în care cuvintele apar într-o topică afectivă/subiectivă.

5. Explică utilizarea celor două virgule din structura: „Suferință, tu, dureros de dulce”.

6. Indică (1) felul propoziției „ca să pot muri liniștit”, menționând și clasificarea ei după (2) scop, (3) formă, (4) alcătuire.

7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată completivă directă, al cărei element de relație să fie locuțiunea adverbială relativă „de unde”,

8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele atlas-atlaz, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a băga”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. copcei b. copcii.
4. Rescrie corect enunțul: „Cei zece mii de lei au fost găsiți în portofel”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „ascensiune”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a alege”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. vei cade/vei cădea;
 - b. (ceafă) cefei/cefii.
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (bardă) bardei/bărzii;
 - b. de-a pururi/de-a-pururi/dea pururi.

20 de puncte

4. Argumentează într-un eseu în ce constă contribuția lui Liviu Rebreanu la dezvoltarea romanului românesc, având în vedere:

- compoziția și structura romanelor: semnificația;
- tipologia personajelor, problematica psihologică;
- conflicte și maniera de rezolvare: dimensiunea tragică.

40 de puncte

Testul 6

1. Iona: ...*Încearcă să-ți amintești totul.* (Își acoperă cu mâinile fața, stă așa câteva clipe, dă din cap că nu poate). *E ceață!*

— *Încearcă să-ți amintești măcar ceva.* (Același joc.) *Ce ceață!* (Îngrozit.) *Nu-mi mai aduc aminte nici o limbă de vânt.* (Pauză.)

— (Cu mâna streășină la ochi.) *Cum se numeau bătrânii aceia buni, care veneau pe la noi când eram mici? Dar ceilalți doi, bărbatul cel încruntat și femeia cea harnică, pe care-i vedeam des prin casa noastră și care la început parcă nu erau așa bătrâni? Cum se numea clădirea aceea în care-am învățat eu? Cum se numeau lucrurile pe care le-am învățat eu? Ce nume purta povestea aia cu patru picioare, pe care mâncam și beam și pe care am și jucat de câteva ori? În fiecare zi vedeam pe cer ceva rotund, semăna cu o roată roșie, și se tot rostogolea numai într-o singură parte — cum se numea? Cum se numea drăcia aceea frumoasă și minunată și nenorocită și caraghioasă, formată din ani, pe care am trăit-o eu? Cum mă numeam eu?* (Pauză.)

— (Iluminat, deodată.) *Iona.*

- (Strigând.) *Ionaaa!*
 — *Mi-am adus aminte: Iona. Eu sunt Iona.*
 — *Și acum, dacă stau să mă gândesc, tot eu am avut dreptate. Am pornit-o bine. Dar drumul, el a greșit-o. Trebuia s-o ia în partea cealaltă.*
 — (Strigă.) *Iona, Ionaaa!... E invers. Totul e invers. Dar nu mă las. Plec din nou. De data aceasta, te iau cu mine. Ce contează dacă ai sau nu noroc? E greu să fii singur.*
 — (Scoate cuțitul.) *Gata, Iona? (Își spintecă burta.) Răzbim noi cumva la lumină.*
 (Marin Sorescu, *Iona*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Ce rol joacă amintirea în acest final de text?
- II. Urmărește etapele trezirii amintirii.
- III. Explică citatul, ținând cont și de indicațiile de regie:
 (Iluminat, deodată.) *Iona.*
 — (Strigând.) *Ionaaa!*
 — *Mi-am adus aminte: Iona. Eu sunt Iona.*
- IV. Explică citatul: *Am pornit-o bine. Dar drumul, el a greșit-o. Trebuia s-o ia în partea cealaltă.*
- V. Găsește o explicație pentru gestul final al lui Iona.

20 de puncte

2. Te numești Ion/Ioana Popescu, ți-ai terminat studiile și vrei să te angajezi în rețeaua McDonald's, unde intenționezi să faci carieră. Pentru aceasta, trebuie să redactezi un *curriculum vitae* care să-ți susțină cererea. Acesta va cuprinde următoarele rubrici: Nume, prenume. Vârstă, sex, stare civilă. Domiciliu, adresă, modalități de contactare. Studii. Performanțe, rezultate, activități profesionale. Abilități, calități. Obiective, idealuri, intenții profesionale. Pasiuni. Recomandări, referințe. Semnătura, data.

ATENȚIE!

- C.V.-ul tău nu trebuie să aibă mai mult de două pagini, format A4.
- Informațiile din C.V. sunt fictive.
- Calitățile principale ale textului tău trebuie să fie: claritatea, coerența, plauzibilitatea.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Din punct de vedere morfologic, cuvântul „cel” (din structura „bărbatul cel încrunțat”) este:
 - a. pronume demonstrativ;
 - b. adjectiv demonstrativ;
 - c. articol demonstrativ.

2. Cuvântul „o”, din structura „într-o singură parte”, din punct de vedere sintactic este:
 - a. atribut adjectival;
 - b. complement circumstanțial de mod;
 - c. fără funcție (sintactică).
3. Cuvântul „cum” apare de șase ori cu aceeași valoare morfologică (numește-o!) și cu aceeași funcție sintactică (numește-o!): 1. cum se numeau bătrânii aceia buni; 2. cum se numea clădirea aceea; 3. cum se numeau lucrurile; 4. cum se numea; 5. cum se numea drăcia aceea frumoasă și minunată și nenorocită și caraghioasă, formată din ani; 6. cum mă numeam eu.
4. Identifică, în text, trei propoziții subiective; realizează contragerea acestor subordonate.
5. Completează spațiile punctate cu forma de indicativ prezent, cerută de pronumele-subiect, pentru verbul „a mâna” /Tu...../
6. Menționează/ scrie forma de plural pentru următoarele substantive:
 - a. coardă (s.f.; fir; funie) b. coardă (s.f.; frânghie la ringul de box; bârnă la casă).
7. Alcătuieste/ construiește un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un subiect multiplu, exprimat prin pronume și prin numeral.
8. Transcrie o propoziție principală care are element de relație aparent subordonator.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele calitate–caritate, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „bătaie”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. depănătoare b. depănătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Știu că cele zece mii de lei au fost împrumutați de la colegul de clasă”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a dispărea”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului/adjectivului „amar”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ar cădea/ar cade;
 - b. (ceapă) cepii/cepei.
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (candoare) candoarei/candorii;
 - b. (cetină) cetinii/cetinei.

20 de puncte

4. Ilustrează într-un eseu destinul creator al artistului, valorificând textele *Rugăciune* de Octavian Goga și *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* de Lucian Blaga și relevând următoarele aspecte:

- conceptul de poezie programatică (exemplificări);
- conceptul de realitate în viziunea celor doi poeți; menirea romantică și „metafizică” a creatorului;
- explicarea titlurilor celor două poezii.

40 de puncte

Testul 7

1. CETĂȚEANUL: *Nu sunt turmentat... (zâmbind) coană Joifico... Las' că ne cunoaștem... Mă cunoaște conul Zaharia de la 11 februarie... Nu e vorba, ținem la d. Nae Cațavencu... e din Soțietate... dar vorba e, eu alegător... eu... (sughite) apropiatar, eu pentru cine votez? (sughite) d-aia am venit. (șovăie)*

(I. L. Caragiale, *O scrisoare pierdută*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Scrie un sinonim pentru sensul din text al cuvântului *turmentat*.
- II. *Cetățeanul* declară de mai multe ori, în comedia lui I. L. Caragiale, că este *apropitar*. Motivează afirmația, ținând seama de contextul în care este rostită.
- III. Explică sensul afirmației: *Mă cunoaște conul Zaharia de la 11 februarie...*
- IV. Din cuvintele: *Nu e vorba, ținem la d. Nae Cațavencu... e din Soțietate... dar vorba e, eu alegător... eu... (sughite) apropiatar, eu pentru cine votez?*, rezultă o oarecare stimă pentru Cațavencu. Totuși *cetățeanul* subliniază, și prin conținutul adversativ *dar*, că el, ca *alegător*, nu ar fi dispus să-l voteze. Cum se poate motiva această declarație?
- V. Două dintre intervențiile din paranteză ale autorului nu se referă numai la comportamentul personajului, ci comentează aluziv raporturi cu alte personaje, precum și stări sufletești ale *cetățeanului turmentat*. Identifică-le și explică-le semnificația.

20 de puncte

2. Te numești Andrei/Andreea Georgescu. Dorești să te angajezi la o firmă de import/export aparatură electronică, pe postul de agent de vânzări. Ți se cere să depui o cerere de angajare. Redactează o asemenea cerere.

ATENȚIE!

- Cererea ta trebuie să conțină toate detaliile necesare pentru a putea fi contactat/ă ulterior.

- Cererea trebuie să respecte formatul, normele de redactare și specificul stilului administrativ.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Completează spațiile punctate cu forma de indicativ prezent, cerută de pronumele-subiect, pentru verbul „a mâna”. /Eu...../
2. Din punct de vedere morfologic, verbul „e” din structura „nu e vorba” este:
 - a. auxiliar;
 - b. copulativ;
 - c. predicativ.
3. Din punct de vedere sintactic, „d-aia” este:
 - a. complement circumstanțial de cauză;
 - b. complement circumstanțial de scop;
 - c. fără funcție sintactică.
4. Transcrie, din text, un atribut substantival apozitional.
5. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un atribut exprimat prin verb la gerunziu.
6. Explică (motivează) semnul de punctuație numit apostrof.
7. Motivează (explică) semnul de punctuație numit puncte de suspensie.
8. Scrie un enunț în care verbul „a veni” să fie folosit cu sens figurat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele compănie–companie, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a cădea”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. frișcăi b. fristii.
4. Rescrie corect enunțul: „Ei trebuia să aibe grijă de cei zece mii de lei care au fost împrumutate”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „discuție”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a (se) aprinde”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. se va complăcea/se va complace;
 - b. (a usca) usucăm (noi)/uscăm (noi).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a vătăma) vătăm (eu)/vatăm (eu);
 - b. (cânepă) cânepei/cânepii.

20 de puncte

4. Pornind de la textele studiate, redactează un eseu cu temă: „Teme și motive ale liricii lui Vasile Voiculescu”, ținând cont de:
- starea poeziei în preajma primului război mondial;
 - imaginea începuturilor poetice: teme, motive, viziuni poetice;
 - poezia de tip religios și poezia erotică;
 - exemplificări cu imagini din poezia *În Grădina Ghetsemani* și *Sonetul CLXXXIII*.

40 de puncte

Testul 8

1. *Des cercetat de pădureți / În pat de râu și-n humă unsă, / Împărătea peste bureți / Crai Crypto, inimă ascunsă, // La vecinic tron, de rouă parcă! / Dar printre ei bârfeau bureții / De-o vrăjitoare minătarcă, / De la fântâna tinereții. // Și răi ghioci și toporași / Din gropi ieșeau să-l ocărăscă, / Sterp îl făceau și nărăvaș, / Că nu voia să înflorească.*

(Ion Barbu, *Riga Crypto și lapona Enigel*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- Explică cine este *crai Crypto*.
- Motivează supărarea *răilor ghioci* și a *toporașilor* față de rigă.
- Alege, dintre următoarele expresii metaforice, pe acelea potrivite pentru a caracteriza pe riga *Crypto*, respectiv, *ghiocii* și *toporașii*: *roata Venerei*, *roata lui Mercur*, *roata Soarelui*, *increatul*.
- Arată care pare a fi legătura dintre rigă și *vrăjitoarea minătarcă*.
- Explică ce ar fi însemnat pentru riga *Crypto* să *înflorească*.

20 de puncte

2. Te numești Andrei/ Andreea Georgescu. Când ți-ai depus C.V.-ul la biroul de angajări al rețelei McDonald's — unde dorești să te angajezi —, ți s-a cerut să atașezi o scrisoare de intenție cu care să-ți susții și prin care să-ți motivezi cererea. Scrie o asemenea scrisoare.

ATENȚIE!

- Scrisoarea de intenție este o scrisoare oficială și nu va fi mai lungă de o pagină, format A4.
- Scopul principal al textului tău este să convingă cititorul de seriozitatea demersului tău, prin argumentele prezentate (cel puțin două).
- Scrisoarea ta trebuie să respecte normele de redactare specifice acestui tip de text, într-un mod convingător pentru cel ce o citește.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Explică utilizarea cratimei din structura „și-n humă unsă”.
2. Substantivul cu prepoziție „de la fântâna”, în text, este:
 - a. atribut substantival prepozițional;
 - b. complement circumstanțial de loc;
 - c. complement indirect.
3. Scrie câte un sinonim contextual, pentru cuvintele: „cercetat”, „vecinic”, „a ocări”.
4. Selectează/rescrie, din text, două elemente predicative suplimentare.
5. Propoziția subordonată „să-l ocărască” este:
 - a. circumstanțială consecutivă;
 - b. circumstanțială de scop;
 - c. completivă indirectă.
6. Numește trei prepoziții simple care cer (al căror regim cazual este) acuzativul.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială de mod, al cărei element de relație să fie adverbul „cât”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele cazual-cauzal, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „bot”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. ghicitoare b. ghicitorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Acolo, drumul se desparte în trei părți: spre Est, spre vest, spre nord”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a dezaproba”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a arăta”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. te-ai complace/te-ai complăcea;
 - b. (a trage) trageți! (voi)/trăgeți! (voi).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a trimite) trimese (el)/trimise (el);
 - b. (coacăză) coacăzii/coacăzei.

20 de puncte

4. Redactează un eseu structurat cu tema: „Sursele și funcțiile poeziei în textul arghegian *Testament*”. În realizarea eseului vei avea în vedere următoarele:
- semnificația așezării poeziei *Testament* în fruntea vol. *Cuvinte potrivite*;
 - motive poetice în structurarea poeziei;
 - ideea efortului generațiilor trecute și a sublimării artistice (estetica urâtului); semnificația titlului;
 - poezia ca „pedeapsă izbăvitoare” și rolul ei social;
 - semnificația „slovei de foc” și a „slovei făurite”.

40 de puncte

Testul 9

1. *Sara pe deal buciulul sună cu jale, /Turmele-l urc, stele le scapără-n cale, /Apele plâng, clar izvorând în fântâne; /Sub un salcâm, dragă, m-aștepți tu pe mine. //Luna pe cer trece-așa sfântă și clară, /Ochii tăi mari caută-n frunza cea rară, /Stelele nasc umezi pe bolta senină, /Pieptul de dor, fruntea de gânduri ți-e plină.*

(Mihai Eminescu, *Sara pe deal*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Identifică două elemente de decor tipice pentru poezia eminesciană a iubirii și motivează-le prezența.
- II. Stabilește o relație între decor și sentimentul sugerat de aceste versuri.
- III. Cele două strofe au o structură identică: identific-o și motivează-o.
- IV. Selectează două figuri de stil și explică-le rostul în context.
- V. Stabilește principalele elemente de prozodie: rimă, ritm, măsură.

20 de puncte

2. Participi la întâlnirea lunară a cercului de literatură din liceul tău și ți se solicită să scrii procesul-verbal al acestei întâlniri.

ATENȚIE!

- Procesul-verbal va avea maximum o pagină format A4.
- Trebuie să respecti normele de redactare ale stilului administrativ.
- Scopul principal al textului tău este de a reda în mod clar, succint, onest succesiunea evenimentelor. Acestea sunt și criteriile conform cărora ți se vor acorda punctele.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Numește un omofon neomograf pentru cuvintele/structura: „deal”; „cea”; „ți-e”

2. Selectează (rescrie), din text, două componente circumstanțiale de loc.
3. Scrie trei proverbe sau zicători, în care să se afle drept componentă substantivul „lună”.
4. Numește trei locuțiuni prepoziționale care cer (al căror regim cazual este) genitivul.
5. Scrie un enunț în care verbul „a suna” să fie folosit cu sens figurat.
6. Adjectivele „sfântă și clară” au, în text, funcția sintactică de:
 - a. atribute adjectivale;
 - b. componente circumstanțiale de mod;
 - c. elemente predicative suplimentare.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială de timp, al cărei element de relație să fie adverbul relativ „cum”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele a colabora–a corobora, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a căuta”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. legătoarei b. legătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Șansa lui va fi să aibă noroc în alegeri, pentru că alt fel el nu va fi deputat”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „discordie”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a arde”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va decădea/va decade;
 - b. (a toarce) torcéți! (voi)/toărceți! (voi);
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a toarce)/torsesăși (tu)/torseseseși (tu);
 - b. (colegă) colegei/colegii.

20 de puncte

4. Redactează un eseu în care să relevi particularitățile artistice ale finalurilor romanelor *Ion* și *Pădurea Spânzuraților*, urmărind:

- tipul de compoziție al celor două romane;
- conflictul și evoluția lui; dimensiunea psihologică;
- deznodământul, condiția umană și semnificația tragică.

40 de puncte

Testul 10

1. Ea-l asculta pe copilaș/Uimită și distrasă,/Și rușinos și drăgălaș,/Mai nu vrea, mai se lasă,//Și-i zise-ncet: — Încă de mic/Te cunoșteam pe tine,/Și guraliv și de nimic,/Te-ai potrivi cu mine...//Dar un luceafăr, răsărit/Din liniștea uitării,/Dă orizon nemărginit/Singurătăți mării;// Și tainic genele le plec,/Căci mi le împlie plânsul/Când ale ape valuri trec/Călătorind cu dânsul;//Lucește c-un amor nespus,/Durerea să-mi alunge,/Dar se înalță tot mai sus,/Ca să nu-l pot ajunge.//Pătrunde trist cu raze reci/Din lumea ce-l desparte.../În veci îl voi iubi și-n veci/Va rămânea departe...//De-aceea zilele îmi sunt/Pustii ca niște stepe,/Dar nopțile-s de-un farmec sfânt/Ce nu-l mai pot pricepe.

(Mihai Eminescu, *Luceafărul*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Explică sensul următoarelor cuvinte rostite de fata de împărat: „Și guraliv și de nimic,/Te-ai potrivi cu mine.”
- II. Motivează folosirea, de către fata de împărat, a diminutivului „copilaș” pentru a-l caracteriza pe Cătălin.
- III. Explică semnificația versurilor: „În veci îl voi iubi și-n veci/Va rămânea departe.”
- IV. Comentează comparația: „...zilele îmi sunt/Pustii ca niște stepe”.
- V. Identifică și analizează acele versuri în care apare explicit diferența dintre planul uman/terestru și cel al visului.

20 de puncte

2. Vara trecută ai lucrat ca instructor într-o tabără, însoțind un grup de elevi de gimnaziu într-o expediție de o săptămână în munții Apuseni. Tocmai ai primit o scrisoare de la directorul taberei, care îți solicită serviciile și în vara aceasta. Trebuie să redactezi o scrisoare de acceptare a ofertei, dar cu anumite condiții:

- faci câteva sugestii concrete pentru îmbunătățirea programului, menționând cel puțin două (ex: condițiile de cazare și timpul liber al copiilor);
- soliciți condiții îmbunătățite atât pentru desfășurarea excursiei (cel puțin două), cât și pentru remunerarea ta (cel puțin două argumente).

ATENȚIE!

- Scopul principal al scrisorii oficiale tale este să comunice acceptarea ofertei, dar numai în condițiile în care sugestiile îți sunt acceptate!
- Tonul scrisorii trebuie să fie unul formal, deferent, dar ferm, astfel încât să convingi destinatarul de justetea argumentelor aduse, ca și de eficiența îmbunătățită a activității tale.
- Scrisoarea ta nu trebuie să depășească 350–400 de cuvinte.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Menționează valorile morfologice ale cuvântului „și” din fragmentul: „și-i zise-ncet: — Încă de mic/Te cunoșteam pe tine,/și guraliv și de nimic...”
2. Identifică, în text, un atribut substantival genitival; menționează: (a) prin ce este exprimat (sau denumirea morfologică a acestuia) și (b) elementul său regent.
3. Din punct de vedere sintactic, „de aceea” este:
 - a. fără funcție (sintactică);
 - b. complement circumstanțial de cauză;
 - c. complement circumstanțial de scop.
4. Propoziția „De-aceea zilele îmi sunt/Pustii ca niște stepe” este:
 - a. principală;
 - b. circumstanțială de cauză;
 - c. circumstanțială de scop.
5. Numește trei locuțiuni prepoziționale care cer (al căror regim cazual este) acuzativul.
6. Menționează funcția sintactică a adjectivului „trist” (din structura „pătrunde trist cu raze reci”), realizând și extensia acesteia.
7. Scrie un enunț în care substantivul „floare” să fie folosit cu sens figurat.
8. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială de loc, al cărei element de relație să fie pronumele relativ (cu prepoziție) „spre ce”.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele complement-compliment, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „braț”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. lipitoarei b. lipitorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Eu continui să cred că alegerile electorale vor fi corecte”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a se întuneca”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „aripă”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ar decădea/ar decade;
 - b. (a tăcea) taceți! (voi)/tăceți! (voi).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a tăbări) tăbăr (eu)/tabăr (eu);
 - b. (copertă) copertii/copertei.

20 de puncte

4. Realizează un eseu despre particularitățile artistice ale prozei istorice sadoveniene, urmărind:
- viziunea scriitorului asupra istoriei; selectarea unei opere semnificative;
 - structura romanului, motive narrative, caracterul evocator;
 - personaje și destine.

40 de puncte

Testul 11

1. În vremea asta Cătălin,/Viclean copil de casă,/Ce împle cupele cu vin/Mesenilor la masă,//Un paj ce poartă pas cu pas/A-mpărătesii rochii,/Băiat din flori și de pripas,/Dar îndrăzneț cu ochii,//Cu obrăjei ca doi bujori/De rumeni, bată-i vina,/Se furișează pânditor/Privind la Cătălina.//Dar ce frumoasă se făcu/Și mândră, arz-o focul;/Ei, Cătălin, acu-i acu/Ca să-ți încerci norocul.

(Mihai Eminescu, *Luceafărul*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare din următoarele cerințe:

- Motivează folosirea de către poet a numelor proprii, Cătălin și Cătălina, pentru cei doi tineri.
- Cătălin este descris ca fiind „viclean”, cu ochi „îndrăzneți”, cu „obrăjei ca doi bujori de rumeni”; folosește aceste extrase pentru a contura un portret al pajului.
- Originea lui Cătălin este incertă: „băiat din flori și de pripas”; explică semnificația acestui detaliu.
- Identifică elementele de oralitate a limbajului folosite de poet și motivează întrebuițarea lor.
- Explică sensul cuvântului „noroc” în contextul versurilor de mai sus.

20 de puncte

2. Prietenul/prietena cel mai bun/cea mai bună dorește să se angajeze pe perioada verii ca *baby-sitter*. Familia i-a cerut trei scrisori de recomandare. Dintre acestea una, din partea unui prieten apropiat, trebuie s-o scrii tu. Așadar, concepe o scrisoare de recomandare, de maximum 300 de cuvinte, care să conțină următoarele aspecte:

- de când și în ce calitate cunoști persoana recomandată;
- care sunt punctele tari și slabe ale persoanei (din perspectiva activității pe care o va face);
- referințe concrete la activitatea pentru care faci recomandarea;
- motivele clare pentru care faci recomandarea (cel puțin două argumente).

ATENȚIE!

- Scrisoarea trebuie să respecte normele de redactare ale stilului oficial, astfel încât să susțină scopul său:

- introducerea trebuie să fie clară, explicând scopul scrisorii, numind solicitantul etc.;
 - conținutul trebuie să vizeze direct persoana recomandată;
 - concluzia trebuie să fie fermă, iar recomandarea convingătoare;
 - cititorul scrisorii trebuie să fie în final convins că alegerea a fost cea potrivită.
- 10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Cuvântul „ce”, din structura „dar ce frumoasă se făcu”, este:
 - a. adjectiv pronominal;
 - b. pronume;
 - c. adverb.
2. Identifică, în text, o apozitie dezvoltată; menționează: (a) prin ce este exprimată (sau denumirea morfologică a elementelor din structura ei) și (b) elementul regent al apozitiei.
3. Realizează extensia/expansiunea apozitiei dezvoltate (de la cerința precedentă), menționând: (a) rezultatul obținut; (b) cel puțin două transformări survenite.
4. Numește elementul comun pentru următoarele verbe, care poate duce la greșeala lexicală numită pleonasm, dacă verbele date sunt asociate cu adverbele/prepozițiile/locuțiunile prepoziționale: „împreună”, „cu”, „împreună cu”, „laolaltă”, „laolaltă cu”: (1) a conlucra; (2) a coexista; (3) a coopera.
5. Scrie un enunț în care substantivul „cupă” să fie folosit cu sens figurat.
6. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială de cauză, al cărei element de relație să fie conjuncția „dacă”.
7. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.
8. Explică (motivează) folosirea ultimei virgule din text.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele contor–contoar, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „buză”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. masei b. mesei.
4. Rescrie corect enunțul: „Toți acești membrii ai clubului au presărat discursul lor cu cuvinte de laudă la adresa invitaților”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „exactitate”.

6. Pentru a proba polisemia verbului „a (se) arunca”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ți-ar displace/ți-ar displăcea;
 - b. (a slobozi) slobod (eu)/slobozesc (eu).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a sparge) spărsăși (tu)/spărseși (tu);
 - b. (damigeană) damigenei/damigenii.

20 de puncte

4. Redactează un eseu cu tema: „Ipostaze ale iubirii în textele eminesciene studiate”.

Vei avea în vedere următoarele:

- tema romantică a iubirii; setea de absolut și de ideal;
- reprezentarea iubirii în idile; starea de extaz provocată de așteptare;
- somnul ca formă de „împlinire” a erosului;
- iubirea ca aspirație spre alte lumi, spre cunoaștere.

40 de puncte

Testul 12

1. — *Hyperion, ce din genuni/Răesai c-o-ntreagă lume,/Nu cere semne și minuni/Care n-au chip și nume;//Tu vrei un om să te socoți,/Cu ei să te asameni?/Dar piară oamenii cu toți,/S-ar naște iarăși oameni.//Ei numai doar durează-n vânt/Deșarte idealuri —/Când valuri află un mormânt,/ Răsar în urmă valuri;//Ei doar au stele cu noroc/Și prigoniri de soarte,/Noi nu avem nici timp, nici loc,/Și nu cunoaștem moarte.//Din sânul vecinicii ieri/Trăiește azi ce moare,/Un soare de s-ar stinge-n cer/S-aprinde iarăși soare;//Părând pe veci a răsări,/Din urmă moartea-l paște,/Căci toți se nasc spre a muri/Și mor spre a se naște.//Iar tu, Hyperion, rămâi/Oriunde ai apune.../Cere-mi cuvântul meu dentâi —/Să-ți dau înțelepciune?//Vrei să dau glas acestei guri,/Ca după ei cântare/Să se ia munții cu păduri/Și insulele-n mare?//Vrei poate-n faptă să arăți/Dreptate și tărie?//Ți-aș da pământul în bucăți/Să-l faci împărăție./Îți dau catarg lângă catarg,/Oștiri spre a străbate/Pământu-n lung și marea-n larg./Dar moartea nu se poate...*

(Mihai Eminescu, *Luceafărul*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Poetul descrie în prima parte a fragmentului condiția umană: identifică aceste versuri și analizează-le din punctul de vedere al conținutului de idei.
- II. Cuvântul „noroc” apare adeseori în lirica eminesciană atunci când este vorba de condiția umană: explică-i semnificația în contextul „ei au doar stele cu noroc”.
- III. Ce înțeles are prima ofertă a demiurgului?

IV. Ce înțeles are a doua ofertă a demiurgului?

V. De ce refuză demiurgul să accepte rugămintea lui Hyperion?

20 de puncte

2. Te numești Andrei/Andreea Georgescu. Dorești să te angajezi într-un post sezonier. Ai nevoie de o scrisoare de recomandare. Persoana căreia i-ai solicitat recomandarea ți-a cerut o schiță a scrisorii dorite. Redactează o asemenea scrisoare, pe baza datelor tale „reale”.

ATENȚIE!

- Scrisoarea ta are caracter oficial și trebuie în primul rând să convingă, respectând normele epistolare (formele specifice, introducerea, concluzia, așezarea în pagină paragrafele, coeziunea etc.).

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Structura/sintagma/îmbinarea de cuvinte „în urmă” este:
 - a. substantiv cu prepoziție;
 - b. locuțiune prepozițională;
 - c. locuțiune adverbială.
2. Selectează (rescrie), din text, două propoziții subordonate concesive.
3. Substantivul „Hyperion” apare de două ori în text. Numește cele două funcții sintactice ale acestui substantiv.
4. Definește în maniera dicționarilor (sau: dă definiția de tip dicționar pentru) următoarele cuvinte: „plan”, „a pleca”.
5. Construiește un enunț în care substantivul „val” să fie folosit cu sens figurat.
6. „Ieri”, din structura „Din sânul vecinului ieri”, este:
 - a. adjectiv;
 - b. adverb;
 - c. substantiv.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială de scop (finală), al cărei element de relație să fie pronumele relativ (cu prepoziție) „pentru ce”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

- B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele covertă–corvetă, menționând apoi și sensul lor contextual.

2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „cap”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. nadei b. năzii.
4. Rescrie corect enunțul: „Făcuse, întradevăr, o afacere proastă, din moment ce nu a avut nici un profit”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a întemeia”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a (se) așeza”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. îmi va displace/îmi va displăcea;
 - b. (a așeza) se așează (el)/se așază (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (disciplină) disciplinei/disciplinii;
 - b. (fandoseală) fandoselii/fandoselei.

20 de puncte

4. Argumentează într-un eseu modernitatea romanului *Enigma Otiliei* de G. Călinescu, urmărind:
 - formula estetică a romanului, noutatea în realizarea unor tipuri de personaje;
 - amestecul genurilor și al esteticilor curentelor literare;
 - semnificația viziunii călinesciene: exprimarea vieții în complexitatea ei.

40 de puncte

Testul 13

1. Când cu gene ostenite sara suflu-n lumânare,/Doar ceasornicul urmează lung-a timpului cărare,/Căci perdelele-ntr-o parte când le dai, și în odaie/Luna varsă peste toate voluptuoasa ei văpaie,/Ea din noaptea amintirii o vecie-ntreagă scoate/De dureri, pe care însă le simțim ca-n vis pe toate.

(Mihai Eminescu, *Scrisoarea I*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Găsește o explicație pentru alternarea persoanei întâi singular din primul vers, cu persoana a doua singular din cel de-al treilea și cu persoana întâi plural din ultimul.
- II. Explică sensul metaforic al imaginii ceasornicului care „urmează lung-a timpului cărare”, în timp ce „cu gene ostenite sara suflu-n lumânare”.
- III. Pune în relație imaginea de mai sus cu aceea a ceasornicului care „ne măsura destrămarea”, creată de Lucian Blaga.
- IV. Stabilește o legătură între imaginea lunii și vis.
- V. Identifică rima, ritmul și măsura versurilor.

20 de puncte

2. Numele tău este Ioan/a Chirea și ești elev/ă al/a Școlii Populare de Artă din București, clasa de violoncel. Redactează o scrisoare oficială prin care soliciți fundației „Filarmonica” o bursă pentru achiziționarea unui nou violoncel, necesar pentru a-ți onora contractul cu această fundație (contract ce prevede susținerea a două concerte în beneficiul fundației).

ATENȚIE!

- Scrisoarea ta trebuie să convingă utilizând datele precizate în cerință, respectând atât normele de redactare cunoscute (formulele specifice, vocabularul adecvat, paragrafele, așezarea în pagină etc.), cât și pe cele de ortografie și de punctuație în vigoare.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Explică (motivează) prima virgulă din text (... lumânare, doar ceasornicul...).
2. Din punct de vedere morfologic, „lung” este:
 - a. adjectiv;
 - b. substantiv;
 - c. adverb.
3. Din punct de vedere sintactic, „de dureri” este:
 - a. atribut;
 - b. complement circumstanțial de cauză;
 - c. complement indirect.
4. Selectează, din text, trei cuvinte plasate în topică afectivă (subiectivă); retranscrie structura în topică neafectivă (obiectivă).
5. În structura „a timpului cărare”, „a” este articol posesiv-genitival. Numește și apoi exemplifică alte trei valori morfologice ale lui „a”.
6. Numește trei proverbe sau zicători, în care să se afle drept componentă substantivul/adverbul „noaptea”.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială condițională, al cărei element de relație să fie adverbul relativ „unde”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele a desena–a desemna, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a deschide”.

3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. nituitoarei b. nituitoarii.
4. Rescrie corect enunțul: „În televiziunea de azi s-au anunțat averse de ploaie pe tot teritoriul țării”.
5. Scrie două sinonime pentru adjectivul „mărinimos”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a atinge”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va dispărea/va dispărea;
 - b. (a scoate) scoaserăți (voi)/scoserăți (voi).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (dragă; s.f.) dragei/dragii;
 - b. (dragă; adj. f.) dragei/dragii.

20 de puncte

4. Argumentează într-un eseu că romanele *Ion* și *Pădurea spânzuraților* „sunt drame ale condiției umane degradate”, respectiv drame ale „nehotărârii”. În realizarea temei vei avea în vedere următoarele cerințe:
 - relevarea problematicii celor două romane și a particularității compoziției acestora;
 - evidențierea tipurilor de conflicte în care sunt angajate personajele principale;
 - evoluția personajelor;
 - rezolvarea conflictelor și tragismul;
 - argumentarea enunțului critic.

40 de puncte

Testul 14

1. *Iar în lumea asta mare, noi copii ai lumii mici,/Facem pe pământul nostru mușunoaie de furnici;/Microscopice popoare, regi, oșteni și învățați/Ne succedem generații și ne credem minunați;/Muști de-o zi pe-o lume mică de se măsură cu cotul,/În acea nemărginire ne-nvârtim uitând cu totul/Cum că lumea asta-ntreagă e o clipă suspendată,/Că-ndărătu-i și-nainte-i întuneric se arată./Precum pulberea se joacă în imperiul unei raze,/Mii de fire viorie ce cu raza încetează,/Astfel, într-a vecinicii noapte pururea adâncă,/Avem clipa, avem raza, care tot mai ține încă.../Cum s-o stinge, totul piere, ca o umbră-n întuneric,/Căci e vis al neființii universul cel himeric...*

(Mihai Eminescu, *Scrisoarea I*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Identifică un motiv romantic dezvoltat de poet în primele cinci versuri.
- II. Explică sensul afirmației: „lumea... e o clipă suspendată,/...îndărătu-i și-nainte-i întuneric se arată”.

- III. Comentează semnificația imaginii poetice a „pulberii” ce „se joacă în imperiul unei raze”.
- IV. Întregul fragment selectat este construit pe o structură antitetică: identifică-i polii.
- V. Identifică un celebru motiv romantic prezent în ultimul vers.

20 de puncte

2. Te numești Cristian/a Ioanid și ești absolvent/ă al/a Colegiului Național „Dinu Lipatti”, clasa de pian, precum și al/a cursurilor Școlii Populare de Artă, specializarea canto. Redactează un *curriculum vitae* prin care să convingi managerul unei formații de muzică de cameră că ești persoana potrivită pentru a fi angajată.

ATENȚIE!

- Textul tău este fictiv, dar bazat pe elementele precizate în cerință, nu trebuie să depășească două pagini și va cuprinde următoarele rubrici: Nume, prenume. Vârstă, sex, stare civilă. Domiciliu, adresă, modalități de contactare. Studii. Performanțe, rezultate, activități profesionale. Abilități, calități. Obiective, idealuri, intenții profesionale. Pasiuni. Recomandări, referințe. Semnătura, data.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Selectează (rescrie), din text, două pronume în dativ posesiv; menționează funcția lor sintactică.
2. Menționează valorile morfologice ale cuvântului „o” (din text).
3. Pentru analiza morfosintactică a substantivului „noapte”, cum se va face selectarea structurii:
 - a. într-a [...] noapte?
 - b. a [...] noapte?
 - c. într(e)/într(u) [...] noapte?
4. Numește valorile lui „de” din structura: „muști de-o zi pe-o lume mică de se măsură cu cotul”.
5. Numește elementul comun pentru următoarele verbe, care poate duce la greșeala lexicală numită pleonasm, dacă verbele date sunt asociate cu adverbele „iar”, „iarăși” sau locuțiunea adverbială „din nou”: (1) a regăsi; (2) a reveni; (3) a recalcula.
6. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială concesivă, al cărei element de relație să fie conjuncția „că”.
7. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

8. Construiește un enunț în care substantivul „izvor” să fie folosit cu sens figurat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele a emigra-a imigra, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a da”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. numărătoarei
b. numărătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „A văzut cu proprii săi ochi ceea ce s-a-ntâmplat atunci, în parc”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a (se) extinde”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a bate”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
a. ar dispărea/ar dispăre;
b. (a vedea) să vază (el)/să vadă (el).
8. Rescrie forma corectă:
a. (a forfecă) să-l foarfeci (tu)/să-l forfecă (tu);
b. (făgăduință) făgăduinții/făgăduinței.

20 de puncte

4. Argumentează într-un eseu ideea originalității romanului *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu, subliniind următoarele aspecte:

- noutatea structurii și a compoziției romanului;
- particularitatea raportului dintre narator și personaje;
- problematica intelectualului, modalitatea de exprimare a acestei problematice;
- analiza psihologică, stilul romanului.

40 de puncte

Testul 15

1. — Hai în codrul cu verdeață,/Und-izvoare plâng în vale,/Stânca stă să se prăvale/În prăpastia măreață.// Acolo-n ochi de pădure,/Lângă balta cea senină/Și sub trestia cea lină/Vom ședea sub foi de mure.//Și mi-i spune-apoi povești/Și minciuni cu-a ta gură/Și de-a soarelui căldură/Voi fi roșie ca mărul,/Mi-oi desface de-aur părul,/Să-ți astup cu dânsul gura./De mi-i da

*o sărutare, /Nime-n lume n-a s-o știe/Căci va fi sub pălărie — /Ș-apoi cine treabă are!//
Când prin crengi s-a fi ivit/Luna-n noaptea cea de vară,/Mi-i ținea de subsuoară,/Te-oi
ținea de după gât.//Pe cărare-n bolți de frunze,/Apucând spre sat în vale,/Ne-om da
sărutări pe cale,/Dulci ca florile ascunse.//Și sosind l-al porții prag,/Vom vorbi-n în-
tunecime:/Grija noastră n-aib-o nime,/Cui ce-i pasă că-mi ești drag?*

(Mihai Eminescu, *Floare albastră*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Din perspectiva cui se produce chemarea la iubire?
- II. Identifică două elemente de decor tipice pentru poezia eminesciană a iubirii și explică-le semnificația.
- III. Stabilește o relație între decor și sentimentul sugerat de aceste versuri.
- IV. Începând cu a doua strofă citată, poetul folosește numai verbe la viitor: motivează acest fapt.
- V. Identifică elemente de oralitate a limbajului folosite de poet și motivează-le întrebuintarea.

20 de puncte

2. Ai participat la ultimul „consiliu de familie”, în care s-a discutat problema notei de plată a telefonului, prea ridicată în luna precedentă. Părinții ți-au cerut să faci o dare de seamă privind distribuția bugetului familiei pentru ultima lună a anului.

ATENȚIE!

- Trebuie să precizezi (inventându-le): bugetul disponibil, sumele prevăzute, pe capitole de cheltuieli, situațiile neprevăzute, economii realizate și bilanțul rezultatelor.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Menționează trei consecințe fonetice prin folosirea cratimei în structura „und-izvoare”.
2. „De [...] căldură” este, din punct de vedere sintactic:
 - a. complement circumstanțial de cauză;
 - b. complement indirect;
 - c. atribut substantival.
3. Propoziția „De mi-i da o sărutare” este o subordonată:
 - a. circumstanțială condițională;
 - b. circumstanțială de mod;
 - c. circumstanțială concesivă.
4. Selectează (retranscrie) patru verbe auxiliare, menționând și forma inițială (sau forma-tip, de infinitiv) a acestora.

5. Alcătuieste propoziții (sau fraze) în care verbul „a da” să aibă trei valori lexice.
6. Construiește un enunț în care substantivul „ochi” să fie folosit cu sens figurat.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială consecutivă, al cărei element de relație să fie adverbul relativ „(pentru) ca să”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele eminent-iminent, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „cuvânt”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. parei b. perei.
4. Rescrie corect enunțul: „În totdeauna, omul care l-am ajutat m-a ajutat și el”.
5. Scrie două sinonime pentru adjectivul „zelos”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „un bine/binele”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va încape/va încăpea;
 - b. (a tăia) să tăiem (noi)/să tăiam (noi).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a vinde) să vînză (el)/să vîndă (el);
 - b. (îmbrăcăminte) îmbrăcămînții/îmbrăcăminte.

20 de puncte

4. Realizează un eseu cu tema: „Viziunea cosmică în poezia eminesciană” (cu referire la poemele *Scrisoarea I*, *Luceafărul*), urmărind:
 - problematica marilor poeme eminesciene (*Scrisorile* și *Luceafărul*);
 - structura compozițională a celor două poeme;
 - viziune artistică și semnificații;
 - combinarea motivelor poetice.

40 de puncte

Testul 16

1. Cu un cântec de sirenă,/Lumea-ntinde lucii mreje;/Ca să schimbe-actorii-n scenă,/Te momeste în vârtej;/Tu pe-alături te strecoară,/Nu băga nici chiar de seamă,/Din cărarea ta afară/De te-ndeamnă, de te cheamă.

(Mihai Eminescu, *Glossă*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Găsește un sinonim pentru expresia „cântec de sirenă”.
- II. Explică sensul versului: „Lumea-ntinde lucii mreje.”
- III. Identifică un celebru motiv romantic prezent în strofa de mai sus.
- IV. Poetul face, în aceste versuri, apologia unui anume mod de viață: care este acesta?
- V. Explică semnificația de ansamblu a strofei, pornind de la versul final.

20 de puncte

2. Este finalul semestrului I. În clasa voastră tocmai s-au comunicat mediile și rezultatele școlare. Dirigintele clasei ți-a solicitat să realizezi o dare de seamă statistică privind ierarhia rezultatelor obținute de întreaga clasă, în cifre și procente.

ATENȚIE!

Abordezi sarcina de lucru, având în vedere următoarele etape:

- întocmești un cap de tabel (reprezentând un formular), cuprinzând rubrici precum: nr. crt.; numele/prenumele; disciplina de studiu; media pe disciplina de studiu; procentul de promovabilitate al clasei, procentul celor ce au obținut medii peste 7;
- completezi tabelul (cu nume, date și medii „inventate” dacă este cazul) și calculezi procentele;
- redactezi darea de seamă care trebuie să conțină titlul, o descriere sumară a demersului, tabelul realizat și explicații sumare (dacă este cazul), data/locul întocmirii și semnătura celui ce a întocmit-o.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Numește două valori morfologice ale cuvântului „un”, altele decât cea din text.
2. Selectează, din text, două substantive însoțite de articol enclitic; numește felul acestor articole enclitice.
3. Din punct de vedere morfologic, „chiar” este:
 - a. adverb;
 - b. conjuncție;
 - c. prepoziție.
4. Rescrie un predicat verbal, menționând și valoarea morfologică a acestuia/prin ce este exprimat.
5. Explică cele două cratime din structura „ca să schimbe-actorii-n scenă”.
6. Construiește enunțuri (propoziții/fraze) în care să folosești ortogramele: (1) cal; (2) c-al; (3) c-a-l.

7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială instrumentală, al cărei element de relație să fie pronumele relativ (cu prepoziție) „ce”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele a enerva–a iner-
va, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a face”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potri-
vite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. pieii b. pieii.
4. Rescrie corect enunțul: „Pe peretele din fața clasei, cele mai bine obser-
vate sunt hărțile de geografie”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a disprețui”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „bun/bunuri”, scrie două enun-
țuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ar încăpea/ar încape;
 - b. (a scăpăra) să scăpăr (eu)/să scapăr (eu).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a sprijini) să sprijină (el)/să sprijine (el);
 - b. (luntre) luntrei/luntrei.

20 de puncte

4. Alcătuieste un eseu cu tema: „Reprezentarea artistică a lumii muntenilor în romanul *Baltagul* de Mihail Sadoveanu”, având în vedere:

- compoziția (subiectul) romanului; structura operei (substratul mitologic al temei);
- viziunea asupra lumii — mit și tradiție, figura Vitoriei Lipan;
- rolul naturii; semnificația deznodământului;
- explicarea titlului romanului.

40 de puncte

Testul 17

1. — *La masă! spuse mama venind cu tigaia cu fasole sub umbra rogojinii. Moromete se uită o clipă la tigaie. Fasolea, cu boabele mari, parcă nu fusese luată atunci de pe foc, prinsese pojghiță pe deasupra și parcă era sleită, rece. Paraschiv și Nilă se târără de sub căruță și se așezară în capul oaselor.*

Moromete rupse o bucată de fasole și fără nici o grijă înghiți duminicatul. În clipa următoare însă el se cam înțepeni pe locul unde se afla, se făcu roșu la față și îi tâșniră lacrimile. Dar în loc să bea apă și să-și potolească arsura, el se stăpâni și se întoarse către fete.

— Voi de ce ziceți că n-ați încălzit fasolea asta? întrebă el în treacăt, cu o înfățișare de nepătruns și nu prea tare, încât mama care scolea niște ceapă din cutia căruței nu-l auzi să-i răspundă că abia o luase de pe foc. [...]

Paraschiv parcă era singur. Nu mai așteptă să se așeze toată lumea, rupse ca și tatăl său din mămăligă și râni cu nădejde din tigaie. În clipa aceea Moromete își pironi privirea asupra lui și așteptă. Paraschiv, hulpav și absent, înghiți dintr-o dată, dar apoi ochii i se beliră și scoase un răcnet.

— Na, Paraschive, bea apă, se precipită Moromete apucând bota în brațe și întinzându-i-o gijuliu. Te-ai ars rău? Eu credeam că e rece, mărturisi el naiv.

(Marin Preda, *Moromeții*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. În momentul când s-a fript cu fasolea fierbinte, Moromete se cam înțepeni pe locul unde se afla, se făcu roșu la față și îi tâșniră lacrimile. Dar în loc să bea apă și să-și potolească arsura, el se stăpâni... Motivează comportamentul personajului.
- II. Extrage un fragment de cel mult 20–25 de cuvinte, care exprimă încercarea lui Ilie Moromete de a-și disimula eșecul.
- III. Explică remarca autorului: *Paraschiv parcă era singur*.
- IV. Exprimă-ți punctul de vedere despre comportamentul *gijuliu* al tatălui față de fiu.
- V. Găsește o motivare a ansamblului scenei, ținând seama de relația tată–fiu.

20 de puncte

2. Tocmai ai primit o sumă de bani pe care ți-o datora un coleg. Ți se cere să întocmești o chitanță care să confirme acest lucru.

ATENȚIE!

Indiferent de formatul documentului pe care îl întocmești, acesta trebuie să conțină următoarele elemente:

- data;
- formula de confirmare a primirii sumei de bani;
- datele persoanei de la care se primesc banii;
- adresa completă a persoanei;
- specificarea sumei de plată (în cifre și litere);
- semnificația sumei respective.

Acestea sunt și reperele care vor fi punctate la evaluarea textului tău.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Din punct de vedere morfologic, „în treacăt” este:
 - a. locuțiune adverbială;
 - b. substantiv cu prepoziție;
 - c. verb la supin.
2. Identifică (rescrie), din text, un subiect multiplu.
3. Identifică (rescrie), din text, un nume predicativ multiplu.
4. „De nepătruns”, din structura „întrebă el în treacăt, cu o înfățișare de nepătruns”, este:
 - a. atribut adjectival;
 - b. complement circumstanțial consecutiv;
 - c. complement circumstanțial de mod.
5. Propoziția „unde se afla” este o subordonată:
 - a. atributivă;
 - b. circumstanțială de cauză;
 - c. circumstanțială de loc.
6. Transcrie, din text, două propoziții subordonate circumstanțiale opoziționale; realizează contragerea lor.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială sociativă, al cărei element de relație să fie pronumele relativ (cu prepoziție) „ceea ce”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele eroare–oroare, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „cămașă”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. plivitoarei b. plivitorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Cine greșește îl iertăm, dacă avem în vedere că nu a mai avut alte abateri”.
5. Scrie două sinonime pentru adverbul „aievea”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „vorbă”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ți-ar pare bine/ți-ar părea bine;
 - b. (a jupui) să jupuiască (el)/să jupoaie (el)/să júpuie (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a mirosi) să miroasă (el)/să miroase (el);
 - b. (măceașă) măceșei/măceșii.

20 de puncte

4. Elaborează un eseu cu tema: „Reprezentarea naturii în pastelurile lui Alecsandri”. Vei urmări:
- locul *Pastelurilor* în creația lui V. Alecsandri;
 - structuri compoziționale, teme, motive poetice;
 - particularitatea viziunii asupra naturii; reprezentări ale eului poetic („clasicismul” atitudinii poetice).

40 de puncte

Testul 18

1. *Ș-apoi carte se învâța acolo, nu glumă! Unii cântau la plastichie, cole, cu ifos [...] până ce răgușeau ca măgarii; alții, dintr-o răsuflare, spuneau cu ochii închiși cele șapte taine din catihismul cel mare. Gâtlan se certa și prin somn cu urieșul Goliat. Mustăciosul Davidică de la Fărcașa, până tipărea o mămăligă, mântuia de spus pe de rost, răpede și fără greș, toată istoria Vechiului Testament de Filaret Scriban, împărțită în perioade, și pronumele conjunctive de dativ și acuzativ din gramatica lui Măcărescu: — Mi-ți-i, ni-vi-li me-te-îl-o, ne-ve-i-le; me-te-îl-o, ne-ve-i-le, mi-ți-i, ni-vi-li. Ce-a fi aceea, ducă-se pe pustiu! Unia dondănea ca nebunii, până-i apuca amețeala; alții o duceau numai într-un muget, cetind până le perea vederea; la unia le umpleau buzele parcă erau cuprinși de pedepsie; cei mai mulți umblau bezmetici și stăteau pe gânduri, văzând cum își pierde vremea, și numai oftau din greu, știind câte nevoi îi așteaptă acasă. Și turbare de cap și frântură de limbă ca la acești nefericiți dascăli, nu mi s-a mai dat a vedea; cumplit meșteșug de tâmpenie, Doamne ferește!*

(Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- Aluzia la „gramatica lui Măcărescu” a căpătat, datorită lui Ion Creangă, un sens ironic: la ce se referă?
- Ce califică Ion Creangă a fi „cumplit meșteșug de tâmpenie”?
- Descrierea de mai sus folosește cu precădere un anumit procedeu artistic: numește-l!
- Numește două motive pentru care dascălii sunt considerați „nefericiți”.
- Identifică elemente de oralitate a limbajului și regionalisme existente în text.

20 de puncte

2. Te numești Cristian/a Giurgiuveanu și ai absolvit cu rezultate de excepție colegiul „Nadia Comăneci”, specializarea gimnastică ritmică. Redactează un *curriculum vitae* necesar ca parte a dosarului de angajare într-o echipă de gimnastică mixtă.

ATENȚIE!

- Documentul redactat trebuie să convingă utilizând datele precizate în cerință, respectând atât normele de redactare cunoscute (formulele specifice,

vocabularul adecvat, paragrafele, așezarea în pagină etc.), cât și pe cele de ortografie și de punctuație în vigoare.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Selectează (rescrie), din text, trei regionalisme fonetice.
2. „De Filaret Scriban”, din punct de vedere sintactic, este:
 - a. complement circumstanțial de mod;
 - b. complement de agent;
 - c. atribut adjectival;
 - d. atribut substantival.
3. Propoziția „cum își pierde vremea” este o subordonată:
 - a. circumstanțială de mod;
 - b. subiectivă;
 - c. completivă directă.
4. Identifică/rescrie, din text, o propoziție principală incidentă.
5. Selectează două complemente indirecte, menționând, în termeni morfologici, și elementul lor regent.
6. Dă trei exemple de verbe neologice.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială de relație, al cărei element subordonator să fie pronumele relativ (cu loc. prepozițională) „referitor la ce”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele erupție–irupție, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „cer”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. prăjitoarei b. prăjitorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Ți-am mai spus că cine merită îl vom lăuda, când se va ivi ocazia”.
5. Scrie două antonime pentru adjectivul „neproductiv”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „vârf”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. îmi va părea bine/îmi va pare bine;
 - b. (a dormi) să doarmă (el)/să duarmă (el).

8. Rescrie forma corectă:

- a. (a ieși) să iasă (el)/să iese (el);
- b. (medicină; știință) medicinii/mediciniei.

20 de puncte

4. Realizează un eseu cu tema: „Particularitățile artistice ale simbolismului românesc”. În realizarea compoziției vei avea în vedere:

- estetica simbolismului; conceptul de „poezie modernă” (sugestia ca trăsătură esențială a noii reprezentări poetice; tipul de sensibilitate artistică);
- etape ale simbolismului românesc: continuitate și ruptura poetică;
- reprezentanți și texte semnificative: George Bacovia (*Plumb și Lacustră*), Alexandru Macedonski (*Noapte de decembrie, Rondelul rozelor de august* — structuri poetice, motive, simboluri).

40 de puncte

Testul 19

1. Persoanele

Ștefan Tipătescu, prefectul județului

Agamemnon Dandanache, vechi luptător de la '48

Zaharia Trahanache, președintele Comitetului permanent, Comitetului electoral, Comitetului școlar; Comitetului agricol și al altor comitete și comiții

Tache Farfuridi, avocat, membru al acestor comitete și comiții

Iordache Brânzovenescu, asemenea

Nae Cațavencu, avocat, director-proprietar al ziarului „Răcnetul Carpaților”, preșident fondator al Societății Enciclopedice-Cooperative „Aurora Economică Română”

Ionescu, institutor, colaborator la acest ziar și membru al acestei societăți

Popescu, institutor, asemenea

Ghiță Pristanda, polițaiul orașului

Un cetățean turmentat

Zoe Trahanache, soția celui de sus

Un fecior

Alegători, cetățeni, public

(I.L. Caragiale, *O scrisoare pierdută*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Identifică o structură logică în ordinea înșiruirii „persoanelor”.
- II. Numele lui Zaharia Trahanache și al lui Nae Cațavencu sunt însoțite de explicațiile cele mai ample; cum poți motiva acest fapt?
- III. Caragiale folosește, pentru a-l caracteriza pe Agamemnon Dandanache, atributul „vechi”; găsește o explicație.
- IV. Iordache Brânzovenescu și Popescu sunt caracterizați doar prin „asemenea”; găsește o explicație acestei situații.

V. Arată semnificația a patru dintre numele proprii ale personajelor cuprinse în această listă.

20 de puncte

2. În vacanța de vară ai decis să lucrezi ca vânzător sezonier de ziare. Pentru a le prelua dimineața, trebuie să întocmești un document de tip chitanță, pe care să îl lași distribuitorului de ziare.

ATENȚIE!

Indiferent de formatul documentului pe care îl întocmești, acesta trebuie să conțină următoarele elemente:

- data;
- formula de confirmare a primirii obiectelor respective;
- datele persoanei de la care se primesc obiectele;
- adresa completă a persoanei;
- specificarea numărului și tipului obiectelor;
- semnificația actului de primire respectiv.

Acestea sunt și reperele care vor fi punctate la evaluarea documentului elaborat.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Explică folosirea cratimei în structura „director-proprietar”.
2. Selectează (rescrie), din text, trei derivate cu sufixe; menționează radicalul/rădăcina cuvântului selectat.
3. Substantivul „prefectul” este în cazul:
 - a. acuzativ;
 - b. genitiv;
 - c. nominativ.
4. Cele mai multe personaje din piesa *O scrisoare pierdută* au nume derivate de la substantive comune sau de la alte părți de vorbire. Numește originea numelor a două personaje (la alegere).
5. Dă trei exemple de substantive neologice.
6. Scrie un enunț în care substantivul „luptător” să fie folosit cu sens figurat.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială opozițională, al cărei element de relație să fie loc. conjuncțională „în loc să”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele familiar-familial, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „coadă”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. săpătoarei b. săpătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „În Capitală, a început de ieri deratizarea șobolanilor și a insectelor”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „agravare”.
6. Pentru a proba polisemia adjectivului „viu”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. îi va place/îi va plăcea;
 - b. (a despărți) să despartă (el)/să despărtească (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a dezmiarda) să dezmiardă (el)/să dezmiarde (el);
 - b. (mireasă) miresii/miresei.

20 de puncte

4. Realizează un eseu în care să argumentezi ideea că romanul *Morometii* este o dramă a familiei țărănești confruntate cu istoria. Vei avea în vedere următoarele aspecte:
 - problematica și structura romanului: funcția simbolică a timpului;
 - imaginea familiei țărănești: elemente simbolice ale crizei, destrămarea;
 - drama lui Ilie Moromete: semnificație istorică și ontologică (referitoare la existență).
 - reprezentarea lumii în volumul al II-lea.

40 de puncte

Testul 20

1. *Lică [era] un om trecut de treizeci și șase de ani, înalt, uscățiv și supt la față, cu mustața lungă, cu ochii mici și verzi și cu sprâncenele dese și împreunate la mijloc. Lică era porcar, însă dintre cei ce poartă cămașă subțire și albă cu floricele, pieptar cu bumbi de argint și bici de carmajin [piele de culoare roșu-închis], cu codrișca de os împodobită cu flori tăiate și cu ghintulețe de aur.*
El își opri calul înaintea cârciumei, aruncă o privire la Ana, apoi alta la bătrâna care ședea pe laița de lângă masa cea din umbra cerdacului, trase cu ochii o raită prin prejur, apoi întreabă unde-i cârciumarul.
— Noi suntem, răspunse bătrâna, ridicându-se.
— Știu, grăi Lică, dar, cred că vor fi și oameni pe aici. Eu întreb de cârciumarul; cu el vreau să vorbesc.

Lică le zise aceste așa, ca orișicine să poată înțelege că are grabă și că nu vrea să mai lungească vorba; bătrâna plecă dar fără de întârziere să caute pe Ghiță, iar Ana rămase privind ca un copil uimit la călărețul ce stătea ca un stâlp de piatră înaintea ei. Dacă Lică ar fi fost alt om, el n-ar fi statut așa cu privirea pierdută în vânt, ci s-ar fi bucurat de vederea femeii frumoase, care-l privea oarecum pierdută și speriată de bărbăția înfățișării lui.

(Ioan Slavici, *Moara cu noroc*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Comentează afirmația: „Lică era porcar, însă dintre cei ce poartă cămașă subțire și albă cu floricele, pieptar cu bumbi de argint și bici de carmajin...”
- II. Identifică o trăsătură de caracter care se poate deduce din răspunsul bătrânei.
- III. Arată care este sensul cuvintelor lui Lică: „...vor fi și oameni pe aici”.
- IV. Descrie impresia pe care i-o produce Anei apariția lui Lică.
- V. Desprinde, din comportamentul lui Lică, o trăsătură importantă a firii sale.

20 de puncte

2. Tocmai ai terminat de citit un articol apărut în revista ta preferată. Pentru că nu ești de acord cu poziția autorului privind tema abordată, scrii un articol-replică.

ATENȚIE!

Pentru a fi publicat, textul tău trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să nu depășească 300 de cuvinte;
- să fie redactat ca o parodie a articolului inițial;
- să conțină o succesiune logică de cel puțin două argumente care să susțină o opinie clar formulată;
- să fie persuasiv, având un stil alert, în concordanță cu normele stilului jurnalistic.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Din punct de vedere morfologic, „împodobită” este:

- a. participiu verbal;
- b. adjectiv;
- c. substantiv.

2. „i” din structura „unde-i cârciumarul” este un verb:

- a. copulativ;
- b. auxiliar;
- c. predicativ.

3. Selectează (rescrie), din text, un nume predicativ. Menționează prin ce este exprimat (apartenența sa morfologică).

4. Substantivul „o raită” are funcția sintactică de:
 - a. complement circumstanțial de mod;
 - b. complement direct.
 - c. complement indirect.
 5. Selectează/rescrie, din text, o propoziție principală independentă. Menționează două elemente prin care se deosebește de propozițiile principale incidente.
 6. Dă trei exemple de adjective neologice.
 7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială cumulativă, al cărei element de relație să fie loc. conjuncțională „după ce”.
 8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.
- 20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele flagrant–fragrant, menționând apoi și sensul lor contextual.
 2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „cojoc”.
 3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. semănătoare b. se-mănătorii.
 4. Rescrie corect enunțul: „La radio s-a vorbit de dependența de droguri a drogaților, de aceea trebuie înlăturate acest vicii”.
 5. Scrie două antonime pentru adjectivul „propice”.
 6. Pentru a proba polisemia substantivului „viață”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
 7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. mi-ar place/mi-ar plăcea;
 - b. (a confisca) să confişte (el)/să confisce (el).
 8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a convoca) să convoace (el)/să convoce (el);
 - b. (monedă) monezii/monedii/monedei.
- 20 de puncte

4. Realizează un eseu despre evoluția romantică a personajului Răzvan din drama *Răzvan și Vidra*, având în vedere următoarele:
 - tema dramei și compoziția ei;
 - natura conflictelor;
 - evoluția lui Răzvan ca element unificator al planurilor social și psihologic;
 - semnificația morții personajului; antiteza romantică între înălțare și cădere.
- 40 de puncte

Testul 21

1. Actul I. Scena e împărțită în două. Jumătate din ea reprezintă o gură imensă de pește. Cealaltă jumătate — apa, niște cercuri făcute cu creta. Iona stă în gura peștelui, nepăsător, cu năvodul aruncat peste cercurile de cretă. E întors cu spatele spre întunecimea din fundul gurii peștelui uriaș. Lângă el, un mic acvariu, în care dau veseli din coadă câțiva peștișori.

Actul III: Interiorul Peștelui II. Decor asemănător, în mare, celui din tabloul anterior. Poate câteva elemente în plus, spre a marca evoluția. Iar într-o parte a scenei — important! —, o mică moară de vânt. Poate să se învâртеască, poate să nu se învâртеască. Atras de ea ca de un vârtej, Iona se va feri tot timpul să nu nimerească între dinții ei de lemn.

Actul IV: O gură de grotă, spărtura ultimului pește spintecat de Iona. În față, ceva nisipos, murdar de alge, scoici. Ceva ca o plajă. La început, scena e pustie. Liniște. La gura grotei răsare barba lui Iona. Lungă și ascuțită — vezi barba schivnicilor de pe fresce. Barba fâlfâie afară. Iona încă nu se vede.

(Marin Sorescu, Iona)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Explică semnificația celor două extrase: *Iona stă în gura peștelui, nepăsător...; E întors cu spatele spre întunecimea din fundul gurii peștelui uriaș.*
- II. Explică sensul indicației de regie: *apa, niște cercuri făcute cu creta.*
- III. Ce sens atribui micului acvariu în care dau veseli din coadă câțiva peștișori?
- IV. Găsește o explicație a decorului din actul III precum și a sublinierii autorului: — important! —, o mică moară de vânt. Poate să se învâртеască, poate să nu se învâртеască. Atras de ea ca de un vârtej, Iona se va feri tot timpul să nu nimerească între dinții ei de lemn.
- V. Asupra cărui fapt a vrut să atragă atenția autorul prin precizarea: *La gura grotei răsare barba lui Iona?*

20 de puncte

2. Te afli la începutul anului școlar. Dirigintele clasei tale ți-a solicitat să ridici de la depozitul de carte din cartierul/orașul/comuna în care locuiești pachetele de manuale pentru clasa ta. În acest scop, ți se cere să redactezi un bon de împuternicire pe care îl va semna dirigintele.

ATENȚIE!

Indiferent de formatul documentului pe care îl întocmești, acesta trebuie să conțină următoarele elemente:

- data întocmirii;
- numele persoanei împuternicite;
- domiciliu/adresa completă;
- formula de împuternicire (ex.: poate ridica de la...);

- specificarea obiectelor și a numărului acestora;
- semnătura celui ce împuternicește.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Din punct de vedere morfologic, cuvântul „jumătate” este:
 - a. adverb;
 - b. numeral;
 - c. substantiv.
2. Cuvântul „poate” apare în text de trei ori. Menționează valoarea morfologică a acestuia, în fiecare situație.
3. Selectează/rescrie, din text, patru prepoziții care cer cazul acuzativ.
4. Din punct de vedere sintactic, structura „e împărțită” este:
 - a. predicat nominal complet;
 - b. predicat nominal incomplet;
 - c. predicat verbal.
5. Din punct de vedere sintactic, structura „cu creta” este:
 - a. complement circumstanțial de mod;
 - b. complement circumstanțial instrumental;
 - c. complement indirect.
6. Din punct de vedere sintactic, cuvântul „tot” (din structura „se va feri tot timpul”) este:
 - a. atribut adjectival;
 - b. complement circumstanțial de mod;
 - c. complement circumstanțial de timp.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată circumstanțială de excepție, al cărei element de relație să fie pronumele relativ (cu prepoziție) „pe lângă ce”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele forțat–fortuit, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „corn”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. sorei b. surorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Fetele acelea au declarat că ele înșile au băut ade-seori băuturi scumpe”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „meșteșug”.

6. Pentru a proba polisemia verbului „a veni”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. aş prevede/aş prevedea;
 - b. (a cădea) să cadă (el)/să cază (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a cere) să cérem (noi)/să cérém (noi);
 - b. (muscă) muştii/muştei.

20 de puncte

4. Redactează un eseu cu tema: „Motivul geniului în poezia eminesciană”, relevând:
 - prezența și reprezentarea acestui motiv în lirica eminesciană;
 - tema și structura textelor care valorifică acest motiv;
 - semnificația motivului în raport cu estetica romantică: setea de absolut;
 - interpretarea versurilor: „Trăind în cercul vostru strâmt/Norocul vă petrece,/Ci eu în lumea mea mă simt/Nemuritor și rece.”

40 de puncte

Testul 22

1. *Rătăcitor, cu ochii tulburi,/Cu trupul istovit de cale,/Eu cad neputincios, Stăpâne,/În fața strălucirii tale./În drum mi se deschid prăpăstii/Și-n negură se-mbracă zarea,/Eu în genunchi spre tine caut: Părinte-orânduie-mi cărarea!// În pieptul zbuciumat de doruri/Eu simt ispitele cum sapă,/Cum vor să-mi tulbure izvorul/Din care sufletul s-adapă./Din valul lumii lor mă smulge/Și cu povața ta-nțeleaptă,/În veci spre cei rămași în urmă,/Tu, Doamne, văzul meu îndreaptă.// [...] Alungă patimile mele,/Pe veci strigarea lor o frânge,/Și de durerea altor inimi/Învață-mă pe mine-a plânge./Nu rostul meu de-a pururi pradă,/Ursitei maștere și rele,/Ci jalea unei lumi, Părinte,/Să plângă-n lacrimile mele.*

(Octavian Goga, Rugăciune)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Cărui tip de poezie îi aparțin versurile citate mai sus?
- II. Descrie modificarea stării de spirit a poetului în cele trei strofe.
- III. Explică versul: „Părinte-orânduie-mi cărarea!”
- IV. Identifică patru cuvinte caracteristice pentru limbajul poetic al lui Octavian Goga.
- V. Descoperă o formulă mesianică în versurile citate și justifică-ți alegerea.

20 de puncte

2. Biblioteca liceului tău și-a închis temporar secția de literatură clasică. Deoarece ai nevoie de câteva cărți din cadrul acestei secții, trebuie să scrii o scrisoare

oficială bibliotecarului, prin care soliciți eliberarea, pe termen scurt, a acestor volume.

ATENȚIE!

Scrisoarea ta are caracter oficial și trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- să precizeze clar relațiile oficiale dintre expeditor și destinatar;
- să expună suficient de explicit și de convingător problema ce face obiectul scrisorii;
- să trateze în stil neutru, adecvat, problema abordată;
- să utilizeze în mod potrivit formulele de adresare/de încheiere, precum și mărcile stilului oficial.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. În text, „de” apare cu valoare de prepoziție: de cale; de doruri; de durerea; de-a pururi. Numește și exemplifică alte trei valori morfologice ale cuvântului „de”.
2. În text apar cinci verbe la imperativ. Rescrie-le.
3. În text, verbul „a plânge”, din punct de vedere sintactic, este:
 - a. predicat;
 - b. complement direct;
 - c. complement circumstanțial de mod.
4. Explică o virgulă (la alegere), din text.
5. Dă două exemple de verbe derivate cu sufixe.
6. Construiește un enunț în care substantivul „durere” să fie folosit cu sens figurat.
7. Construiește un enunț (o frază) care să conțină o propoziție subordonată predicativă, al cărei element de relație să fie adverbul relativ „cum”.
8. Contrage (transformă) subordonata de la cerința precedentă în partea de propoziție corespondentă, menționând și două transformări survenite.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele furori-furouri, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a ieși”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. ștergătoare b. ștergătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Totdeauna găsea în jurnalul cotidian, pe care îl citea, părerile sale personale, dar exprimate de altcineva”.

5. Scrie două antonime pentru adjectivul „vechi”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a vedea”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va prevede/va prevedea;
 - b. (a auzi) să auză (el)/să audă (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a căsca) să caște (el)/să casce (el);
 - b. (neglijență) neglijenții/neglijenței.

20 de puncte

4. Alege un personaj din romanul Hortensiei Papadat Bengescu *Concert din muzică de Bach* și realizează un eseu în care să urmărești evoluția acestuia de-a lungul romanului.

Vei avea în vedere următoarele:

- problematica romanului și rolul unor personaje în construcția acestuia (personajele martor);
- selectarea unui personaj și urmărirea destinului acestuia;
- relațiile dintre acesta și celelalte personaje;
- boala, arivismul, snobismul ca „energii” care motivează personajele;
- motivarea alegerii.

40 de puncte

Testul 23

1. Pustie și albă e camera moartă.../Și focul sub vatră se stinge scrumit.../Poetul, alături, trăsniț stă de soartă,/Cu nici o schinteie în ochiu-adormit.../Iar geniu-i mare e-aproape un mit...//Și nici o schinteie în ochiu-adormit.../Pustie și albă e-ntinsa câmpie.../Sub viscolu-albastru ea geme cumplit.../Sălbatică fiară, restriștea-l sfâșie —,/Și luna-l privește cu ochiu-oțelit.../E-n negura nopții un alb monolit...//Și luna-l privește cu ochiu-oțelit.../Nămeții de umbră în juru-i s-adună.../Făptura de humă de mult a pierit,/Dar fruntea, tot mândră, rămâne în lună/Chiar alba odaie în noapte-a murit...//Făptura de humă de mult a pierit.../E moartă odaia, și mort e poetul.../În zare, lupi groaznici s-aud, răgușit,/Cum latră, cum urlă, cum urcă cu-ncetul,// Un tremol sinistru de vânt-năbușit.../Iar crivățul țipă... — dar el, ce-a greșit?//Un haos urgia se face cu-ncetul.

(Alexandru Macedonski, *Noaptea de decembrie*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Cele patru strofe au o structură asemănătoare: identific-o și motiveaz-o.
- II. Identifică două procedee/imagini simboliste prezente în aceste versuri.
- III. Explică semnificația imaginii poetului „trăsniț de soartă,/Cu nici o schinteie în ochiu-adormit”.

IV. Explică sensul imaginii „viscolului albastru”, încadrând-o în ansamblul strofei a doua.

V. Ce semnificație atribuie poetul culorii albe care domină fundalul celor patru strofe?

20 de puncte

2. Deoarece faci parte din lotul național de volei — juniori, datorită ultimului cantonament, ai acumulat paisprezece absențe. În aceeași situație mai sunt încă cinci colegi. În numele tuturor, ți se cere să întocmești o scrisoare oficială, în care soliciți dirigintelui clasei motivarea absențelor.

ATENȚIE!

Scrisoarea ta trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- să precizeze clar relațiile oficiale dintre expeditor și destinatar;
- să expună suficient de explicit și de convingător problema ce face obiectul scrisorii;
- să trateze în stil neutru, adecvat, problema abordată;
- să utilizeze în mod potrivit formulele de adresare/de încheiere, precum și mărcile stilului oficial.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Selectează (rescrie), din text, un pronume în dativ posesiv; menționează funcția lui sintactică.
2. Din punct de vedere sintactic, substantivul cu prepoziție „de soartă” (din structura „trăsnit stă de soartă”) este:
 - a. complement circumstanțial de cauză;
 - b. complement de agent;
 - c. complement indirect.
3. Fă extensia/expansiunea complementului de la cerința precedentă, menționând: (a) rezultatul obținut; (b) două transformări survenite.
4. Propoziția „dar el, ce-a greșit?”, este:
 - a. circumstanțială de cauză;
 - b. principală;
 - c. subiectivă.
5. Identifică, în text, două conjuncții coordonatoare adversative.
6. Dă trei exemple de substantive formate prin derivare parasintetică.
7. Construiește enunțuri (propoziții/fraze) în care să utilizezi următoarele ortograme: (1) căi; (2) că-i; (3) c-ăi.
8. Construiește un enunț în care adjectivul „pustie” să fie folosit cu sens figurat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele a gira-a gera, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „dinte”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. topitoarei b. topitorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Au colaborat împreună destui de mulți colegi la elaborarea ultimului număr al revistei”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „obicei”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „val”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. vom reapare/vom reapărea;
 - b. (a arăta) să arăt (eu)/să arat (eu).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a arăta) să arate (el)/să arăte (el);
 - b. (neplată) neplății/neplatei.

20 de puncte

4. Redactează un eseu în care să argumentezi prezența în conștiința lui Ion, eroul romanului omonim al lui Liviu Rebreanu, a unui conflict între „glasul pământului” și „glasul iubirii”, urmărind:

- problematica, compoziția și structura romanului;
- evoluția psihologică, socială și morală a personajului;
- conflictul „glasurilor” și modul de rezolvare.

40 de puncte

Testul 24

1. a. *Dormea întors amorul meu de plumb/Și flori de plumb și funerar vestmânt — /Stam singur în cavou... și era vânt.../Și scârțâiau coroanele de plumb.*

(George Bacovia, *Plumb*)

b. *În casa iubitei de-ajung,/Eu zgudui fereastra nervos,/Și-o chem ca să vadă cum plouă/Frunzișul, în târgul ploios.*

(George Bacovia, *Spre toamnă*)

c. *Plângea caterinca-fanfară/Lugubru în noapte târziu.../Și singur priveam prin ocheane/Pierdut în muzeul pustiu.../Și-n lumea ocheanelor triste/Mă prinse sinistre gândiri — /În jurul meu corpuri de ceară,/Cu hâde și fixe priviri.*

(George Bacovia, *Panoramă*)

d. *Orașul doarme ud în umezeala grea./Prin zidurile astea, poate, doarme ea; — /Case de fier în case de zid,/Și porțile grele se-nchid./Un clavir îngână-ncet la un etaj,/Umbra*

mea stă în noroi ca un trist bagaj —/Stropii sar, ninge zoios,/La un geam, într-un pahar, —/O roză galbenă se uită-n jos.

(George Bacovia, *Nocturnă*)

e. Sunt câțiva morți în oraș, iubito, /Chiar pentru asta am venit să-ți spun;/Pe catafalc, de căldură-n oraș, —/Încet cadavrele se descompun.

(George Bacovia, *Cuptor*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Identifică în aceste versuri trei trăsături simboliste caracteristice liricii bacoviene.
- II. Comentează versurile: „Case de fier în case de zid,/Și porțile grele se-nchid.”
- III. Ninoarea este o prezență constantă în poezia bacoviană; comentează versurile: „Umbra mea stă în noroi ca un trist bagaj —/Stropii sar, ninge zoios.”
- IV. „Ocheane triste, corpuri de ceară, priviri hâde, muzeu pustiu” sugerează o atmosferă, dar și o anumită stare sufletească: identific-o și descrie-o în circa zece-cincisprezece rânduri.
- V. „Amorul, iubita, ea” sunt prezente în patru din cele cinci texte: descrie relația specială poet-iubită, încadrând-o în contextul mai amplu al liricii lui George Bacovia.

20 de puncte

2. Te afli într-o tabără la munte, în vacanța de iarnă. Redactează o scrisoare familială către părinții tăi, în care să povestești o întâmplare importantă pentru tine, trăită după plecarea de acasă.

ATENȚIE!

Scrisoarea ta aparține stilului epistolar informal, cu mărci specifice, trebuind să conțină:

- formulele introductivă și finală adecvate situației;
- un stil simplu, direct, sugestiv, dar personal;
- prezentarea evenimentului, narat sugestiv.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Denumeste morfologic și sintactic cuvântul „lugubru”.
2. Selectează (rescrie), din text, o propoziție care conține un dezacord al predicatului cu subiectul.
3. Identifică, în text, o propoziție completivă directă; menționează (în termeni morfologici): (a) elementul de relație și (b) elementul regent al acesteia.
4. Fă contragerea subordonatei, de la cerința precedentă, menționând: (a) rezultatul obținut; (b) două transformări survenite.
5. Explică utilizarea cratimei în structura „caterinca-fanfară”.

6. Alcătuieste enunțuri (propoziții/fraze) în care să folosești următoarele omofone neomografe: (1) cai (s.m.pl.) (2) c-ai (conjct. + vb.) (3) c-a-i (conjct. + prep. + pron.).
7. Dă trei exemple de substantive derivate cu prefixe.
8. Explică (motivează) folosirea virgulei din structura „stropii sar, ninge zoios”.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele glaciar-glacial, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „drac”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. torcătoarei b. torcătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Scriitorul, se știe sigur, a scris acest roman la cinci luni de la lansarea primei sale cărți”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a scurta”.
6. Pentru a proba polisemia adjectivului „ușor”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. aș reappare/aș reapărea;
 - b. (a înmuia) să înmuiem (noi)/să înmuiăm (noi).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a ședea) să șeadă (el)/să șadă (el);
 - b. (otravă) otravei/otrăvii.

20 de puncte

4. Demonstrează într-un eseu afirmația că Stănică Rațiu din romanul *Enigma Otiliei* este un arivist. În realizarea lucrării vei avea în vedere:
 - înțelegerea conceptului de realism și a tipului de personaj creat de estetica realistă;
 - tema și compoziția romanului;
 - personajele și raporturile dintre ele; rolul lui Stănică Rațiu;
 - evoluția personajului.

40 de puncte

Testul 25

1. Nu pot ști [spune domnul David despre moartea lui Nechifor Lipan], căci n-am fost cu dânsul. Dar ca un om care stau și judec, așa zic, că toate cele de pe lumea asta au nume, glas și semn. Aicea, în stânga pe deal, se văd șapte case de bârne, șindrilită și acoperite de omăt. Și prin șapte hogeaguri iese fum. Ele nu strigă, — dar de spus, spun ceva.

Mai întâi, spun un număr: șapte. Al doilea, spun că-i iarnă și gospodarii stau la vetrele lor și pregătesc mămăliga și topitura. Dacă dintr-un hogoag n-ar ieși fum, înțelesul ar fi altul. Vra să zică toate pe lumea asta arată ceva. Ai auzit dumneata vreodată moarte de om să nu se afle, și leș să nu iasă la lumină? Se duc hultanii și corbii și arată unde zace un trup lovit de bandiți. Apa îl dă la mal dacă-i înecat. Dacă-i într-o fântână, vine vreme de secetă și fac picioarele semn celui care se uită într-însa. Dacă-i îngropat, se duce lupul și scurmă. Vra să zică toate vorbesc; așa le-a orânduit Dumnezeu. Toate trec din gură în gură, până ajung unde trebuie și se află.

(Mihail Sadoveanu, *Baltagul*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Explică sensul afirmației: „toate cele de pe lumea asta au nume, glas și semn”.
 - II. Extrage cele două exemple folosite de domnul David pentru a-și susține argumentația.
 - III. Care este finalitatea demonstrației domnului David?
 - IV. Ce reprezintă pentru Vitoria Lipan discuția cu David?
 - V. În ce împrejurări (în ce moment al acțiunii romanului) are loc această scenă?
- 20 de puncte**

2. Ca recompensă pentru succesul cu care ai încheiat anul școlar, ai plecat într-o croazieră pe Marea Mediterană. După câteva zile îi scrii fratelui/surorii tău/tale, povestind despre atmosfera, locurile, oamenii — noutatea evenimentului trăit.

ATENȚIE!

Este o scrisoare familială care trebuie să îmbine mărcile stilului informal cu cele ale stilului epistolar. Astfel, va trebui să ai în vedere:

- formula introductivă și finală adecvate;
- un stil simplu, direct, sugestiv, dar personal;
- prezentarea unui eveniment narat sugestiv.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Structura „vra să zică” este:

- a. frază cu două propoziții;
- b. conjuncție compusă;
- c. locuțiune conjuncțională;
- d. locuțiune adverbială.

2. Din punct de vedere sintactic, „de spus” (din structura „dar de spus, spun ceva”) este:

- a. complement circumstanțial de relație;
- b. complement indirect;
- c. complement circumstanțial de mod.

3. Din punct de vedere sintactic, cuvântul „iarnă” (din structura „că-i iarnă”) este:
 - a. complement direct;
 - b. subiect;
 - c. nume predicativ;
 - d. complement circumstanțial de timp.
4. Propoziția „așa le-a rânduit Dumnezeu” este:
 - a. circumstanțială de mod;
 - b. circumstanțială de cauză;
 - c. principală.
5. Selectează (rescrie), din text, propozițiile complete directe.
6. Construiește enunțuri (propoziții/fraze) cu următoarele omofone ne-omografe: (1) nai; (2) na-i; (3) n-ai.
7. Dă două exemple de substantive derivate cu sufixe.
8. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un nume predicativ, exprimat prin verb la gerunziu.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele învederat-inveterat, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „dinte”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. treierătoarei b. treierătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Sunt destui de mulți oameni care nu apreciază mediul ambiant cum trebuie”.
5. Scrie două sinonime pentru adjectivul „liniștit”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „urmă”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va recade/va recădea;
 - b. (a țese) să țeasă (el)/să țese (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a împărți) să împărțească (el)/să împartă (el);
 - b. (piuă) pivei/piuăi.

20 de puncte

4. Argumentează într-un eseu afirmația lui Tudor Vianu: *Omul iubește în poezia lui Eminescu cu o intensitate care conduce extazul erotic până la limita suferinței și a morții*. Pentru realizarea cerinței vei avea în vedere:
 - identificarea textelor eminesciene potrivite ideii lui Tudor Vianu;

- argumentarea intensității erotice cu elemente de structură a textului: imagini, ipostaze ale eului, cadrul iubirii;
- prezentarea elementelor acelor imagini care exprimă extazul erotic;
- relația eros-moarte în lirica eminesciană.

40 de puncte

Testul 26

1. *Din graiul lor cu-ndemnuri pentru vite/Eu am ivit cuvinte potrivite/Și leagăne urmașilor stăpâni./Și, frământate mii de săptămâni,/Le-am prefăcut în versuri și-n icoane./Făcui din zdrențe muguri și coroane./Veninul strâns l-am preschimbat în miere,/Lăsând întreagă dulcea lui putere./Am luat ocară și, torcând ușure,/Am pus-o când să-mbie, când să-njure./Am luat cenușa morților din vatră/Și am făcut-o Dumnezeu din piatră,/Hotar înalt, cu două lumi pe poale,/Păzind în piscul datoriei tale.//Durerea noastră surdă și amară/O grămadă pe-o singură vioară,/Pe care, ascultând-o, a jucat/Stăpânul, ca un țap înjunghiat,/Din bube, mucegaiuri și noroi/Iscat-am frumuseți și prețuri noi.*

(Tudor Arghezi, Testament)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- Cărui tip de poezie îi aparțin versurile citate mai sus?
- Explică semnificația verbului „a frământa” în contextul versurilor citate.
- Identifică, în aceste versuri, două surse de inspirație ale limbajului poetic arghezian, precum și rezultatele trudei sale.
- Explică semnificația versurilor: „Din bube, mucegaiuri și noroi/Iscat-am frumuseți și prețuri noi.”
- Găsește un nume pentru noul tip de „frumusețe” propus de poet prin creația sa.

20 de puncte

2. Tocmai te-ai întors dintr-o excursie în care ai fost împreună cu cea mai bună prietenă/cel mai bun prieten ce locuiește în alt oraș decât tine. Îi scrii o scrisoare amicală în care rememorezi două întâmplări cu o semnificație aparte pentru voi.

ATENȚIE!

Este o scrisoare amicală, trebuind să îmbine mărcile stilului informal cu cele ale stilului epistolar. Astfel, va trebui să urmărești:

- adecvarea formulelor introductivă și finală;
- utilizarea unui stil flexibil, sugestiv, neprotocolar, direct, afectiv;
- alegerea/inventarea/nararea unor întâmplări scurte, relevante.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Verbul „am ivit” este folosit cu sensul:
 - a. a apărea;
 - b. a produce;
 - c. a stârni.
2. Cuvântul „când” (din structura „când să-mbie”) este:
 - a. adverb interogativ;
 - b. adverb relativ;
 - c. adverb de timp.
3. Din punct de vedere morfologic, „lui” (din structura „dulcea lui putere”) este:
 - a. articol hotărât;
 - b. pronume personal;
 - c. adjectiv posesiv;
 - d. pronume posesiv.
4. Din punct de vedere sintactic, „în miere” este:
 - a. complement indirect;
 - b. complement circumstanțial de mod;
 - c. atribut adjectival.
5. Ca parte de vorbire, „o” (din structura „pe-o singură vioară”) este:
 - a. numeral;
 - b. articol;
 - c. pronume.
6. Cuvântul „când” (din structura „... nu mi-ai spus când să-ți telefonez...”) este:
 - a. adverb interogativ;
 - b. adverb relativ;
 - c. adverb de timp.
7. Alcătuiește/construiește un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial de excepție, exprimat prin verb la gerunziu.
8. Scrie un exemplu de subordonată atributivă, introdusă prin adverbul „când” cu dublă valoare concomitentă: relativă și interogativă.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele lacună-lagună, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „față”.
3. Alcătuiește două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. tușei b. tușii.
4. Rescrie corect enunțul: „Rămâne la latitudinea lui dacă să plece sau nu în excursie”.

5. Scrie două antonime pentru verbul „nesigur”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a (se) urca”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ar recădea/ar recade;
 - b. (a rezema) reazăm (eu)/rezem (eu);
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a rupe) rupseși (tu)/rupsăși (tu);
 - b. (acnee) acneei/acneii.

20 de puncte

4. Prezintă într-un eseu subiectul nuvelei *Moara cu noroc*, evidențiind:
 - funcția estetică și morală a debutului nuvelei;
 - intrarea în scenă a personajelor;
 - conflictele în care se angajează și semnificația modului de rezolvare a acestora;
 - dimensiunea psihologică a subiectului.

40 de puncte

Testul 27

1. Din șoseaua ce vine de la Cârlibaba, întovărășind Someșul când în dreapta, când în stânga până la Cluj și chiar mai departe, se desprinde un drum alb mai sus de Armadia, trece râul peste podul bătrân de lemn, acoperit cu șindriliță mucegăită, spintecă satul Jidovița și aleargă spre Bistrița, unde se pierde în cealaltă șosea națională care coboară din Bucovina prin trecătoarea Bârgăului. Lăsând Jidovița, drumul urcă întâi anevoie până ce-și face loc printre dealurile strâmtorate, pe urmă însă înaintează vesel, neted, mai ascunzându-se printre fagii tineri ai Pădurii Domnești, mai poposind puțin la Cișmeaua Mortului, unde picură veșnic apă de izvor răcoritoare, apoi cotește pe sub Râpele Dracului, ca să dea buzna în Pripasul pitit într-o scrântitură de coline. [...] Satul pare mort. Zăpușeala ce plutește în văzduh iese o tăcere năbușitoare. Doar în răstimpuri fâșâie alene frunzele adormite prin copaci. [...] În mijlocul drumului picotește câinele învățătorului Zaharia Herdelea, cu ochii întredeschiși, suflând greu. [...] Casa învățătorului este cea dintâi, tăiată adânc în coasta unei coline, închisă cu un pridvor, cu ușa spre uliță și cu două ferestre care se uită tocmai în inima satului, cercetătoare și dojenitoare. Pe prichiciul pridvorului, în dreptul ușii, unde se spală dimineata învățătorul, iar spre amiază, când a isprăvit treburile casei, d-na Herdelea, străjuiește o ulcică verzuie de lut. În ogradă, între doi meri tineri, e întinsă veșnic frânghia pe care acum atârână niște cămăși femeiești de stambă. [...] Drumul trece peste pâraul Doamnei, lăsând în stânga casa lui Alexandru Pop-Glanetașu. Ușa e închisă cu zăvorul; coperișul de paie parcă e un cap de balaur; pereții vâruși de curând de-abia se văd prin spărturile gardului.

Pe urmă vine casa lui Macedon Cercetașu, pe urmă casa primarului Florea Tancu, pe urmă altele... Într-o curte mare rumegă, culcate, două vaci ungurești, iar o babă șade pe prispă, ca o scoabă, prăjindu-se la soare, nemișcată parc-ar fi de lemn. [...] De-abia la cârciuma lui Avram începe să se simtă că satul trăiește. Pe prispă doi țărani îngândurați oftează rar cu o sticlă de rachiu la mijloc. Din depărtare pătrund până aici sunete de viori și chiuuturi...

[...] Apoi șoseaua crește, apoi se îndoaie, apoi se întinde iar dreaptă ca o panglică cenușie în amurgul răcoros. În stânga rămâne în urmă șoseaua Cișmeaua Mortului, pe când în dreapta, pe hotarul vestic, delnițele se urcă, se împart, se încurcă sub pădurea Vărarei. Apoi Pădurea Domnească înghite uruitul trăsurii, vâltorându-l în ecouri zgomotoase... Satul a rămas înapoi, același, parcă nimic nu s-ar fi schimbat. Cîțiva oameni s-au stins, alții le-au luat locul. Peste zvârcolirile vieții, vremea vine nepăsătoare, ștergând urmele. [...] Drumul trece prin Jidovița, pe podul de lemn acoperit, de peste Someș, și pe urmă se pierde în șoseaua cea mare și fără început...

(Liviu Rebreanu, *Ion*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Explică rolul drumului în fragmentul de mai sus.
- II. Motivează „privirea” selectivă a naratorului în identificarea detaliilor, din debutul romanului.
- III. Compară imaginea celor două case, a învățătorului Zaharia Herdelea și a lui Alexandru Pop al Glanetașului, și stabilește o analogie cu locatarii.
- IV. Urmărește modul cum, treptat, peisajul „mort” se însuflețește și găsește o explicație a acestui fapt.
- V. Rebreanu folosește câteva verbe pentru a caracteriza mișcarea drumului: în prima parte ele sunt „spintecă”, „aleargă”, „înaintează (vesel)”, „cotește (brusc)”, „dă buzna”; în ultima parte, „se îndoaie”, „se întinde”, „trece”, „se pierde”. Găsește o explicație a acestei schimbări de ritm.

20 de puncte

2. Unul dintre colegii tăi tocmai s-a întors victorios de la faza internațională a Olimpiadei de fizică. Redactează o scrisoare de felicitare, în numele unui grup de colegi.

ATENȚIE!

Conform protocolului, scrisoarea de felicitare trebuie scrisă întotdeauna de mână. Structura scrisorii tale trebuie să facă vizibile următoarele elemente:

- formulele introductive și de încheiere adecvate în raport cu situația, destinatarul, registrul stilistic;
- felicitarea propriu-zisă, eventual cu o scurtă motivare a acesteia;
- data/locul, semnătura.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Transcrie, din text, două cuvinte compuse; menționează elementele de compunere.
2. Scrie câte două sinonime neologice pentru următoarele cuvinte din fondul vechi: (1) hot; (2) sfințit; (3) înțepeneală.
3. Cuvântul „cea”, din structura „casa învățătorului este cea dintâi”, este:
 - a. adjectiv demonstrativ;
 - b. articol demonstrativ;
 - c. pronume demonstrativ.
4. „Cu zăvorul”, din propoziția „ușa e închisă cu zăvorul”, este:
 - a. complement circumstanțial de mod;
 - b. complement circumstanțial instrumental;
 - c. complement indirect.
5. Propoziția „se încurcă sub pădurea Vărarei”, este:
 - a. circumstanțială de timp;
 - b. circumstanțială opozițională;
 - c. principală.
6. Au fost selectate din text următoarele structuri care conțin zece predicate (șase predicate nominale și patru predicate verbale): I. Satul pare mort; II. casa învățătorului este cea dintâi, tăiată adânc în coasta unei coline, închisă cu un pridvor, cu ușa spre uliță și cu două ferestre; III. e întinsă veșnic frânghia; IV. ușa e închisă cu zăvorul; V. coperișul de paie parcă e un cap de balaur; VI. satul a rămas înapoi, același... Rescrie/menționează cele șase predicate nominale.
7. Alcătuieste/construiește un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial opozițional, exprimat prin substantiv.
8. Transcrie, din text, o propoziție atributivă intercalată.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele liniar-lineal, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „foc”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. țărinei b. țarinei.
4. Rescrie corect enunțul: „Când a fost investit președinte, a promis că se va strădui pentru o într-ajutorare a tuturor membrilor societății”.
5. Scrie două sinonime pentru verbul „a cutreiera”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a (se) uita”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.

7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
- va redecade/va redecădea;
 - (a râde) râdeți (voi) de.../vă râdeți (voi) de...
8. Rescrie forma corectă:
- (a recrea) recrează (el)/recrează (el);
 - (piuneză) pionezei/piunezei/piunezii/pionezii.

20 de puncte

4. Redactează un eseu având ca temă: „Caracterizarea lui Ilie Moromete din romanul *Moromeții* (vol. I)“.

Vei avea în vedere:

- „intrarea în scenă” a personajului și semnificația acestei intrări;
- ipostaze specifice existenței personajului (cina, Poiana lui Iocan, scena de pe piatra de hotar);
- imaginea personajului între năzuința morală și realitatea istorică; trăsături de caracter, conflictualități și moduri de rezolvare;
- scena de pe piatra de hotar și semnificația acesteia.

40 de puncte

Testul 28

1. *Duminică. Satul e la horă. Și hora e pe ulița din dos, la Todosia, văduva lui Maxim Oprea. [...] De tropotele jucătorilor se hurducă pământul. Zecile de perechi bat So-meșana cu atâta pasiune, că potcoavele flăcăilor scapără scântei, poalele fetelor bol-bocesc, iar colbul de pe jos se învâltorește, se așează în straturi groase pe fețele brăzdate de sudoare, luminate de oboseală și de mulțumire. Cu cât Briceag întetește cântecul, cu atât flăcării se îndârjesc, își înfloresc jocul, trec fetele pe sub mână, le dau drumul să se învâртеască singure, Țopăie pe loc ridicând tălpile, își ciocnesc zgomotos călcâiele, își plesnesc Țureacii cizmelor cu palmele nădușite. [...] La câțiva pași de pâcul jucătorilor stau fete care au rămas nepoftite, privind cu jind, șoptindu-și uneori cine știe ce și izbucnind în râsete silite. [...] Printre fete se mai rătăcește și câte o nevestă tânără, cu năframa de mătase în cap, gata să intre în horă, dacă s-ar întâmpla să-i vie chef bărbatului ei să joace. Mai la o parte mamele și babele, grămadă, forfotesc despre necazuri și-și admiră odraslele. Copiii neastâmpărați aleargă printre femei și chiar prin horă, fură florile fetelor și fac haz când victimele îi ocărăsc sau se înfurie. [...] Bărbații se țin mai deoparte, pe lângă casă, pe la poartă, grupuri-grupuri, vorbind de treburile obștești, aruncând numai rareori câte-o privire spre tineretul dimprejurul lăutarilor.*

(Liviu Rebreanu, Ion)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- Motivează alegerea unei zile de duminică și a momentului horei pentru debutul romanului.
- Describe distribuția „actorilor” în scenă și motivează-o.

- III. Găsește o explicație pentru „îndârjirea” dansatorilor.
 IV. De ce folosește Rebreanu verbul „a se rătăci” pentru a caracteriza prezența „nevestelor tinere” la horă?
 V. Compară raporturile dintre flăcăi și fete, pe de-o parte, și bărbați și neveste, pe de altă parte.

20 de puncte

2. Profesorul de limbă și literatură română își va încheia cariera didactică o dată cu absolvirea clasei voastre. Ați decis să pregătiți o scrisoare de felicitare pe care să i-o prezentați în ultima oră de curs.

ATENȚIE!

Conform protocolului, scrisoarea de felicitare trebuie scrisă întotdeauna de mână. Structura scrisorii trebuie să facă vizibile următoarele elemente:

- formulele introductive și de încheiere adecvate în raport cu situația, destinatarul, registrul stilistic;
- felicitarea propriu-zisă, eventual cu o scurtă motivare a acesteia;
- data/locul, semnătura.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Scrie câte două sinonime neologice pentru următoarele cuvinte din fondul vechi: (1) pofticios; (2) a jefui.
2. Identifică, în text, o apozitie dezvoltată; menționează: (a) prin ce este exprimată (sau denumirea morfologică a elementelor din structura ei) și (b) elementul regent al apozitiei.
3. Realizează extensia/expansiunea apozitiei dezvoltate (de la cerința precedentă), menționând: (a) rezultatul obținut; (b) cel puțin două transformări survenite.
4. „De tropotele”, din propoziția „de tropotele jucătorilor se hurducă pământul”, este:
 - a. complement circumstanțial de cauză;
 - b. complement circumstanțial de mod;
 - c. complement indirect.
5. „Singure”, din propoziția „să se învârtască singure”, este:
 - a. atribut adjectival;
 - b. complement circumstanțial de mod;
 - c. element predicativ suplimentar.
6. Identifică, în text, o propoziție completivă indirectă; menționează (în termeni morfologici) elementul regent al acesteia.
7. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial cumulativ, exprimat prin numeral.
8. Explică (motivează) cratima din structura: „grupuri-grupuri”.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele literar-literal, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „gând”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. țelinei b. țelinii.
4. Rescrie corect enunțul: „La unele întreprinderi, funcționarii primesc o diurnă de douăzeci de dolari pe zi sau o diurnă de o sută de dolari pe săptămână”.
5. Scrie două antonime pentru substantivul „incertitudine”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a ține”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ar redeceade/ar redecădea;
 - b. (a procrea) procreează (el)/procrează (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a rămâne) rămăneți! (voi)/rămânéți! (voi);
 - b. (pleavă) plevii/plevei.

20 de puncte

4. Realizează un eseu cu tema: „Motivul codrului în poezia eminesciană”, respectând următoarele cerințe:
 - integrarea motivului în structura tematică a operei;
 - prezentarea motivului în textele selectate și a relației eros–natură;
 - valorificarea elementelor de expresivitate;
 - relația codru–vis–sogn.

40 de puncte

Testul 29

1. *Primarul, cu mustăți albe răsucite tinerește, cu niște ochi albaștri mari și blajini, caută să-și păstreze demnitatea apăsând vorbele și însoțindu-le cu gesturi energice, în mijlocul câtorva bătrâni frunțași. Ștefan Hotnog, un chiabur cu burta umflată ce și-o mângâie într-una parcă ar avea junghiuri, găsește fel de fel de clenciuri primarului numai ca să arate celorlalți că lui de nimeni nu-i pasă. Între dâșii Trifon Tătaru, mititel, cu părul gălbui și glasul subțire, se uită când la unul când la altul, înfricoșat parcă să nu se încaiere, fiindcă amândoi îi sunt rude, cam de departe, nici vorbă. Pe de lături, ca un câine la ușa bucătăriei, trage cu urechea și Alexandru Glanetașu, dornic să se amestece în vorbă, sfiindu-se totuși să se vâre între bogătași.*
Pe prispă stăpânește Simion Butoianu, care acum douăzeci de ani a fost învățător în sat, iar azi mănâncă o pensie de cinci zlofi pe lună și muncește la pământ mai abitir ca un flăcău. Împrejurul lui s-au adunat Macedon Cercetașu cu straja Cosma Ciocănaș,

cu Simion Lungu, cu Toader Burlacu, cu Ștefan Ilina și cu alții, ascultând cu evlavie
palavrele dascălului, auzite și răsaute.

(Liviu Rebreanu, *Ion*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Motivează distribuția „artiștilor” în scenă și indică o anume ierarhie socială.
- II. Explică sensul cuvântului „chiabur”.
- III. Motivează atitudinea lui Ștefan Hotnog față de primar.
- IV. Descrie și comentează raportul dintre Simion Butoianu și ceilalți săteni.
- V. Motivează folosirea verbului „a stăpâni” în legătură cu Simion Butoianu.

20 de puncte

2. Deoarece diriginta/dirigintele voastră/vostru își va încheia cariera didactică o dată cu absolvirea clasei tale, ați hotărât ca, la ultima oră de curs, să-i prezentați o scrisoare de mulțumire pentru relația construită pe parcursul celor patru ani petrecuți împreună.

ATENȚIE!

Ca scrisoare oficială, aceasta trebuie să respecte convențiile stilului epistolar, adecvându-se situației de comunicare descrise mai sus, conținând:

- formulele introductivă și de încheiere adecvate;
- exprimarea grațitudinii, într-o manieră sobră, dar sugestivă, simplă, sinceră, convingătoare;
- data/locul, semnătura/semnăturile.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Scrie câte două antonime neologice pentru următoarele cuvinte din fondul vechi: (1) slobod; (2) a lăuda.
2. Din punct de vedere morfologic, structura „într-una” este:
 - a. adverb (scris incorect);
 - b. pronume cu prepoziție;
 - c. numeral cu prepoziție.
3. Din punct de vedere sintactic, verbul la gerunziu „apăsând” este:
 - a. complement circumstanțial de mod;
 - b. complement circumstanțial instrumental;
 - c. complement indirect.
4. Propoziția „să se vâre între bogătași” este:
 - a. completivă indirectă;
 - b. circumstanțială de cauză;
 - c. circumstanțială de relație.

5. Identifică, în text, o apozitie dezvoltată.
 6. Transcrie, din text, o propoziție circumstanțială de scop; menționează (în termeni morfologici) elementul de relație.
 7. Realizează contragerea subordonatei, de la cerința precedentă, menționând două transformări survenite.
 8. Alcătuieste (construieste) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial de relație, exprimat prin pronume posesiv.
- 20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construieste câte un enunț cu fiecare dintre paronimele mortal-mortar, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „gât”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. țesătoarei b. țesătorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Toată mass-media din țara noastră a fost alertată, când s-a aflat cumplita vestă despre moartea cosmonauților”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „fracțiune”.
6. Pentru a proba polisemia adjectivului „tulbure”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va reîncăpe/va reîncăpea;
 - b. (a fi) nu fi! (tu)/nu fii! (tu).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a paște) pășteți! (voi)/pașteți! (voi);
 - b. (povarnă) povernei/povernii.

20 de puncte

4. Redactează un eseu cu tema: „Real și fantastic în opera lui Ion Creangă”, subliniind următoarele aspecte:
- particularități ale operei lui Ion Creangă (*Amintiri din copilărie*, *Povestea lui Harap-Alb*), prelungirea realului în fantastic;
 - structura basmului, motive narative, realism și fantastic (umanizarea fantasticului);
 - personaje, elemente de individualizare; limbajul.

40 de puncte

Testul 30

1. Amefind totul, această iubire înfloreă fără seamăn, cum înfloresc sălbatic, în luna mai, nimfele lujerilor de crin.

Cu ochii mari, albaștri, vii ca niște întrebări de cleștar, cu neastâmpărul trupului tânăr, cu gura neconținut umedă și fragilă, cu o inteligență care irumpea, izvorâtă tot atât de mult din inimă cât de sub frunte, era de altfel un spectacol minunat. Izbutea să fie adorată de camarazi, băieți și fete deopotrivă, căci înfrumuseța toată viața studentescă. [...] Mă gândesc halucinat că aș fi putut uide pentru femeia asta... că aș fi fost închis din cauza ei, pentru crimă:

„— Vezi, aia blondă de colo... ? Nu... ailaltă mai grasă puțin, de la masa cu cei doi domni și două doamne...

— Ei?

— E nevasta lui Gheorghidiu... Nu-ți mai aduci aminte...?

— A... pentru asta? Ce-a găsit la ea, dragă? să ucidă pentru ea... nu mai putea găsi alta la fel?”

(Camil Petrescu, *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Descrie iubirea dintre cei doi îndrăgostiți, așa cum se deduce ea din primul fragment selectat.
- II. Identifică imaginile „ei”, din cele două fragmente.
- III. Comentează afirmația: „Mă gândesc halucinat că aș fi putut uide pentru femeia asta”, punând accent pe cuvintele „halucinat” și „asta”.
- IV. Motivează schimbarea fizică a personajului feminin din cele două fragmente.
- V. Încadrează întrebarea finală, „nu mai putea găsi alta la fel?”, în ansamblul dialogului.

20 de puncte

2. Cu ocazia onomasticii tale, ai fost felicitat de către directorul firmei la care te-ai angajat temporar, în vacanța de vară. Trebuie să redactezi o scrisoare de mulțumire care să satisfacă următoarele cerințe:

- să conțină formulele introductive și de încheiere adecvate, în raport cu situația, destinatarul, registrul stilistic (stil oficial, epistolar);
- să exprime gratitudinea, într-o manieră simplă, sinceră, sobră, dar sugestivă;
- să conțină data/locul/semnătura.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Scrie câte două antonime neologice pentru următoarele cuvinte din fondul vechi: (1) mic; (2) a micșora.
2. Completează spațiile punctate cu forma de conjunctiv prezent, cerută de pronumele-subiect dat, pentru verbul „a preceda”. /El...../

3. În vederea unei analize morfologice a structurii „tot atât de mult”, selectarea se face astfel:
 - a. 1. tot; 2. atât de mult;
 - b. tot atât de mult;
 - c. 1. tot; 2. atât de; 3. mult;
 - d. 1. tot; 2. atât; 3. de mult.
4. Din punct de vedere sintactic, structura „de la masa” este:
 - a. atribut substantival;
 - b. atribut adverbial;
 - c. complement circumstanțial de loc.
5. Identifică, în text, o propoziție completivă indirectă; menționează (în termeni morfologici): (a) elementul de relație și (b) elementul regent al fiecăreia.
6. Realizează contragerea subordonatei, de la cerința precedentă, menționând: (a) rezultatul obținut; (b) două transformări survenite.
7. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial sociativ, exprimat prin numeral cardinal.
8. Scrie un enunț în care adjectivul „albastru” să fie folosit cu sens figurat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele numerar–numeral, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „gură”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. urzitoarei b. urzitorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Într-un jurnal cotidian se publică, de obicei, și o rubrică de mică publicitate”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a despărți”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a trânti”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ar reîncăpe/ar reîncăpea;
 - b. (a frige) fripseși (tu)/fripsăși (tu).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a merge) merseserăm (noi)/mersesem (noi);
 - b. (proptea) proptelei/proptelii/proptei.

20 de puncte

4. Realizează un eseu având ca temă: „Motivul geniului în poeziile *Luceafărul* de Mihai Eminescu și *Noaptea de decembrie* de Al. Macedonski”, respectând următoarele cerințe:

- o definire a geniului în estetica romantică; concretizări tematice;
- ipostaze ale geniului în cele două poeme; tema metamorfozei;

- modalități de exprimare și semnificații privind estetica celor doi poeți;
- semnificația deznodământului celor două poeme.

40 de puncte

Testul 31

1. *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii/și nu ucid/cu mintea tainele ce le-ntâlnesc/în calea mea/în flori, în ochi, pe buze ori morminte./Lumina altora/sugrumă vraja nepătrunsului ascuns/în adâncimi de întuneric,/dar eu,/eu cu lumina mea sporesc a lumii taină —/și-ntocmai cum cu razele ei albe luna/nu micșorează, ci tremurătoare/mărește și mai tare taina nopții,/așa îmbogățesc și eu întunecata zare/cu largi fiori de sfânt mister,/și tot ce-i ne-nțeles/se schimbă-n ne-nțelesuri și mai mari/sub ochii mei —/căci eu iubesc/și flori și ochi și buze și morminte.*

(Lucian Blaga, *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Explică semnificația alternanței „eu-alții” în cuprinsul poeziei.
- II. Analizează succesiunea de metafore: „nu strivesc corola de minuni a lumii, nu ucid cu mintea tainele”.
- III. Comentează sensul specific al termenului „lumină” („lumina altora” — „lumina mea”) din aceste versuri.
- IV. Numește cele două tipuri de cunoaștere al căror echivalent poetic este reprezentat de metaforele „lumina mea”, „lumina altora”.
- V. Numește o trăsătură caracteristică a poeziei lui Lucian Blaga în ceea ce privește prozodia.

20 de puncte

2. Tocmai ai terminat de citit o carte a cărei lectură te-a pasionat. Ai decis să scrii o recenzie de cel puțin 300 de cuvinte pentru revista liceului tău. Pentru a fi publicată, recenzia trebuie să satisfacă următoarele condiții:

- să menționeze principalele părți ale cărții recenzate (prefață, capitole, studii critice etc.);
- să puncteze teza/tezele, ideile esențiale ale cărții;
- să identifice „vocea autorului”/poziția acestuia în raport cu teza cărții;
- să susțină, cu cel puțin două argumente, propria ta opinie asupra cărții recenzate.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Completează spațiile punctate cu forma de conjunctiv prezent, cerută de pronumele-subiect dat, pentru verbul „a (se) lepăda”./El...../

2. Cuvântul „și” din structura „și flori și ochi și buze și morminte”, din punct de vedere morfologic, este:
 - a. adverb;
 - b. conjuncție;
 - c. pronume.
 3. Din punct de vedere sintactic, structura „cu mintea” este:
 - a. complement circumstanțial de mod;
 - b. complement circumstanțial instrumental;
 - c. complement indirect.
 4. În structura „tainele ce le-ntâlnesc”, cuvântul „ce” are funcție sintactică de:
 - a. atribut adjectival;
 - b. complement direct;
 - c. subiect.
 5. Identifică, în text, propozițiile atributive; menționează (în termeni morfologici) elementul regent al fiecăreia.
 6. Realizează contragerea unei subordonate (la alegere) de la cerința precedentă, menționând: (a) rezultatul obținut; (b) două transformări survenite.
 7. Arată (scrie) în ce s-a transformat gerunziul prin acordare cu substantivul regent: câteva femei suferinde, unele coșuri fumegânde, un tren șuierând, o inimă palpitândă, niște mâini tremurânde...; arată, în câteva enunțuri, ce fenomene stilistice se produc.
 8. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază), care să conțină un complement circumstanțial instrumental, exprimat prin pronume posesiv.
- 20 de puncte**

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele orgie-urgie, menționând apoi și sensul lor contextual.
 2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „inimă”.
 3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. vărgii b. vergii.
 4. Rescrie corect enunțul: „A colaborat împreună cu sora sa la jurnalul de zi, pe care ei îl țineau încă din gimnaziu”.
 5. Scrie două sinonime pentru substantivul „umilință”.
 6. Pentru a proba polisemia verbului „a (se) trezi”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
 7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va scădea/va scade;
 - b. (a fi) fii! (tu)/fi! (tu).
 8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a fremăta) fremăt (eu)/freamăt (eu);
 - b. (rouă) rouăi/rouii/roii.
- 20 de puncte**

4. Realizează un eseu având ca temă: „Reprezentări ale erosului în poezia lui Nichita Stănescu” (cu referire la poeziile *Leoaică tânără, iubirea și În dulcele stil clasic*).
Vei avea în vedere:

- modernitatea viziunii lui N. Stănescu; „dialogul” cu cosmosul;
- motive poetice;
- „concretețea” limbajului poetic;
- interferențe tematice și interpretări; tema iubirii și tema creației.

40 de puncte

Testul 32

1. *Leoaică tânără, iubirea/mi-a sărit în față./Mă pândise-n încordare/mai demult./Colții albi mi i-a înfipt în față,/m-a mușcat, leoaica, azi de față.//Și deodată-n jurul meu, natura/se făcu un cerc, de-a-dura,/când mai larg, când mai aproape,/ca o strângere de ape./Și privirea-n sus țâșni,/curcubeu tăiat în două,/și auzul o-ntâlni/tocmai lângă ciocârliei.//Mi-am dus mâna la sprânceană,/la tâmplă și la bărbie,/dar mâna nu le mai știe./Și alunecă-n neștire/pe-un deșert în strălucire/peste care trece-alene/o leoaică arămie/cu mișcările viclene,/încă-o vreme,/și-ncă-o vreme...*

(Nichita Stănescu, *Leoaică tânără, iubirea*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Explică sensul comparației eliptice cuprinse în titlu.
- II. Identifică verbele folosite de poet pentru a descrie impactul violent al iubirii asupra individului.
- III. Motivează gestul: *Mi-am dus mâna la sprânceană,/la tâmplă și la bărbie.*
- IV. Găsește o explicație pentru schimbarea de ritm (*alunecă, trece-alene...*) din finalul poeziei.
- V. Motivează prezența punctelor de suspensie din finalul poeziei.

20 de puncte

2. Redactorul revistei liceului tău ți-a solicitat o recenzie a unei cărți de factură științifică, având la dispoziție un spațiu de 300 de cuvinte. Pentru a fi publicată, recenzia ta trebuie să satisfacă următoarele condiții:

- să menționeze principalele părți ale cărții recenzate (prefață, capitole, studii critice);
- să puncteze teza/tezele, ideile esențiale ale cărții;
- să susțină, cu cel puțin două argumente, propria ta opinie asupra cărții recenzate.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. „Mi” (din structura „Mi-am dus mâna la sprânceană”) este un pronume în:
 - a. dativ (propriu-zis);

- b. dativ etic;
- c. dativ posesiv.
- 2. Completează spațiile punctate cu forma de indicativ prezent, cerută de pronumele-subiect, pentru verbul „a se pieptăna”./Eu...../
- 3. Menționează forma de plural pentru următoarele substantive:
(I) a. partidă (s.f., joc, căsătorie, marfă, grup instrumental) b. partidă (s.f.; cont);
(II) a. scărmănătoare (s.f.pl.; persoană) b. scărmănătoare (s.f., unealtă).
- 4. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un nume predicativ, exprimat prin substantiv în genitiv.
- 5. Selectează (rescrie), din text, o propoziție subordonată (la alegere); menționează (în termeni morfologici): (a) elementul de relație și (b) elementul regent al fiecăreia.
- 6. Realizează contragerea subordonatei, de la cerința precedentă, menționând: (a) rezultatul obținut; (b) două transformări survenite.
- 7. Explică utilizarea celor două virgule din structura „m-a mușcat, leoaica, azi de față”.
- 8. Scrie un enunț în care verbul „a sări” să fie folosit cu sens figurat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

- 1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele orar–oral, menționând apoi și sensul lor contextual.
- 2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a intra”.
- 3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. yânturătoarei b. yânturătorii.
- 4. Rescrie corect enunțul: „Asistenta medicală este cea mai mult solicitată într-o activitate intensă din spital”.
- 5. Scrie două antonime pentru verbul „a se liniști”.
- 6. Pentru a proba polisemia verbului „a trece”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
- 7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
a. ar scade/ar scădea;
b. (a fermeca) fermec (eu)/farmec (eu).
- 8. Rescrie forma corectă:
a. (a fierbe) fierseși (tu)/fiersăși (tu);
b. (sabie) sabiei/săbiei.

20 de puncte

- 4. Argumentează într-un eseu afirmația lui Tudor Vianu că Ioan Slavici reușește, în *Moara cu noroc*, să dea personajului lui o viață interioară, surprinsă într-o adâncime

care nu-l ispitise niciodată pe Creangă. În redactarea lucrării vei avea în vedere următoarele aspecte:

- problematica nuvelei; epic și psihologic;
- traiectul psihologic al lui Ghiță: dorința de îmbogățire, înstrăinarea de Ana și de sine, de colectivitate;
- consecințele înstrăinării psihologice;
- realism psihologic — idilism.

40 de puncte

Testul 33

1. ...El se desface ușurel/De Enigel,/De partea umbrei moi să treacă...//Dar soarele, aprins inel,/Se oglinde adânc în el;/De zece ori, fără sfială,/Se oglinde în pielea-i cheală.//Și sucul dulce înăcrește,/Ascunsa-i inima plesnește;/Spre zece vii peceți de semn,/Venin și roșu untdelemn/Mustesc din funduri de blestem;///Că-i greu mult soare să îndure/Ciupercă crudă de pădure,/Că sufletul nu e fântână/Decât la om, fiară bătrână,/Iar la făptură mai firavă/Pahar e gândul cu otravă —//Ca la nebunul rigă Crypto,/Ce focul inima i-a fript-o,/De a rămas să rățăcească/Cu altă față, mai crăiască://Cu Laurul-Balaurul,/Să toarne-n lume aurul,/Să-l toace, gol la drum să iasă/Cu măselarița mireasă,/Să-i fie de împărăteasă.

(Ion Barbu, Riga Crypto și Iapona Enigel)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Ce reprezintă pentru rigă „umbra moale”?
- II. Ce va deveni Crypto atunci când soarele „se [va] oglinde adânc în el”?
- III. În ce a constatat „nebunia” rigăi Crypto?
- IV. Cu ce personaj celebru din literatura universală poate fi comparat riga?
- V. Ce legătură se poate stabili între „Laurul-Balaurul” și „măselarița mireasă”, pe de-o parte, și riga Crypto, pe de altă parte?

20 de puncte

2. Redactorul revistei liceului tău ți-a solicitat o cronică a unui spectacol de teatru sau a unui eveniment de tip karaoke pe care l-ai vizionat recent sau la care ai participat. Ai la dispoziție un spațiu editorial de maximum 300 de cuvinte și cronică ta trebuie să satisfacă următoarele condiții:

- să prezinte succint și clar datele esențiale ale evenimentului a cărui cronică o realizezi;
- să susțină, cu cel puțin două argumente, propria ta opinie asupra evenimentului;
- să convingă, în limitele stilului jurnalistic, cititorul, în privința opțiunii tale asupra evenimentului în discuție;
- să respecte cerințele de stil și spațiu impuse.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. În enunțul „Toți și-au adus aportul la îndepărtarea consecințelor incendiului”, structura marcată este o greșeală. Ea se numește:
 - a. tautologie;
 - b. dezacord;
 - c. pleonasm.
2. Completează spațiile punctate cu forma de conjunctiv prezent, cerută de pronumele-subiect dat, pentru verbul „a adăsta”. /El...../
3. Menționează forma de plural pentru următoarele substantive:
 - (I) a. bandă (s.f.; grup) b. bandă (s.f.; fâșie);
 - (II) a. călcătoare (s.f.; persoană) b. călcătoare (s.f.; scândură; vas; instalație).
4. Menționează/numește valorile morfologice ale lui „i”, din text: (ex.):
 1. (pielea-)i; 2. (scunsa-)i (inimă); 3. (că-)i (greu); 4. i-(a fript-o); 5. (să-)i (ție).

Atenție! Eventual, se pot acorda puncte dar numai în limita celor 5 fixate de barem, și pentru valorile: 1. (partea umbre)i=articol; 2.-3. (se oglin-di; se oglin-d)i=desinență personală; 4.-5. (vi)i (pecet)i=desinențe de plural.
5. Propoziția „de a rămas” este o subordonată:
 - a. circumstanțială de scop;
 - b. circumstanțială consecutivă;
 - c. circumstanțială de mod;
 - d. circumstanțială cumulativă.
6. Identifică, în text, o propoziție circumstanțială de scop; menționează (în termeni morfologici) elementul de relație al acesteia.
7. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial condițional, exprimat prin verb la gerunziu.
8. Scrie un enunț în care substantivul „umbră” să fie folosit cu sens figurat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele ordinar-ordinal, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a întoarce”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. verei b. verii.
4. Rescrie corect enunțul: „Toți ceferiștii japonezi au acționat cu curaj ne-maipomenit la acțiunea de salvare a răniților din accidentul de tren”.

5. Scrie două sinonime pentru substantivul „agitație”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a trage”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. voi tace/voi tăcea;
 - b. (a dialoga) dialoghează (el)/dialoghiază (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a face) făceți! (voi)/faceți! (voi);
 - b. (salcie) sălcii/salciei/sălciei.

20 de puncte

4. Realizează un eseu cu tema: „Comic și tragic în opera lui I.L. Caragiale”. Vei avea în vedere:
 - subiectul comediei *O scrisoare pierdută* și mijloacele de realizare a comicului;
 - nuvela *În vreme de război* — evoluția psihologică a lui Stavrache sub semnul averii;
 - finalul celor două opere: semnificații;
 - explicarea conceptelor de tragic și comic în opera lui I.L. Caragiale.

40 de puncte

Testul 34

1. Tânărul mergea atent de-a lungul zidurilor, scrutând, acolo unde lumina slabă a felinarelor îngăduia, numerele caselor. Uniforma neagră îi era strânsă bine pe talie, ca un vestmânt militar, iar gulerul tare și foarte înalt și șapca umflată îi dădeau un aer bărbătesc și elegant. Fața îi era însă juvenilă și prelungă, aproape feminină din pricina șuvițelor mari de păr ce-i cădeau de sub șapcă, dar culoarea măslinie a obrazului și tăietura elinică a nasului corectau printr-o notă voluntară întâia impresie. [...] În această obscuritate, strada avea un aspect bizar. Nici o casă nu era prea înaltă și aproape nici una nu avea cat superior. Însă varietatea cea mai neprevăzută a arhitecturii (operă îndeobște a zidarilor italieni), mărimea neobișnuită a ferestrelor, în raport cu forma scundă a clădirii, ciubucăraia, ridiculă prin grandoare, amestecul de frontoane grecești și chiar ogive, făcute însă din var și lemn vopsit, umezeala, care dezghioaga varul, și uscăciunea, care umfla lemnăria, făceau din strada bucureșteană o caricatură în moloz a unei străzi italiice. [...] Casa avea un singur cat, așezat pe un scund parter-soclu, ale cărui geamuri pătrate erau acoperite cu hârtie translucidă, imitând un vitraliu de catedrală. Partea de sus privea spre stradă cu patru ferestre de o înălțime absurdă, formând în vârful lor câte o rozetă gotică, deși deasupra lor zidăria scotea tot atâtea mici frontoane clasice, sprijinite pe câte două console. La fațadă acoperișul cădea cu o streășină lată, rezemându-se pe console despărțite de casetoane, totul în cel mai antic stil, dar console, frontoane și casetoane erau vopsite cu un ulei cafeniu.

(G. Călinescu, *Enigma Otiliei*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Metoda balzaciană utilizată în acest fragment presupune mai multe caracteristici; identifică și explică două dintre ele.
- II. Explică, extrăgând argumente din text, remarca autorului despre „ciubucăraia, ridiculă prin grandoare”.
- III. Ce înțelege scriitorul prin afirmația: strada bucureșteană era „o caricatură în moloz a unei străzi italice”?
- IV. Ce semnificație are amănuntul „frontoane și casetoane erau vopsite cu un ulei cafeniu”?
- V. Pornind de la detaliile decorului, descoperă și explică două trăsături, pe care le consideri caracteristice, ale locatarilor.

20 de puncte

2. La masa rotundă cu tema: „Literatură și realitate — moduri de implicare”, organizată în cadrul cercului de literatură al liceului tău, ți s-a solicitat să ai o intervenție de circa zece minute, susținând o temă la alegere.

ATENȚIE!

Deși o vei redacta în scris, intervenția ta trebuie gândită pentru a fi susținută oral! Va trebui, așadar, să satisfacă următoarele cerințe:

- să se încadreze, prin ideile abordate, tematicii generale;
- să convingă auditoriul prin simplitate, coerența argumentelor aduse în sprijinul ideii de bază (cel puțin două argumente legate), ca și prin modul tău personal de susținere;
- să se încadreze în limitele de spațiu (aproximativ 300 de cuvinte)/timp precizate.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. În enunțul „Ei au colaborat împreună foarte bine la îndepărtarea consecințelor incendiului”, structura marcată este o greșeală. Ea se numește:
 - a. tautologie;
 - b. dezacord;
 - c. pleonasm;
2. Numește două sinonime contextuale pentru substantivul „cat”.
3. În vederea analizei morfologice, selectarea elementelor din structura „în vârful lor” se face astfel:
 - a. în vârful lor (ca pronume cu locuțiune prepozițională);
 - b. „în vârful” și „lor” (ca substantiv cu prepoziție și ca pronume);
 - c. „în” (ca prepoziție), „vârful (ca substantiv) și „lor” (ca pronume).
4. Din punct de vedere sintactic, structura „printr-o notă” este:
 - a. complement indirect;
 - b. complement circumstanțial de mod;
 - c. complement circumstanțial instrumental.

5. Din punct de vedere sintactic, structura „era strânsă” este predicat:
 - a. verbal;
 - b. nominal complet;
 - c. nominal incomplet.
 6. „De sus”, din structura „partea de sus privea spre stradă”, din punct de vedere sintactic, este:
 - a. atribut adverbial;
 - b. complement circumstanțial de loc;
 - c. atribut substantival;
 - d. complement circumstanțial de mod.
 7. Identifică (rescrie), din text, o propoziție circumstanțială concesivă.
 8. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial de scop, exprimat prin verb la infinitiv.
- 20 de puncte**

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele originar–original, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a lăsa”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. carierei b. carierii.
4. Rescrie corect enunțul: „Au fost răsplătiți de club, deși niciunul dintre ei nu a adus un aport prea mare la promovarea echipei”.
5. Scrie două antonime pentru substantivul „nimicnicie”.
6. Pentru a proba polisemia substantivului „titlu”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. aş tace/aş tăcea;
 - b. (a deşerta) deşartă (el)/deşeartă (el).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a deochea) deochem (noi)/deocheăm (noi);
 - b. (şanie) sănii/sanii/saniei.

20 de puncte

4. Redactează un eseu cu tema: „Romantismul poeziei eminesciene” (cu referire doar la poezia iubirii și a naturii), relevând:
 - semnificația conceptului de romantism;
 - natura și iubirea ca teme romantice — texte; toposuri specifice;
 - ipostaze ale eului poetic (structuri interioare ale textelor), motive;
 - relația iubire–geniu.

40 de puncte

Testul 35

1. Astfel se făcu că într-o după-amiază, Felix și Otilia, așezați în larga trăsură, străbăteau Calea Victoriei de la capătul dinspre Dâmbovița până în apropiere de Biserica Albă. Aici se coborâră în fața unei clădiri cam fumurii, numai cu două caturi, dar înalte, în gangul căreia intrară. [...] Suiră pe o scară cu balustradă de fier forjat și se opriră în fața unei uși mari de la etajul I, pe care o mică tăbliță de email arăta numele simplu: Leonida Pascalopol. Casa, azi ștearsă față de noua arhitectură a capitalei, înfățișa atunci ultimul confort. Ferestrele și încăperile erau înalte, ușile largi și cu frontoane de lemn bogat ornamentate, tavanurile decorate cu stucuri. Pereții erau tapetați cu hârtie dungată și de tavan atârnavă lămpi electrice cu abajururi plisate. În anticamera apartamentelor se vedeau chiar picturi murale alegorice, cam convenționale și reci, dar de factură îngrijită. La capetele scării vegheau doi copii de marmură, tociți și lucioși ca de ceară. [...] Interiorul i se păru lui Felix cu mult mai rafinat decât și-ar fi putut închipui, cunoscând numai omul, așa de rezervat și convențional. În loc de pat în dormitor avea o sofă joasă enormă, care ocupa o porțiune din odaie. Un mare chilim vechi, de bună calitate, în culori dulci de otavă, o acoperea. Peretele din fund era acoperit într-un vast cașmir de care atârnavă arme vechi: iatagane, pistoale cu mânere sidefate, o tolă cu săgeți exotice. Pe o măsuță turcească, o mare tipsie de aramă ținea în mijloc un ibric oriental. [...] Biroul avea o masă simplă de stejar, încheiată însă rus-tic, cu ajutorul unor pene de lemn. Pe ea se aflau un teanc de registre și, la un capăt, o mare mașină de scris, „Yost”. Pe pereți se vedeau tablouri alese cu gust, o copie veche după Salvador Rosa (pictor italian, 1615–1675) reprezentând un peisaj marin napolitan, un Grigorescu autentic, o culă de Jean Alpar și alte câteva tablouri, centrate în jurul unui portret mare al unui tânăr student de universitate germană, în uniformă de asociație goliardică, măsliniu la față, cu trăsături fine și ascuțite.

(G. Călinescu, *Enigma Otiliei*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare din următoarele cerințe:

- I. Metoda balzaciană utilizată în acest fragment presupune mai multe caracteristici; identifică și explică două dintre ele.
- II. Casa lui Leonida Pascalopol se află pe Calea Victoriei; stabilește o legătură între acest detaliu și locatar.
- III. Numele Leonida Pascalopol, scris „simplu” pe „o mică tăbliță de email”, subliniază o trăsătură a personajului; numește-o și motivează-ți afirmația!
- IV. Interiorul casei este extrem de variat; alege două elemente de decor (piese de mobilier, obiecte de artă, covoare etc.) și explică-le prezența în funcție de personalitatea locatarului.
- V. Tablourile lui Salvador Rosa, Grigorescu („autentic”), Jean Alpar sunt „centrate în jurul unui portret mare al unui tânăr student de universitate germană, în uniformă de asociație goliardică, măsliniu la față, cu trăsături fine și ascuțite”; ce informație despre Leonida Pascalopol transmite acest fapt?

20 de puncte

2. Te numești Adrian/a Mihăileanu, ești în vacanță la Neptun și tocmai ai aflat că ai fost admis/ă la ambele facultăți la care ai susținut examenul de admitere și că ai câștigat bursa de studii solicitată. Redactează, în maximum 20 de cuvinte, o telegramă prin care îți anunți părinții despre aceste succese.

ATENȚIE!

- Telegrama ta trebuie să fie credibilă și să respecte normele de redactare specifice pentru acest tip de text, în condițiile în care vei folosi toate informațiile prezentate în cerință.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Cuvântul „rustic” (din structura „încheiată însă rustic”), din punct de vedere morfologic, este:
 - a. adverb;
 - b. substantiv;
 - c. adjectiv.
2. Din punct de vedere morfologic, „după-amiază” este:
 - a. locuțiune adverbială;
 - b. locuțiune substantivală;
 - c. substantiv compus;
 - d. adverb compus.
3. Ca parte de propoziție, „din fund” (din structura „peretele din fund”) este:
 - a. atribut substantival;
 - b. atribut adverbial;
 - c. complement circumstanțial de loc.
4. Structura „în loc de pat”, din punct de vedere sintactic, este complement:
 - a. circumstanțial de loc;
 - b. circumstanțial de mod;
 - c. circumstanțial opozițional.
5. În propoziția „Interiorul i se păru lui Felix cu mult mai rafinat”, predicatul este:
 - a. i se păru cu mult mai rafinat;
 - b. i se păru rafinat;
 - c. se păru mai rafinat;
 - d. i se păru mult;
 - e. i se păru mai rafinat.
6. Identifică, în text, o propoziție atributivă; realizează contragerea acestei subordonate, menționând și rezultatul obținut.
7. Menționează forma de plural pentru următoarele substantive:
 - (I) a. pară (s.f., flacăra) b. pară (s.f., fruct);
 - (II) a. soră (s.f.; asistentă medicală, moașă) b. soră (s.f.; grad de rudenie).

8. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial de cauză, exprimat prin numeral.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele petrolier–petrolifer, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a lega”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. obezei b. obezii.
4. Rescrie corect enunțul: „Un ast fel de comportament pare, pentru cine nu este obișnuit cu mediul și cu oamenii de acolo, o abrutizare dezumanizantă”.
5. Scrie două sinonime pentru adjectivul „întristat”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a tăia”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
a. ar transpărea/ar transpare;
b. (a crea) crează (el)/creează (el).
8. Rescrie forma corectă:
a. (a crede) crezusem (noi)/crezuserăm (noi);
b. (scumpe)te scumpeții/scumpetei.

20 de puncte

4. Relevă într-un eseu natura comicului și sursele acestuia în comedia *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale. În realizarea lucrării vei ține cont de:
- tema și compoziția comediei; elementele de intrigă; particularitatea conflictului;
 - personaje; modalități de realizare a comicului;
 - comicul de limbaj și semnificația acestuia.

40 de puncte

Testul 36

1. Pe Pascalopol, Felix îl întâlnește odată, în tren, în drum spre Constanța. Era bătrân de tot, uscat la față, dar tot elegant, și aproape nu mai semăna cu cel de altădată. Fălcele îi tremurau când vorbea. Fu Pacalopol acela care recunoscuse pe Felix.
- Mă mai cunoști? Eu sunt Pascalopol!
- După câteva vorbe banale, moșierul scoase din buzunar o fotografie care înfățișa o doamnă foarte picantă, gen actriță întreținută, și un bărbat exotic, cu floare la butonieră. Fotografia era făcută la Buenos Aires.
- Nu știi cine e? întrebă Pascalopol pe nedumeritul Felix. Otilia!

Speriat, Felix se mai uită o dată. Femeia era frumoasă, cu linii fine, dar nu era Otilia, nu era fata nebunatică. Un aer de platitudine feminină stingea totul. Avusese dreptate fata: „noi nu trăim decât cinci-șase ani!”

— Și... și de ce v-ați despărțit?

— O! pentru nimic. Eram prea bătrân, vedeam că se plictisește, era o chestiune de umanitate s-o las să-si petreacă liberă anii cei mai frumoși. S-a căsătorit bine și-mi scrie uneori. Pe dumneata te-a iubit foarte mult și mi-a spus chiar că, dacă ar ști că suferi, nu s-ar da înapoi de a mă înșela cu dumneata. Mi-a spus aceasta... dar n-a făcut-o. A fost o fată delicioasă, dar ciudată. Pentru mine e o enigmă.

(G. Călinescu, *Enigma Otiliei*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Schițează un portret al lui Leonida Pascalopol, pornind de la detaliile oferite de text.
- II. Otilia din fotografie nu mai seamănă cu aceea de demult; identifică diferențele.
- III. De ce „se sperie” Felix la vederea fotografiei?
- IV. Explică replica fetei: „noi nu trăim decât cinci-șase ani”.
- V. Otilia, îi va mărturisi Pascalopol lui Felix, „dacă ar ști că suferi, nu s-ar da înapoi de a mă înșela cu dumneata. Mi-a spus aceasta... dar n-a făcut-o.” Cum comentezi comportamentul ei?

20 de puncte

2. Te afli foarte aproape de momentul absolvirii liceului. Ți s-a solicitat realizarea unei alocuțiuni cu prilejul festivității de absolvire a liceului.

ATENȚIE!

Alocuțiunea ta trebuie să dureze maximum 10 minute! Deși o vei redacta în scris, alocuțiunea este destinată prezentării orale și trebuie să respecte următoarele cerințe:

- să sublinieze caracterul festiv al împrejurării, prin evidențierea sentimentului coparticipării la aceasta;
- să exprime sentimentele de trăire afectivă, specifică, ocazionată de împrejurarea festivă;
- să utilizeze în mod adecvat elementele de retorică, îmbinând argumentele logice astfel încât să convingă auditoriul.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Ca parte de propoziție, „spre Constanța” este:

- a. complement circumstanțial de loc;
- b. atribut substantival;
- c. complement indirect.

2. În structura „cu cel de altădată”, se găsesc:
 - a. complement circumstanțial de mod și un atribut substantival;
 - b. complement circumstanțial de relație și un complement circumstanțial de timp;
 - c. complement indirect și un atribut adverbial.
3. Din punct de vedere sintactic, „cu linii” (din structura „cu linii fine”) este:
 - a. complement circumstanțial de mod;
 - b. nume predicativ;
 - c. complement indirect.
4. Propoziția „s-o las” este:
 - a. subiectivă;
 - b. completivă directă;
 - c. circumstanțială de mod.
5. Selectează (rescrie), din text, un complement indirect, exprimat prin verb.
6. Identifică, în text, o propoziție circumstanțială condițională; realizează contragerea acestei subordonate.
7. Menționează (scrie) forma de plural pentru următoarele substantive:
 - (I) a. tușă (s.f.; piesă de metal, clapă, limită, mod de a aplica culoarea, lovitură la scrimă) b. tușă (s.f.; mătușă);
 - (II) a. vară (s.f.; rudă) b. vară (s.f.; anotimp).
8. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial de loc, exprimat prin pronume demonstrativ.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele prescris-proscris, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „lege”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. priveghetoarei b. privighetorii.
4. Rescrie corect enunțul: „Idea aceea nu fusese rea, dar totuși părea a fi o abstractizare generală, care nu folosea nimănui”.
5. Scrie două antonime pentru verbul „a se odihni”.
6. Pentru a proba polisemia adjectivului „tare”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va transpare/va transpărea;
 - b. (a coase) coseai (tu)/cuseai (tu).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a marca) marchează gol (el)/marcă gol (el);
 - b. (sfecă) sfeclei/sfeclii.

20 de puncte

4. Realizează un eseu cu tema: „Nuvela în epoca marilor clasici”, având în vedere următoarele cerințe:

- apariția nuvelei ca specie; evoluția nuvelei;
- tipuri de nuvelă în epoca marilor clasici, structură, conflicte, personaje;
- originalitatea viziunii, mijloace de realizare.

40 de puncte

Testul 37

1. — *Vino cu mine, spuse fata apucându-l de mână și trăgându-l ușor în coridor.*
— *Dar n-am nici bani, continuă Gavrilescu în șoptă. Tocmai acum când s-au schimbat banii și s-a scumpit tramvaiul...*
— *Ai rămas același, spuse fata, începând să râdă. Ți-e frică...*
— *Dintre cunoscuți n-a mai rămas nimeni, continuă Gavrilescu, în șoptă. Toată lumea e la băi. Și m-me Voitinovici, de la care m-aș fi putut împrumuta, lumea spune că ar fi plecat în provincie... Ah, pălăria, exclamă, și voi să se întoarcă.*
— *Las-o, răspunse fata. N-o să mai ai nevoie de ea acum.*
— *Nu se știe, nu se știe, stăruie Gavrilescu să-și desprindă mâna din mâna fetei. E o pălărie foarte bună, e aproape nouă.*
— *E adevărat? — se miră fata. Tu chiar nu înțelegi? Nu înțelegi ce ți s-a întâmplat, acum de curând, de foarte curând? E adevărat că nu înțelegi? [...]*
Îi ținea mâna prinsă în mâinile ei, dar se rezemase cu capul pe pernă, cu ochii pe cer. Gavrilescu o privea adânc, concentrat.
— *Hildegard, începu el târziu. Se întâmplă ceva cu mine, și nu știu bine ce. Dacă nu te-aș fi auzit vorbind cu birjarul, aș crede că visez...*
Fata întoarse capul spre el și-i zâmbi.
— *Toți visăm, spuse. Așa începe. Ca într-un vis...*

(Mircea Eliade, *La țigănci*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. La ce întâmplări face aluzie Gavrilescu atunci când amintește de bani ori de m-me Voitinovici?
- II. Explică afirmația fetei, în legătură cu pălăria: „N-o să mai ai nevoie de ea acum.”
- III. Motivează mirarea fetei, exprimată prin repetarea întrebării: „Tu chiar nu înțelegi? Nu înțelegi ce ți s-a întâmplat, acum de curând, de foarte curând? E adevărat că nu înțelegi?”
- IV. Ce anume anunță răspunsul lui Gavrilescu: „Se întâmplă ceva cu mine, și nu știu bine ce.”
- V. Explică ultimele cuvinte ale lui Hildegard: „Toți visăm [...] Așa începe. Ca într-un vis...”

20 de puncte

2. Numele tău este Mihai / Mihaela Alexandru și ți se solicită să redactezi o telegramă, în maximum 15 cuvinte, în care să comunici fratelui tău, aflat la Viena, că a fost admis la facultatea de management la care a susținut examenul de admitere în septembrie, dar că nu a avut media necesară (anunțată a fi 8.90) pentru a primi și bursa solicitată.

ATENȚIE!

- Scrisoarea ta trebuie să convingă utilizând datele precizate în cerință, respectând atât normele de redactare cunoscute (formulele specifice, vocabularul adecvat, paragrafele, așezarea în pagină etc.), cât și pe cele de ortografie și de punctuație în vigoare.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Din punct de vedere sintactic, pronumele „ceva” (din structura „se întâmplă ceva”) este:
 - a. atribut verbal;
 - b. complement direct;
 - c. subiect.
2. Selectează (rescrie), din text, două propoziții principale independente.
3. Selectează (rescrie), din text, două propoziții aflate în raport de coordonare adversativă.
4. Identifică, în text, o propoziție subiectivă; menționează (în termeni morfologici): (a) elementul de relație și (b) elementul regent al fiecăreia.
5. Realizează contragerea subordonatei, de la cerința precedentă, menționând: (a) rezultatul obținut; (b) două transformări survenite.
6. Alcătuieste (construieste) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial de timp, exprimat prin locuțiune adverbială.
7. Menționează forma de plural pentru următoarele substantive:
 - (I) a. masă (s.f.; mulțime, corp compact) b. masă (s.f.; mobilă, prânz sau cină)
 - (II) a. pieptănătoare (s.f.pl.; persoană) b. pieptănătoare (s.f.pl.; mașină)
8. Scrie un enunț în care substantivul „lume” să fie folosit cu sens figurat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construieste câte un enunț cu fiecare dintre paronimele a releva–a revela, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „limbă”.

3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. recreării b. recreerii.
4. Rescrie corect enunțul: „Toată demonstrația lui era de o absurditate ilogică, pentru că nu ținea cont, nici măcar de argumentele bunului-simț, darămite de ale științei...”
5. Scrie două sinonime pentru adjectivul „extenuat”.
6. Pentru a proba polisemia verbului „a ști”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. va zace/va zăcea;
 - b. (a bate) bateți! (voi)/băteți! (voi).
8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a continua) continuu (eu)/continui (eu);
 - b. (soia) soiei/soii.

20 de puncte

4. Realizează într-un eseu de maximum trei pagini un portret al lui Alexandru Lăpușneanu, observând:
 - tema și particularitatea compozițională a nuvelei și implicațiile privind conturarea chipului personajului principal; subiectul;
 - apariția inițială a lui Lăpușneanu, alte ipostaze ale personajului;
 - romantismul construcției personajului, modalități de caracterizare; expresivitatea (rolul antitezei).

40 de puncte

Testul 38

1. a. *Nicăieri diavolul cu toată puița și nagodele lui nu se ascunde mai bine ca în ape. Dracul din baltă, se știe, este nelipsit dintre oameni și cel mai amăgitor. Ia felurite chipuri: de la luminița care pâlpâie în beznele nopții și trage pe călătorul rătăcit în adânc, până la fata șuie care se scaldă în vultori și nu-i decât o știmă vicleană, cursă pusă flăcăilor neștiutori, să-i înece.*
- b. *Și într-un miez de noapte cu luna în pătrar poleind trupul gol al flăcăului, Aliman a intrat până în mijlocul râului cu peștele vrăjit în mână, a spus încet descântecul învățat pe de rost, în care se lepăda de lumea lui Dumnezeu, și a dat drumul păpușii cu chip de lostriță.*
- c. *Dintre sfărâmaturi el scoase în brațe o fată, singura dintre viețuitoare care nu fusese smulsă de apele hrăpărețe. [...] Fata își veni numaidecât în fire. Nu înghițise deloc apă. A zâmbit izbăvitorului ei, s-a uitat speriată la lumea adunată și a cerut de mâncare. Oamenii vedeau cu uimire cum se zbicesc repede straietele pe ea, iia, fota, opincile, ca și când n-ar fi fost udă niciodată. Au mai băgat de seamă că are părul despletit pe umere ca niște șuvoaie plăvițe resfirate pe o stană albă. Ochii, de chihlimbar verde-aurii cu stirlici albaștri, erau mari, rotunzi, dar reci ca de sticlă.*

d. Viitura, tunând vijelioasă, îl ajunse. Nahlapii trecură de bușteni, acoperișuri de case și punși peste capul lui. El mai ieși o dată. Ținea loștrița și, amețit de izbitura apelor, se căznea s-o apere, adăpostind-o ca pe un copil cu brațele. Apoi s-a cufundat în valurile care, bolborosind mânioase, s-au pecetluit deasupra lui pentru totdeauna.

(Vasile Voiculescu, *Loștrița*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Fragmentul a. conține un avertisment: explică-l!
- II. Întâmplarea cuprinsă în fragmentul b. surprinde unul dintre celebrele motive literare ale literaturii lumii: identifică-l și motivează-ți afirmația.
- III. Identifică, în portretul și în comportamentul fetei din fragmentul c., detalii care îi trădează originea neumană.
- IV. Motivează schimbarea de perspectivă, de la persoana întâi singular la a treia plural, în cuprinsul acestui din urmă fragment.
- V. Fragmentul d. surprinde moartea lui Aliman. Identifică și explică raportul special dintre flăcău și loștriță în aceste ultime clipe.

20 de puncte

2. Elaborează un text de tip paralelă între două articole apărute în revista preferată. Structura paralelei trebuie să satisfacă următoarele condiții:

- să prezinte o introducere, motivând selectarea celor două articole menționate prin titlurile lor (eventual și prin temele abordate, dacă este cazul);
- să identifice în mod clar, într-o succesiune logică, asemănările și deosebiri-le dintre cele două texte urmărind, în paralel:
 - tematica;
 - sistematizarea argumentelor;
 - semnificația tezelor/ideilor susținute.
- să ilustreze clar și credibil opțiunea autorului paralelei în raport cu cele două texte;
- să formuleze, în final, o concluzie argumentată a paralelei.

Acestea sunt și criteriile conform cărora paralela ta va fi evaluată.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Scrie un omofon neomograf pentru cuvântul „niciodată”.
2. Alcătuieste (construieste) enunțuri (propoziții sau fraze) în care să folosești seriile paronimice: (I) a. a eluda; b. a elucida; (II) a. a investi; b. a învesti.
3. Completează spațiile punctate cu forma de indicativ prezent, cerută de pronumele-subiect, pentru verbul „a preceda”. /El...../
4. „Lui” apare în următoarele structuri: (1) nagodele lui (2) al flăcăului (3) în mijlocul râului (4) lumea lui Dumnezeu (5) a zâmbit izbăvitorului ei (6) peste capul lui (7) s-au pecetluit deasupra lui pentru totdeauna.

Numește exemplele unde este articol hotărât proclitic și pronume personal.

5. Ca parte de propoziție, substantivul „bușteni” (din structura „trecură cu bușteni”) este:
 - a. complement indirect;
 - b. complement circumstanțial de mod;
 - c. complement sociativ.
 6. Din punct de vedere sintactic, „udă” (din structura „n-ar fi fost udă nici-odată”) este:
 - a. complement circumstanțial de mod;
 - b. nume predicativ;
 - c. atribut adjectival.
 7. Identifică (rescrie), din text, o propoziție principală incidentă.
 8. Alcătuieste (construieste) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement circumstanțial de mod, exprimat prin verb la gerunziu.
- 20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construieste câte un enunț cu flecare dintre paronimele speze–spețe, menționând apoi și sensul lor contextual.
 2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „loc”.
 3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. vestei b. vești.
 4. Rescrie corect enunțul: „Romanul prietenului meu fusese considerat un best-seler, deoarece abundă din belșug exprimarea metaforică”.
 5. Scrie două antonime pentru substantivul „laudă”.
 6. Pentru a proba polisemia verbului „a suna”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
 7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. ar zace/ar zăcea;
 - b. (a arde) arde-i una!/arză-i una!
 8. Rescrie forma corectă:
 - a. (a arde) arde-l-ar focul!/arză-l-ar focul!
 - b. (stănoagă) stănoagei/stănogii.
- 20 de puncte

4. Redactează un eseu care să releve în ce constau și ce semnificație au finalurile nuvelor *Moara cu noroc* de Ioan Slavici și *În vreme de război* de I.L. Caragiale, urmărind:
 - destinul personajelor principale;
 - dimensiunea psihologică (rolul obsesiilor în nuvela lui I.L. Caragiale);
 - semnificația celor două finaluri și sensurile tragicului.
- 40 de puncte

Testul 39

1. Casa lui Tudor Bălosu avea trei odăi mari, spre deosebire de a Moromeților, care avea două. Odaia în care stăteau era curată, cu paturi de fier cu tăblii. Sub geamul din spre drum era așezată o mașină de cusut, Singer, la care lucra mama, Aristița Bălosu, care nu se știe unde învățase să croiască rochiile și cămășile cele mai frumoase din sat. Pereții odăii erau plini de covoare, fotografii în rame cu Bălosu și Aristița la cununie. Victor militar, fotografiat în culori, cu gradul de sergent. Polina singură, sfioasă și parcă străină de ea însăși, cu mâna pe un taburet. Pe jos era așternut un covor de cârpe.

Victor intră în odaie cu un prosop în mână. Avea pantaloni de „piele de drac”, bufanți, și ghetе galbene cu ciorapi vărğați trași pe pulpă. Se ștergea pe ceafă și arăta vesel. Era un flăcău nu prea voinic, dar se purta ca și când ar fi fost.

— Bună dimineața, nea Ilie, spuse el.

— Ia o țuică, Victore, îl îndemnă taică-său.

— Ți-am mai spus, tată, că nu obișnuiesc țuică dimineața, răspunse Victor cu un glas din care se vedea că îi face multă plăcere că nu obișnuiește.

— De ce, Victore, ai stomahul deranjat? întrebă Moromete cu seriozitate.

— Nu, dar nu obișnuiesc.

— Noi obișnuim! spuse Moromete puțin absent, rotunjind și spălând cuvintele întocmai ca feciorul lui Bălosu.

(Marin Preda, *Moromeții*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Urmărește detaliile oferite de autor în legătură cu interiorul casei lui Bălosu; schițează un portret al locatarilor pornind de la ele.
- II. Pornind de la amănuntele privind înfățișarea și vestimentația lui Victor, schițează un profil al omului.
- III. Fragmentul de mai sus surprinde una din trăsăturile cele mai importante ale lui Ilie Moromete; identific-o și motivează-ți opțiunea.
- IV. Fii atent la felul cum răspunde Victor la îndemnul tatălui său de a bea țuică; exprimă-ți părerea despre limbajul folosit.
- V. Urmărește cele două replici ale lui Ilie Moromete adresate lui Victor. Identifică și comentează intenția aflată în subtext.

20 de puncte

2. Tocmai ai terminat prima lectură a revistei tale favorite. Elaborează un text de cel mult 300 de cuvinte de tip comentariu critic al unui articol care ți-a suscit interesul.

ATENȚIE!

Comentariul tău trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

- să formuleze o problemă esențială, reprezentând poziția susținută de tine în acest comentariu;

- să susțină poziția aleasă prin cel puțin două argumente identificate în text sau deduse de tine pe baza acestuia, clar formulate și explicate;
- să illustreze argumentele cu idei și/sau sintagme din text;
- să organizeze argumentele într-o succesiune logică, convingătoare pentru cititorul comentariului critic;
- să formuleze o concluzie, ca ultim pas al demonstrației tale.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Scrie forma de plural pentru următoarele substantive:
(I) a. țarină (s.f.; soția țarului) b. țarină (s.f.; ogor)
(II) a. lipitoare (s.f.; persoană) b. lipitoare (s.f.; vierme, pasăre)
2. Completează spațiile punctate cu forma de indicativ prezent, cerută de pronumele-subiect, pentru verbul „a (se) la”./Noi...../
3. Rescrie, din text, un substantiv fără funcție sintactică.
4. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement direct, exprimat prin verb la infinitiv.
5. Transcrie, din text, o propoziție subiectivă; menționează (în termeni morfologici): (a) elementul de relație și (b) elementul regent al fiecăreia.
6. Realizează contragerea subordonatei, de la cerința precedentă, menționând: (a) rezultatul obținut; (b) două transformări survenite.
7. Explică (motivează) folosirea unui semn de întrebare (la alegere).
8. Scrie un enunț în care substantivul „șoarece” să fie folosit cu sens figurat.

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele solitar–solidar, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină verbul „a lua”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. zarei b. zării.
4. Rescrie corect enunțul: „După părerea colegilor, Ana este cea mai bine apreciată fată din clasă”.
5. Scrie două sinonime pentru substantivul „trufie”.
6. Pentru a proba polisemia adjectivului „subțire”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
a. (a alege) alégeți! (voi)/alegēți! (voi);
b. (a apropia) apropiām (noi)/apropiem (noi).
8. Rescrie forma corectă:
a. (șaiabă) șaibii/șăibii/șaibei;
b. (pudoare) pudorii/pudoarei.

20 de puncte

4. Realizează un eseu cu tema: „Motivul drumului în *Povestea lui Harap-Alb* de Ion Creangă”. Vei avea în vedere:
- structura basmului, motive narative;
 - îmbinarea dintre dimensiunea fantastică și cea realistă;
 - conținutul epic subsidiar motivului drumului;
 - semnificația acestuia;
 - limbajul specific.

40 de puncte

Testul 40

1. — Am fost într-o dimineată la el!... [la Filip Pistică] Trebuia să mă duc la obor și n-aveam cu ce să mă încalț, începu Moromete mințind din capul locului.
- Ține, mă, cuiele aicea, Niculaie, unde te uiți?! se răsti în clipa aceea Paraschiv.
- Ce faci, mă, acolo?! se miră Moromete, uitându-se la Niculaie care și el se uita la tatăl său cu niște ochi sclipind de nerăbdare. Muierea zice: „Ia cizmele și du-te cu ele să ți le dreagă, le-au ros șoarecii acolo în pod.” Iau cizmele și plec spre Pistică. Erau ele bune, trebuia numai să le bată niște cuie pe talpă, că aveau tălpile rânjite. Intru înăuntru și, bună dimineată, bună dimineată! Pistică cu ai lui în pat! „Uite, mă, Traiane, trebuie să mă duc pe la obor și e noroi afară, nu e bun bocancul, bate-mi acilea câteva cuie și unge-le cu ceva”, îi spun eu. Nu știu dacă ați mai fost vreunul în casă la ei. Tu ai fost vreodată, Cocoșilă?
- N-am fost! [...]
- Nu știu, dar eu n-am mai văzut paturi ca ale lui Pistică. Eu zic că zece paturi de-astea de-ale noastre nu fac cât unul de-al lui. Dar ca să nu zic zece, zic cinci. Erau așezate acolo în magazia ăia a lui, fiindcă așa e de mare odaia unde stau ei, ca o magazie. Când să stau pe scaun o dată mă pomenesc că mă apucă cineva de gât și se încleștează de spinarea mea; întorc așa mâna spre ceafă, îl apuc de păr și îl dau jos și mă uit la el: un ăla ca un gherlan, de-o șchioapă, se uita la mine și făcea au! ooo!
- Ții, mă, cuiele aici, sau acum îți dau una după ceafă! amenință Paraschiv de lângă uluci.
- Ține cuiele acolo, Niculaie, zise Moromete. Era băiatul ăla al lui, micu și mutu. Pistică, din pat, când vede gherlanul ăla pe mine, bate din palme: „Sfâsfârlică, zice, na la tata din țigare!” „Hai, mă Traiane, zic eu, scap oborul, vreau să cumpăr niște cartofi, ce faci?” Traian în loc să răpundă îl văz că-și umflă pieptul și o dată urlă de râsună toată magazia: „Deștepta-rea!” Știți? Ca la armată! Ei! zic eu! Ce să-i faci? Aici trebuie instrucție! Nici n-apuc eu să-mi vin în fire, că îl văz pe gherlanul ăla că sare de lângă taică-său! Așa cum era, fără izmene și cu burta goală, începe să Țopăie și să joace sârba peste spinările ălor care dormeau. [...] Încep urletele! Au, chiuu, jap! Ține-te, nene! Începe păruiala! Mă uit la Traian și la muierea lui... Nimic! Muierea căsca și cu pieptenele în mână începuse să se Țesale. Traian își răsuca țigarea și numai așa, din când în când ridica fruntea. „Sfâs-fâr-li-că! zicea, na la tata din țigare, lua-te-ar toți dracii!” Din paturile lor, copiii au sărit jos și acolo în fața mea a început o viermuială... Trei-patru

dintre ei, ăia mai mari, căutau să-i desfacă, dar ce să desfaci, că uite așa le umblau cracele pe sus; și se rostogoleau; și se dădeau de-a-mboua; și se loveau în burtă și pârlăiau cămășile pe ei. [...] Traian, din pat de-acolo, uite-așa spunea, știți, întâi încet și subțire! !Sfâș, și pe urmă tot mai gros, fâr-li-că!“ „Traiane, strig eu, dă, mă, în ei, că-și fac cămășile ferfeniță!“ „Păi tot nu le iau altele“, zice. „Bine, dar dă în ei, de ce îi lași să urle așa?“ „Dacă dau în ei, atunci să vezi urlete, Moromete!“, zice el.

— Ce-ai cu mine, nene, ești nebun? strigă Niculae indignat.

— Ce-ai cu el, Paraschive?! se miră și Moromete, dar Paraschiv bătea în ulucă mânios și nu răspunse. Ține-i bine cuiele, Niculaie! Auzi, Cocosilă? Cum crezi tu că s-au astâmpărat cei treisprezece copii ai lui Pistică? Crezi că de bunăvoie? Nu, fiindcă unii intraseră pe sub paturi și se gătuiau pe-acolo; alții pe după sobă, alții puseseră mâna pe calapoade și se pocneau cu ele... Și în timpul ăsta muierea lui Traian taman terminase de țesălat. După ce termină ea așa, o văz că se ridică în picioare, înfige pieptenele sub grinda casei, își duce o mână la ureche, își vârî un deget în ea și începe să-l miște așa repede ca și când i-ar fi intrat ceva înăuntru. „Ei, Ciulco, ia uite, ia! ia uite, ia!“ La glasul ei văz că una dintre fete se oprește din zbânțuit și când o vede pe mă-sa cu degetul în ureche, rămâne cu ochii beliți. Mă-sa, iar: „Ciulco, ia uite, ia!“ Fata, e una mică de vreo șase ani, seamănă cu tat-său, se apucă cu mâinile de păr, se lasă pe vine și începe să urle ca din gură de șarpe. De ce urla ea așa, exclamă Moromete nedumerit, n-am putut să pricep! Chestia e că s-a făcut o liniște, muierea și-a scos degetul din ureche și fata a și tăcut dintr-o dată. Știți? Odată a tăcut!...

(Marin Preda, *Moromeții*)

Redactează răspunsuri pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

- I. Lunga relatare a întâmplărilor petrecute în casa lui Filip Pistică este întreruptă în mai multe rânduri de intervențiile mânioase ale lui Paraschiv; motivează-le, folosindu-te de context.
- II. De fiecare dată când Paraschiv îl ceartă pe Niculaie, Moromete are aceeași reacție: pare a-i da dreptate fiului celui mare; găsește o explicație a acestui comportament.
- III. Povestitor desăvârșit, Moromete interpretează mai multe roluri: identifică-le.
- IV. Întreaga scenă povestită de Moromete dă impresia de ireal: găsește două argumente în sprijinul acestei constatări.
- V. Motivează comentariul care prefățează scena de mai sus: „...începu Moromete mințind din capul locului.“

20 de puncte

2. a) Redactează un text de maximum o jumătate de pagină (20 de rânduri) în stil direct (vorbire directă) tratând o temă la alegere (ex.: o întâmplare trăită, un conflict, o amintire plăcută/neplăcută etc.).

b) Transformă în stil indirect pasajul redactat.

c) Menționează cel puțin trei consecințe stilistice ale transformării realizate.

10 puncte

3. A. Pentru profilurile filologic, pedagogic etc., la care se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Scrie două sinonime contextuale pentru substantivul „păruială”.
2. „Din capul” (din structura „mințind din capul locului”), din punct de vedere morfologic, este:
 - a. substantiv cu prepoziție;
 - b. locuțiune prepozițională;
 - c. locuțiune adverbială.
3. Din punct de vedere sintactic, „sclipind” (din structura „sclipind de nerăbdare”) este:
 - a. complement indirect;
 - b. complement circumstanțial de mod;
 - c. atribut verbal.
4. Identifică (rescrie), din text, trei adjective pronominale, care — singure — nu au funcție sintactică.
5. Propoziția „cum crezi tu” este:
 - a. principală;
 - b. circumstanțială de cauză;
 - c. circumstanțială de mod.
6. Identifică, în text, trei propoziții principale independente.
7. Alcătuieste (construiește) un enunț (propoziție sau frază) care să conțină un complement de agent, exprimat prin numeral ordinal.
8. Menționează forma de plural pentru următoarele substantive:
 - (I) a. clocitoare (s.f.; pasăre) b. clocitoare (s.f.; aparat)
 - (II) a. țelină (s.f.; plantă) b. țelină (s.f.; pășune, pământ nelucrat)

20 de puncte

B. Pentru profilurile real, tehnologic etc., la care nu se studiază limba română (gramatică) — o oră săptămânal

1. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre paronimele virtuos-virtuoz, menționând apoi și sensul lor contextual.
2. Scrie patru locuțiuni/expresii care să conțină substantivul „lume”.
3. Alcătuieste două propoziții diferite, în care să folosești, cu sensurile potrivite, următoarele forme ale substantivelor feminine: a. roatei b. roții.
4. Rescrie corect enunțul: „Domnilor să știți că a fost un accident neprevăzut, de aceea eu cred că șoferul nu are mari vini pentru cele întâmplare”.
5. Scrie două antonime pentru adjectivul „larg”.
6. Pentru a proba polisemia adjectivului „strâns”, scrie două enunțuri corespunzătoare cu acest cuvânt.
7. Marchează, prin subliniere, forma corectă:
 - a. (a acoperi) acopăr (eu)/acoper (eu);
 - b. (a agreea) agreează (el)/agreează (el).

8. Rescrie forma corectă:

- a. (uree) ureei/ureii;
- b. (ridiche) ridichiei/ridichii.

20 de puncte

4. Redactează un eseu despre romanul *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu, având în vedere afirmația lui G. Călinescu: [Paginile zugrăvesc] „tragedia unui bărbat lipsit de o noțiune pozitivă a femeii care cere acesteia ceea ce ea nu poate da”. În realizarea lucrării vei avea în vedere următoarele cerințe:

- structura romanului; problematica intelectualului;
- evoluția „romanului de dragoste”, perspectiva narativă a recompunerii unei mari iubiri;
- semnificația finalului iubirii dintre Ștefan Gheorghidiu și soția sa;
- argumentarea, în context, a afirmației lui G. Călinescu.

40 de puncte

BACALAUREAT
2002
BAREME
de corectare
și de notare

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Testul 1

1. I. – *Afară din biserică asistenții se opreau în curtea verde în grupuri domoale, care vorbeau de soare, de căldură, de muzică.*
Atitudine rezervată, protocolară, dar nepăsătoare etc.
(exemplul citat este orientativ; se pot alege și alte fragmente):
– transcrierea fragmentului fără motivații sau cu explicații neadecvate:	4 p.
– răspuns greșit/absența răspunsului:	2 p.
	0 p.
- II. – o modalitate indirectă de prezentare a personajului:
– răspuns greșit/absența motivului:	4 p.
	0 p.
- III. – *Fața rasă, ținuta nemișcată a unui gentleman în haine negre, domnul cu profil interesant, cu rictus în colțul gurii, Lică fără mustață, cu desenul gurii liber de umbră, cu gropița pe care o dezmiarda vârful castaniu al mustății schimbate în dungă, Lică fără bucla pe frunte, tuns scurt, Lică prelucrat treptat de progres, de frizer etc.; diferența dintre „vechiul” Lică, fanatele de mahala, și omul nou, pe cale să urce în ierarhia socială, parvenitul:*
– identificarea unei singure trăsături însoțită de explicații aproximative:	4 p.
– răspuns greșit/absența răspunsului:	2 p.
	0 p.
- IV. – Uimire admirativă:
– răspuns greșit/absența răspunsului:	4 p.
	0 p.
- V. – „Vechiul” Lică, necizelat, dar viu — o individualitate — se adaptează, intră „în rând”; este comentariul autorului:
– răspuns ezitant/explicație aproximativă:	4 p.
– răspuns greșit/absența răspunsului:	2 p.
	0 p.
- Total: 20 de puncte**
2. Se vor puncta următoarele elemente:
- a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:
– formulele de adresare și de încheiere:	2 p.
– data, locul și semnătura:	2 p.

b. Conținutul și structura textului:

- formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
- adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. Sinonime neologice: obraz — figură, fizionomie, ten etc.; suferință — afecțiune, maladie etc.; moarte — deces, sucombare, extincție etc.:

3 p.

2. c.:

1 p.

3. „care vorbeau de soare, de căldură, de muzică”; pe care o dezmierda vârful castaniu al mustății schimbate în dungă”; element de relație — pronumele relativ „care”; pronumele relativ cu prepoziție „pe care”; element regent — substantivul „în grupuri”; element regent — substantivul „cu gropiță”:

3 p.

4. în grupuri gălăgioase... — atribut; .. cu gropița dezmiardată... atribut; nu mai apare predicatul; nu se mai folosește element de relație etc.:

4 p.

5. arc-tic:

1 p.

6. contra, asupra, împotriva etc.:

4 p.

7. (exemplu orientativ) Cât va zăbovi acasă ¹/dacă are de dat și niște telefoane?²/:

2 p.

8. (exemplu orientativ) Codrul înverzește primăvara:

2 p.

Total: 20 de puncte

B. 1. adagio (lent; în tempo rar [în muzică, în balet]; dans clasic lent etc.); adagiu (maximă; sentință; aforism etc.);
• enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.):

2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a ajunge la mal; a ajunge departe; a-i ajunge cuiva cuțitul la os; a-l ajunge pe cineva zilele; a ajunge pe drumuri etc.:

4 p.

3. Formele cu sensuri corecte: a. bandei (s.f. grup; clan; clică)
b. benzii (s.f. fâșie):

1+1=2 p.

4. Corectarea enunțului [cel mai bine văzuți; după pă(re)-rea] = cacofonie]:

2 p.

5. Sinonime (ex.) concurent, rival, inamic, potrivnic, vrăjmaș, dușman etc.:

2 p.

6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt:
(ex.) a sosi la destinație; a veni din urmă; a nimeri; a lovi pe cineva cu ceva; a se întinde până la...; a atinge etc.: 2 p.
1+1=2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. traheii;
b. tranșeei.
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. aceeași fată;
b. de-a ascunselea (loc. adv.).

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat, având ca punct de referință simbolismul românesc: 5 p.
- universul poeziei bacoviene — teme motive (ploaia, toamna, mahalaua etc.): 5 p.
 - cromatismul bacovian; atmosfera lirică: 4 p.
 - nivelul expresiv al liricii bacoviene (repetițiile de ex.): 4 p.
 - poezia *Plumb* — structura: 4 p.
 - semnificații ale simbolului (univers exterior, univers interior): 5 p.
 - valorificarea altor texte poetic: *Lacustră*: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare: 4 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 4 p.

Total: 40 de puncte

Testul 2

1. I. – Voința; prezența pronumelui personal *eu* cu rol central; fraza conține o subordonată concesivă, *dacă voi nu mă vreți*, al cărei sens (inclusiv gramatical) subliniază aceeași idee: 4 p.
- motivare aproximativă, argumente puțin convingătoare: 2 p.
 - răspuns greșit/absența răspunsului: 0 p.
- II. – Văduvele boierilor uciși de vodă o amenință pe doamna Ruxanda că va *da samă* în fața lui Dumnezeu, în calitate de complice a soțului: 4 p.
- răspuns greșit/absența răspunsului corect: 0 p.
- III. – *Prostimea*, stârnită de zarva din palat, unde 47 de boieri, *fără a mai socoti și slugile*, tocmai fuseseră uciși, se adună, neavând inițial un scop anume; apoi, succesiv, renunțând la revendicări folositoare (*Să micșureze dăjdiile! — Să nu ne zapciască!*) ajunge să ceară capul lui Moțoc, considerat unicul vinovat de relele din țară: 4 p.

- explicație parțială: 2 p.
 - absența explicației: 0 p.
 - IV. - A ucide: 4 p.
 - explicație incorectă: 0 p.
 - V. - Devenit călugăr (fratele Paisie), Lăpușneanu pierde tronul; el nu ține seama că totul se petrecuse din porunca sa, și-i acuză pe cei din jur (Teofan, Ruxanda, propriul fiu) de complot, amenințându-i cu moartea: 4 p.
 - explicație aproximativă: 2 p.
 - explicație neconvingătoare/absența explicației: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:
 - formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. Cuvânt care conține diftong: (ex.) dai; semivocala a etc.: 2 p.
2. Antonim contextual: (ex.) nu (mă) refuzați, nu (mă) respingeți/mă voi prăbuși, voi cădea etc.: 2 p.
3. „A da” în expresie frazeologică/locuțiune: (ex.) a da cu piciorul (a respinge); a da buzna (a năvăli); a da de știre (a înștiința); a da foc (a incendia) etc.: 3 p.
4. Prepoziții care cer dativul: (ex.) grație, datorită, mulțumită, potrivit, conform: 2 p.
5. Regionalisme lexicale: (ex.) făgădău, ciurdă, curechi, zaplaz etc.: 3 p.
6. Propoziție subiectivă: (ex.) Nu se știe ¹/de va veni și el la cină.²/: 3 p.
7. Nu se știe intenția lui de a veni la cină. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul (va veni) și elementul de relație (de): 1+2=3 p.
8. Virgula desparte o subordonată condițională, așezată înaintea regentei sale: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. albastru (culoare asemănătoare cerului senin; fig. melancolic; sumbru etc.); alabastru (varietate albă de ghips cu aspect de marmură, din care se fabrică obiecte de ornament etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a da apă la moară; a bate apa-n piuă; a îmbăta pe cineva cu apă rece; a intra la apă; a (nu) fi în apele sale; a-i lua cuiva apa la moară etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. călcătoarei (s.f.; persoană) b. călcătorii (s.f. scândură; vas; instalație): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (dintotdeauna; ziar + cotidian = tautologie, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
5. Antonime (ex.) a nega, a contesta, a nu recunoaște, a tăgădui etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a ascunde vederii; a pune acoperiș unei clădiri; a sta peste ceva; a depăși în intensitate; a tăinui; a înăbuși; a coincide etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. remarcei;
b. remorcii.
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. de-a valma (loc. adv.);
b. de-a v-ați ascunselea (loc. adv.).

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat (cadrul de referință: opera lui Goga, poezia programatică): 5 p.
- relevarea unor elemente ale universului (teme și motive): 2x3=6 p
- structura poeziei *Rugăciune*, imaginea inițială (impasul creator): 5 p.
- figura poetului (exprimarea eului poetic): 5 p.
- semnificația strofei date: 5 p.
- sensul ultimei strofe (mesianismul): 5 p.
- valorificarea textului poetic cu argumente personale: 3 p.
- respectarea normelor de redactare (coerență, lizibilitate, calitatea argumentației etc.): 3 p.
- respectarea normelor de ortografie și punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 3

1. I. – Se renunță, treptat, la o revendicare justă în favoarea unei satisfacții de moment: 4 p.

– explicație aproximativă:	2 p.
– absența oricărei explicații:	0 p.
II. – Lașitatea (pot fi acceptate și alte răspunsuri, dacă sunt logice):	4 p.
– răspuns ezitant, descriere aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
III. – Ipocrizia (pot fi acceptate și alte răspunsuri, dacă sunt logice):	4 p.
– răspuns ezitant, descriere aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
IV. – Explicație corectă (om simplu/fără rang/de rând):	4 p.
– explicație greșită/nici un răspuns:	0 p.
V. – Explicație convingătoare, argumentată:	4 p.
– explicație aproximativă, ezitantă:	2 p.
– absența explicației:	0 p.
Total: 20 de puncte	

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:	
– adecvarea textului la cititorul enunțat în sarcina de lucru:	1 p.
– strategii de <i>captatio benevolentiae</i> și/sau de menținere a interesului cititorului, utilizate:	2 p.
– respectarea/urmărirea normelor stilului jurnalistic: ritm alert, informație precisă, interesantă, argumentată etc.:	1 p.
– respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat:	1 p.
b. Conținutul și structura textului:	
– claritatea formulării mesajului textului:	1 p.
– adecvarea argumentelor enunțate:	1 p.
– susținerea argumentelor:	1 p.
– abordarea problemelor solicitate prin sarcina de lucru:	1 p.
c. Acuratețea limbii utilizate:	
– ortografia, punctuația, registrul, tonul etc.:	1 p.
Total: 10 puncte	

3. A 1. Despărțire în silabe: (1) prea-cu-ra-tă; (2) năs-că-toa-re; (3) bi-se-ri-că; (4); mo-năs-ti-rea: 4 p.
2. Regionalisme fonetice: (ex.) eho; schinteie etc.: 2 p.
3. Adjective pronominale: (ex.) acest (cuvânt) = adj. pron. demonstrativ; toate (glasurile) = adj. pron. nehotărât; acest (glas) = adj. pron. demonstrativ; (oamenilor) acestora = adj. pron. demonstrativ; (primejdia) aceasta = adj. pron. demonstrativ etc.: 2 p.

4. Triftong; vocala din structură: (ex.) vedeai (deai; a este vocală): 2 p.
 5. Propoziție predicativă: (ex.) La terminarea facultății, a devenit¹/ceea ce își dorise cu ardoare.²/: 3 p.
 6. (ex.) La terminarea facultății, a devenit medic. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul și elementul de relație (ceea ce): 1+2=3 p.
 7. Părți de vorbire flexibile, care nu au funcție sintactică: Oameni buni!; Oh! păcătosul de mine! etc.: 2 p.
 8. Semnul de exclamare marchează sfârșitul unei propoziții exclamative (sau: este cerut de conjunctivul cu valoare de imperativ/conjunctivul exclamativ „să micșureze”): 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. anual (care are loc o dată pe an; care durează un an; corespunzător unui an etc.); anuar (publicație periodică anuală, cu o anumită temă științifică etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a bate pe cineva la cap; a-l bate gândul; a se bate cu pumnii-n piept; a bate toba peste tot; a bate din palme etc.: 4 p.
 3. Formele cu sensuri corecte: a. cioplitoarei (s.f.; persoană) b. cioplitorii (s.f.; instrument): 1+1=2 p.
 4. Corectarea enunțului (că cei = cacofonie; cel mai mult apreciați): 2 p.
 5. Sinonime (ex.) citare, indicare, menționare, mențiune, pomenire, semnalare, aducere-aminte, suvenir etc.: 2 p.
 6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) document; acțiune; manifestare a activității umane; fapt; parte a unei opere dramatice etc.: 2 p.
 7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. va apărea;
b. căpșunei.
 8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. amplorii;
b. de-a baba-oarba (loc.adv.).
- Total: 20 de puncte**

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință („revoluția” produsă de Arghezi la nivelul limbajului poetic): 5 p.
- universul poeziei argheziene; tematică: 5 p.
- poezia *Testament* — specific, structură; motivul cărții: 5 p.
- idei poetice în *Testament* (efortul generațiilor, „estetica urâtului”): 5 p.

- explicarea versurilor:	5 p.
- semnificația ultimei strofe (secvențe poetice); semnificația epitetelor „slova de foc” și „slova făurită”:	2 p.
- noutatea adusă de Arghezi în lexicul poetic:	2 p.
- valorificarea de texte poetice într-o argumentație personală:	5 p.
- respectarea normelor de redactare:	3 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație:	3 p.
Total: 40 de puncte	

Testul 4

1. I. – Înaintea morții, temându-se de judecata lui Dumnezeu, vodă poruncește să fie călugărit. Trezindu-se din leșin în chip de călugăr Paisie, el îi amenință cu moartea pe toți cei considerați că au complotat pentru a-i lua tronul, în frunte cu propriul fiu pe care vrea să-l ucidă primul:

– relatare aproximativă:	4 p.
– absența relatării:	2 p.
	0 p.
 - II. – Vrea să știe ce să aleagă, soțul ori fiul:

– răspuns greșit/nici un răspuns:	4 p.
	0 p.
 - III. – Printre cei ce vor fi *popiți*, se află și Teofan. Moartea lui vodă i-ar salva viața, dar nu dorește să se implice direct, pentru a nu fi acuzat ulterior, de urmașul la tron, că a complotat. Vrea să lase impresia că hotărârea îi aparține numai doamnei:

– explicație aproximativă:	4 p.
– absența explicației:	2 p.
	0 p.
 - IV. – Inteligență, abilitate, putere de convingere etc.:

– identificarea unei singure trăsături:	4 p.
– nici o trăsătură:	2 p.
	0 p.
 - V. – Vrea să sublinieze ideea că singura implicată în crima ce e pe cale să se făptuiască este doamna; rostind aceste cuvinte (*Dumnezeu să-l ierte*), îl consideră pe vodă deja mort, nedându-i femeii timp să se mai răzgândească:

– explicație aproximativă/confuză:	4 p.
– lipsa explicației:	2 p.
	0 p.
- Total: 20 de puncte
2. Se vor puncta următoarele elemente:
 - a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:

– formulele de adresare și de încheiere:	2 p.
– data, locul și semnătura:	2 p.

b. Conținutul și structura textului:

- formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
- adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. Hiat: (ex.) femeie (me-ie; e și i) povățuiesc (țu-ias; u și i); noul (no-ul; o și u). Atenție! Subst. „fiica” nu conține hiat, ci diftong: fii-ca:

3 p.

2. b.:

2 p.

3. a.:

2 p.

4. Cel: articol demonstrativ (adjectival); nu are singur funcție sintactică:

2 p.

5. Felul propoziției: principală independentă, enunțiativă, afirmativă, dezvoltată. Atenție! Nu se punctează dacă se afirmă/scrie „incidentă” în loc de „independentă”:

4 p.

6. Semnul întrebării marchează sfârșitul unei propoziții interogative:

1 p.

7. Propoziție atributivă: (ex.) Locul¹/unde copilărise odinioară,²/părea acum schimbat¹/:

3 p.

8. Locul copilăriei părea acum schimbat. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul (copilărise) și elementul de relație (unde):

1+2=3 p.

Total: 20 de puncte

B. 1. a (se) apropia (a veni; a se duce lângă cineva/ceva etc.); a apropria (a-și însuși un lucru străin; a face ceva să devină potrivit pentru un anumit scop etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.):

2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) cusut cu ață albă; a întinde ață; a-l trage ață la ceva; mai mult ață decât față; până-ntr-un cap(ăt) de ață etc.:

4 p.

3. Formele cu sensuri corecte: a. coardei (s.f.; anat.; bot.; constr.; fiz.; geom.; zootehnie; ind.; fir; funie) b. corzii (s.f.; frânghie la ringul de box; bârnă la casă). Atenție! coardei/corzii (s.f.; strună; spadă; parte a năvodului):

1+1=2 p.

4. Corectarea enunțului; cel mai mult interogate; cărți(le)gate) = cacofonie:

2 p.

5. Antonime (ex.) a (se) ameliora, a (se) îmbunătăți, a (se) îndrepta, a (se) remedia, a (se) corija, a (se) îndrepta, a rectifica, a retușa, a repara etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) obiect, substanță etc. de culoare albă; care aparține rasei albe; cărunt; limpede; luminos; însorit etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. ar apărea;
b. căpușei.
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. ardorii;
b. de-a berbeleacul (loc.adv.).

Total: 20 de puncte

4. – identificarea temei de redactat și a punctelor de referință (de ex.: generația din care face parte Mircea Eliade): 5 p.
- teoretician al istoriei religiilor: 3 p.
 - M. Eliade prozator — începuturile: 3 p.
 - experiența din India, autenticitatea, caracterul de jurnal al scrierilor de început: 3 p.
 - proza *La ȋigănci* — sau *Maitreyi*; compoziție, personaje: 6 p.
 - destinul personajului principal al operei alese: 6 p.
 - valorificarea unor texte; calitatea argumentației aduse: 6 p.
 - respectarea normelor de redactare: 4 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 4 p.

Total: 40 de puncte

Testul 5

1. I. – Nessus a fost un centaur ucis de Hercule cu o săgeată muiată în sângele înveninat al Hidrei din Lerna, pentru că a vrut să-i violeze soția (Deianeira). Înainte de moarte acesta îi lasă femeii un „dar” perfid — un filtru magic ce i-ar fi readus soțul, dacă ar fi fost atras de altă femeie —, în realitate o cumplită otravă: 4 p.
- prezentare incompletă: 2 p.
 - absența oricărei informații: 0 p.
- II. – Deianeira îmbibă haina soțului în cumplita otravă care îi va aprinde trupul. Pentru a scăpa de chin și la sfatul oracolului din Delfi, Hercule se aruncă pe un rug aprins și moare: 4 p.
- explicație incompletă: 2 p.
 - răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.

- III. – Chinurile iubirii sunt chiar mai cumplite decât suferințele celor doi; comparațiile oferă o măsură a suferinței datorate iubirii: 4 p.
 – explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
- IV. – Oximoronul *suferință dulce* exprimă cele două trăsături ale iubirii: *suferință*, pentru că îl face pe visător să renunțe la lumea fără margini a visului pentru *clipa cea repede, dulce*, întrucât, deși efemeră, iubirea anulează tristețea singurătății: 4 p.
 – explicație aproximativă: 2 p.
 – explicație greșită/ nici un răspuns: 0 p.
- V. – Iubirea înseamnă suferință; plăcerea efemeră a iubirii duce la pierderea „sinelui” etc.: 4 p.
 – formulare aproximativă: 2 p.
 – explicație greșită/ nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:
 – formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 – data, locul și semnătura: 2 p.
- b. Conținutul și structura textului:
 – formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 – adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
- c. Corectitudinea limbii utilizate:
 – ortografia și punctuația, corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. Accentul pe prima silabă: (1) pururi; (2) steaua; (3) propriu; (4) pasărea; (5) etc.: 2 p.
2. a.: 3 p.
3. b.: 3 p.
4. Topică afectivă/subiectivă: (1) a-l stinge nu pot; (2) de-al meu propriu vis; (3) pe mine mie redă-mă etc.: 2 p.
5. Cele două virgule separă un pronume în cazul vocativ: 2 p.
6. Felul propoziției: subordonată circumstanțială de scop, enunțiativă, afirmativă, dezvoltată: 2 p.
7. Propoziție completivă directă: (ex.) Am aflat¹/de unde provenea zgomotul.²/: 3 p.

8. (ex.) Am aflat sursa de zgomot. (1; 2) Nu s-au mai folosit
predicatul (provenea) și elementul de relație (de unde): 1+2=3 p.
Total: 20 de puncte

- B. 1. atlas (lucrare care cuprinde o colecție de hărți sau imagini, de grafice etc.); atlaz (țesătură lucioasă de mătase);
enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a băga pe cineva în sperieți; a-și băga (ceva) în cap; a-și băga nasul unde nu-i fierbe oala;
a se băga pe sub pielea cuiva; a băga pe cineva în boale;
a băga pe cineva la răcori etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. copcei (s.f.; săritură) b. copcii
(s.f.; agrafă, gaură): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (Cele zece mii de lei au fost găsite
în portofel.): 2 p.
5. Sinonime (ex.) urcat, urcare, înălțare, suire, ridicare, creștere,
avansare, înaintare, promovare etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț
sunt: (ex.) a opta pentru ceva; a decide; a se hotărî; a vota;
a delega pe cineva; a separa; a ieși în evidență; a (se) deosebi de rest etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. vei cădea;
b. cefei.
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. bărzii;
b. de-a pururi (loc. adv.).

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problematicii cerute, puncte de referință: starea
prozei românești de până la 1920, proza lui Slavici, nuvelistica
lui Rebreanu etc.; conceptul de proză obiectivă (E. Lovinescu): 5 p.
- compoziția romanului *Ion*; părți, capitole, semnificații (simetria,
viziunea despre lume, caracterul ciclic): 4 p.
- multiplicitatea planurilor epicului — conținut: 3 p.
- conflictul: glasul pământului — glasul iubirii: 3 p.
- evoluția conflictului: scene semnificative: 3 p.
- compoziția romanului *Pădurea spânzuraților*, modificarea
problematicii: 3 p.
- structura cărții — conținut; epic și psihologic: 3 p.
- conflictul și evoluția acestuia (ipostaze ale lui Apostol Bologa): 3 p.

- deznodământul romanului — semnificație, elemente de simbol (explicarea misticismului eroului): 3 p.
 - valorificarea textelor celor două romane; argumentația personală, calitatea stilistică a compoziției: 4 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor ortografiei și punctuației: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 6

1. I. – Recuperarea trecutului, recăpătarea conștiinței de sine a identității etc.: 4 p.
 - răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/absența răspunsului: 0 p.
 - II. – Bunicii, părinții, școala, lumea înconjurătoare, trecerea timpului, propria viață, identitatea — conștiința de sine: 4 p.
 - enumerare parțială (3–4 momente): 2 p.
 - răspuns greșit/absența răspunsului: 0 p.
 - III. – Revelația după care a alergat întreaga viață: 4 p.
 - răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/absența răspunsului: 0 p.
 - IV. – Voința căutării nu fusese canalizată în direcția cea bună: 4 p.
 - răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/absența răspunsului: 0 p.
 - V. – Nu există rețete de viață, soluția este individuală și, ca atare, nu există decât în noi. Gestul final nu înseamnă sinucidere, ci întoarcere spre sine, regăsire: 4 p.
 - răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/absența răspunsului: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Pentru fiecare dintre elementele menționate în cerință ca rubrică a C.V.-ului se acordă câte 1 punct.

Total: 10 puncte

3. A. 1. c.: 2 p.
2. a. (atribut, fiind numeral): 2 p.
3. Cuvântul „cum” este adverb interogativ; funcția sintactică de nume predicativ. Atenție! În nici un exemplu nu apare cu valoare relativă: 2 p.
4. Propoziții subiective; contragerea: (ex.) (I; II) Ce contează/dacă ai/sau nu noroc?/ (III) E greu/să fii singur./;

- (I; II) Ce contează norocul sau lipsa norocului; (III) E greu a trăi în singurătate: 6 p.
5. Forma de indicativ prezent: Tu mâni: 2 p.
6. Forma de plural: a. coarde (s.f.; fir; funie) b. corzi (s.f.; frânghie la ringul de box; bârnă la casă): 2 p.
7. Subiect multiplu: Au venit la mine el și alți doi din clasa noastră: 2 p.
8. Propoziție principală care are element de relație aparent subordonator: cum se numea clădirea aceea; cum se numeau lucrurile; ce nume purta povestea aia cu patru picioare; cum se numea drăcia aceea frumoasă și minunată și nenorocită și caraghioasă, formată din ani etc.: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. calitate (însușire esențială; poziție; situație; titlu care conferă un drept etc.); caritate (atitudine miloasă, plină de generozitate; filantropie; generozitate etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a se lua la bătaie; a stinge pe cineva în bătaie; a pune ceva la bătaie; a da bătaie; la o bătaie de pușcă etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. depănătoarei (s.f.; persoană) b. depănătorii (s.f.; instrument): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (că cele = cacofonie; au fost împrumutate): 2 p.
5. Antonime (ex.) a apărea, a se ivi, a se arăta, a se vedea, a se zări, a se înfățișa, a se prezenta, a se înfiripa etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) jale; tristețe; suferință; chin; necaz; mulțime; grămadă; chinuitor; dureros; trist; strașnic; cumplit etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. ar cădea;
- b. cepei.
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. candorii;
- b. cetinii.
- Total: 20 de puncte**

4. – identificarea temei de rezolvat; cadrul de referință: poezia programatică: 5 p.
- structura compozițională a poeziei *Rugăciune*; rolul antitezei (figură de stil și figură de compoziție): 3 p.

- imaginea poetului; rolul artei (mesianismul): 3 p.
 - structura poeziei *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii*: 3 p.
 - imaginea poetului; comuniunea cu lumea prin iubire; rolul revelator al artei: 3 p.
 - viziunea celor doi poeți despre lume; apartenența lor la două estetici diferite: 4 p.
 - mijloace de expresivitate: antiteza, simbolul, metafora revelatoare etc.: 3 p.
 - valorificarea textelor poetice cu argumente personale: 5 p.
 - explicarea titlurilor: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 7

1. I. - Amețit, băut: 4 p.
 - răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
 - II. - Ca *apropitar* / proprietar, așadar ca plătitor de impozite, el are drept de vot, într-un sistem organizat după principiul cenșitar; este o manifestare a orgoliului: 4 p.
 - explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
 - III. - La 11 februarie 1866 a avut loc lovitura de stat care a dus la înlăturarea lui Alexandru Ioan Cuza (vezi, de exemplu, schița *Jertfe patriotice*): 4 p.
 - răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
 - IV. - Cațavencu este *prezident fondator al Societății Enciclopedice-Cooperative „Aurora Economică Română”* și are ca asociată în partidul său *dăscălimea*, pe *institutorii* Ionescu și Popescu, adică oameni care trăiesc doar din leafă. El, ca *apropitar*, îl poate stima pe Cațavencu, dar nu poate vota un asemenea candidat: 4 p.
 - explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
 - V. - *Nu sunt turmentat... (zâmbind) coană Joițico... Las' că ne cunoaștem...: complicitate; știe ce conține scrisoarea; eu pentru cine votez? [...] d-aia am venit. (șovăie): derută, nu știe ce are de făcut ca alegător:* 2+2=4 p.
 - răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:
 - a. Convențiile specifice cererii:

- formulele de adresare și de încheiere potrivite: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - formularea motivelor redactării cererii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate) 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. Eu mâi/eu mân: 2 p.
2. c.: 2 p.
3. b.: 2 p.
4. Atribut substantival apozitional: conul Zaharia; d. Nae Cațavencu etc.: 2 p.
5. Atribut: (ex.) Un ochi de apă sclipind în soare se vedea la orizont: 4 p.
6. Apostroful s-a folosit, pentru că s-a elidat vocala „ă” din encliza verbului: 2 p.
7. Semnul de punctuație numit puncte de suspensie s-a folosit, pentru a marca întreruperea momentană a vorbirii/a discursului: 2 p.
8. Verbul „a veni”, folosit cu sens figurat: 4 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. compănie (subunitate militară care intră în componența unui batalion); companie (tovărășie; însoțire; mic grup însoțitor etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a cădea la învoială; a cădea la pat; a cădea de pe picioare; a-i cădea cineva cu tronc; a cădea pe gânduri etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. frișcăi (s.f.; produs lactat) b. friștii (s.f.; nuia, femeie tânără): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (Ei trebuia să aibă grijă de cele zece mii de lei care au fost împrumutate): 2 p.
5. Sinonime (ex.) conversație, convorbire, dialog, colocviu, sfat, deliberare, dezbatere, controversă, dispută etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a da foc; a lua foc; a face să ia foc o armă; a se îndrăgosti; a izbucni; a se dezlănțui; a se produce; a lumina; a străluci; a se înroși la față etc.: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
 a. se va complăcea;
 b. uscăm (noi).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
 a. vatăm (eu);
 b. cânepei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat și a cadrului de referință (de ex. starea poeziei în preajma primului război mondial): 5 p.
- începuturile poetice — imaginea satului (poezie de tip descriptiv); filonul tradiționalist — elemente specifice (biserica, sărbătorile): 4 p.
 - poezia de tip religios — volumele *Pârgă*, *Poeme cu îngeri*: 4 p.
 - viziunea tradiționalist-religioasă: 3 p.
 - *În Grădina Ghetsemani...*, prezentare generală: 4 p.
 - poezia de dragoste: sonetele — prezentare generală: 4 p.
 - *Sonetul CLXXXIII* — prezentare generală: 5 p.
 - valorificare de texte (titluri, volume, versuri, imagini), argumentație originală: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte

Testul 8

1. I. – Regele ciupercilor: 4 p.
 – răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
- II. – Pentru că este „altfel” decât ceilalți: 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
- III. – Riga Crypto — *increatul*; ghiocii și toporașii — *roata Venerei*: 2+2=4 p.
 – răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
- IV. – I-a oferit, se pare, *vecinicia*: 4 p.
 – răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
- V. – Să ajungă în roata Venerei, să-și pună existența sub zodia timpului, să devină muritor: 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/ nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:
 a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:

- formulele de adresare și de încheiere potrivite tipului scrisorii: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. Cratima: elidarea vocalei „î” din procliza prepoziției; pentru evitarea hiatului (și în), cele două cuvinte se pronunță împreună etc.: 3 p.
2. a.: 2 p.
3. Sinonime contextuale: (cercetat) căutat, vizitat, văzut etc.; (vecinic) etern, nemuritor etc.; (a ocări) a blama, a defăima, a denigra etc.: 3 p.
4. Elemente predicative suplimentare: nărăvaș; sterp etc. 2 p.
5. b. 2 p.
6. Prepoziții care cer acuzativul: (ex.) la; spre; către; cu; din etc.: 2 p.
7. Propoziție circumstanțială de mod: (ex.) A învățat ¹/cât i s-a cerut...²/: 3 p.
8. A învățat destul. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul (s-a cerut) și elementul de relație (cât): 1+2=3 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. cazual (întâmplător; accidental; care arată cazul gramatical etc.); cauzal (privitor la cauză); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a bea la botul calului; a pune pe cineva cu botul pe labe; a se șterge pe bot de ceva = a renunța; a se pupa-n bot cu cineva; a-și băga botul unde nu-i fierbe oala etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. ghicitoare (s.f.; persoană) b. ghicitorii (s.f.; cimilitură; s.m.pl.; persoană): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (a se despărți + parte = tautologie, deci unul dintre termeni nu trebuie folosit; „est” se scrie, în această situație, cu literă mică): 2 p.
5. Antonime (ex.) a aproba, a accepta, a admite, a consimți, a încuviința, a îndupleca, a îngădui, a învoi, a permite, a concede etc.: 2 p.

6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a expune ceva; a indica; a da o explicație; a face o expunere; a (se) manifesta; a (se) exterioriza etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. te-ai complăcea;
b. trageți! (voi);
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. trimise (el);
b. coacăzei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; conceptul de artă poetică în viziune argheziană (alte texte din vol. *Cuvinte potrivite*): 5 p.
- „Testamentul” ca pretext poetic – semnificația titlului așa cum rezultă din prima strofă; ideea de moștenire spirituală: „Nu-ți voi lăsa drept bunuri după moarte / Decât un nume adunat pe-o carte”: 5 p.
- motive care structurează textul: motivul cărții, al „cuvintelor potrivite”, al „slovei de foc” etc.: 4 p.
- nașterea poeziei din materie imundă: noroi, zdrențe, mucagaiuri etc.; estetica urâtului ca principiu al alchimiei poetice: 4 p.
- poezia este un proces de acumulare și metamorfoză: „Ca să schimbăm acum întâia oară / Brazda-n condei și sapa-n călimară” / Bătrânii-au adunat printre plăvani / Sudoarea muncii sutelor de ani”: 4 p.
- efortul fizic al strămoșilor se transformă în „frumuseți și preturi noi”; energiile primare generează „ieșirea la lumină”: 4 p.
- rolul poeziei este acela de a fi „biciul răbdat” care „se-toarce-n cuvinte” / Și izbăvește-ncet, pedepsitor / Odrasla vie a crimei tuturor”: 4 p.
- în final poezia este în egală măsură meșteșug („slova făurită”) și har „slova de foc”: 4 p.
- respectarea normelor de redactare: 3 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul nr. 9

1. I. – *Sara* (tipică pentru romantici), *buciumul* („instrument” al singuraticilor), *stele* (aspirație spre înălțime). Prezența lor accentuează seninătatea cerului-ogindă care are același

rol ca și apa-oglină), *apele* (apa-oglină purifică iubirea; femeia devine Madona, Fecioara, opusul Venerei), *salcâmul* (alături de tei, este arbore ocrotitor al iubirii; au în comun parfumul. Suprema fericire a îndrăgostiților este să fie troieniți de florile înmiresmate ale acestor copaci), *luna* (protectoare a iubirii. Lumina ei albă estompează diferențele și favorizează reveria):

4 p.
2 p.
0 p.

- un singur exemplu explicat:
- nici un exemplu:

II. - Iubire, dor, nerăbdare, melancolie. Sunt de remarcat mișcarea lentă, asemenea valurilor („ondulată”, ar spune Lucian Blaga) sugerată de imaginea turmelor, sunetele în surdină, claritatea extremă a imaginii. Toate trimit spre un sentiment puternic, dar reținut, interiorizat:

4 p.
2 p.
0 p.

- explicație parțială:
- răspuns greșit/nici un răspuns:

III. - Primele trei versuri descriu „decorul”, al patrulea, starea de spirit; este o pendulare exterior-interior, în acord cu mișcarea lentă, „vălurită”, sugerată de ansamblul textului:

4 p.
2 p.
0 p.

- informații parțiale:
- absența oricărei informații:

IV. - *Turmele-l urc, stele le scapără-n cale, / Apele plâng, clar...*, aliterație; *Apele plâng*: personificare etc.

4 p.
2 p.
0 p.

- o singură figură de stil:
- răspuns greșit/nici un răspuns:

V. - Rimă — împerecheată; măsură — 12 silabe; ritm — o combinație de trohaic, iambic și amfibrahic:

4 p.
2 p.
0 p.

- 1-2 răspunsuri corecte:
- nici un răspuns/răspuns greșit:

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:

- adecvarea la situația solicitată prin sarcina de lucru: 2 p.
- adecvarea la destinatarul/utilizatorul textului: 1 p.
- respectarea cerințelor specifice tipului de text solicitat: 1 p.
- respectarea scopului și dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 1 p.
- respectarea mărcilor specifice stilului oficial: 1 p.

b. Conținutul și structura textului:

- claritatea formulării mesajului textului: 1 p.
- abordarea problemelor solicitate în/prin enunțul itemului: 1 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia/punctuația: 1 p.
 - respectarea standardelor limbii scrise (registru, ton etc.): 1 p.
- Total: 10 puncte

3. A. 1. Omofone neomografe: „deal” (de-al; de-a-l); „cea” (ce-a); „ți-e” (ție): 3 p.
2. Complemente circumstanțiale de loc: (ex.) pe deal; în fântâne; sub un salcâm; pe cer; (î)n frunza; pe bolta: 2 p.
3. Proverbe sau zicători: (ex.) cine se încălzește la soare nu-i pasă de lună; câinele latră la lună toată noaptea și luna nu-l ascultă niciodată; luna mi s-a mâniat, soarele să-mi trăiască etc. Atenție! Se pot acorda punctele prevăzute și în situația în care s-au dat expresii, locuțiuni: (ex.) a cere și luna de pe cer; câte-n lună și-n stele; a da cu barda-n lună; a pica din lună etc.: 3 p.
4. Locuțiuni prepoziționale care cer genitivul: (ex.) pe deasupra; de-a lungul; de-a latul; în jurul; în dreptul; în fața etc.: 3 p.
5. Verbul „a suna”, folosit cu sens figurat: 2 p.
6. c.: 2 p.
7. Propoziție circumstanțială de timp: Cum a intrat în casă,¹/de îndată a observat lipsa portmoneului.²/: 2 p.
8. Atunci, de îndată a observat lipsa portmoneului. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul (a intrat) și elementul de relație (cum): 3 p.
- Total: 20 de puncte

- B. 1. a colabora (a lucra împreună; a participa la o acțiune săvârșită în comun etc.); a corobora (a întări; a sprijini; a da putere etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a căuta nod în papură; a o căuta cu lumânarea; a căuta piei de bivol; a-și căuta de drum; a căuta (cuiva) în coarne; a căuta ceartă/pricină cuiva etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. legătorei (s.f.; persoană) b. legătorii (s.f.; obiect): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (șansa + noroc = tautologie; altfel): 2 p.
5. Sinonime (ex.) ceartă, animozitate, conflict, dezacord, dezbinare, diferend, disensiune, dispută, divergență, gâlceavă, litigiu, vrajbă, zădărnici, sfadă, răcă etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a se mistui prin foc; a încinge; a încălzi; a dez-

infecta (un instrument); a dogori; a (se) frige; a (se) păcăli;
a (se) înșela etc.:

7. Subliniere corectă: 2 p.
1+1=2 p.
a. va decădea;
b. toărceți! (voi).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. torsesesi (tu);
b. colegei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință: originalitatea prozei lui L. Rebreanu: 5 p.
– compoziția celor două romane: semnificații: 5 p.
– epicul și psihologicul ca substanță a romanelor: 2 p.
– conflict și personaje — prezentare generală: 2x3=6 p.
– motivul pământului; problematică morală și psihologică: 2 p.
– deznodământul celor două romane — semnificații: 2 p.
– mijloace de expresivitate: stilul tern și „simbolic”: 2 p.
– valorificarea textelor celor două romane în argumentație personală: 2x3=6 p.
– respectarea normelor de redactare: 3 p.
– respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte

Testul 10

1. I. – În planul diurn (al realității), fata de împărat, devenită Cătălina, este conștientă de propria sa măsură: *guraliv și de nimic* sunt caracteristici ale condiției umane, *muscă de-o zi pe-o lume mică de se măsură cu cotul*, cum o va numi poetul în *Scrisoarea I*: 4 p.
– explicație parțială: 2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – Accentuează „micimea” condiției umane (este de remarcat folosirea repetată a diminutivelor în prezentarea lui Cătălin: *drăgălaș, obrăjei*): 4 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- III. – Conștiința propriilor limite; imposibilitatea atingerii idealului: 4 p.
– explicație parțială: 2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- IV. – Comentariu: 4 p.
– explicație parțială: 2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

- V. – Identificare și analiză:
– răspuns greșit/nici un răspuns:

4 p.

0 p.

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:

– formulele de adresare și de încheiere:

2 p.

– data, locul și semnătura:

2 p.

b. Conținutul și structura textului:

– formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință):

2 p.

– adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate):

2 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

– ortografia și punctuația corecte și adecvate:

2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. Valorile morfologice ale cuvântului „și”: (1) conjunție coordonatoare; (2 și 3) adverb. Atenție! Se punctează și denumirea „semiadverb” (pentru 2; 3):

3 p.

2. Atribut substantival genitival: (ex.) (din liniștea) uitării; (singurătății) mării; ale apei (valuri):

2 p.

3. b.:

2 p.

4. a.:

2 p.

5. Locuțiuni prepoziționale care cer acuzativul: (ex.) față de; împreună cu; în loc de etc.:

3 p.

6. Element predicativ suplimentar; ... pătrunde¹/ca și cum s-ar fi întristat...²/(propoziție predicativă suplimentară):

2 p.

7. Substantivul „floare”, folosit cu sens figurat:

3 p.

8. Propoziție circumstanțială de loc: (ex.) Tânărul se îndrepta acum ¹/spre ce lăsase lângă pârție.²/:

3 p.

Total: 20 de puncte

B. 1. complement (complinire; ceea ce se adaugă la ceva spre a-l întregi; parte secundară de propoziție etc.); compliment (cuvânt de laudă, de măgulire; salutări trimise unei persoane etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.):

2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) braț la braț; a da brațul cuiva; a duce pe cineva de braț; a primi pe cineva cu brațele deschise; a lua pe cineva în brațe = a proteja etc.:

4 p.

3. Formele cu sensuri corecte: a. lipitoarei (s.f.; persoană)

b. lipitorii (s.f.; vierme, pasăre):

1+1=2 p.

4. Corectarea enunțului (eu continuu; alegeri + electoral = tautologie, deci unul dintre termeni nu trebuie folosit): 2 p.
5. Antonime (ex.) a se însenina, a se însori, a se limpezi, a se deschide, a se lumina etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) organ al păsărilor, al peștilor etc.; parte a unui avion, a unei mașini etc.; velă folosită în navigație; parte a unei construcții; flank al unei trupe; avânt; însuflețire; ocolire etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
 a. ar decădea;
 b. tăceți! (voi).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
 a. tabăr (eu);
 b. copertei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea temei de rezolvat; cadrul de referințe (opera sadoveniană — tematică, trăsături caracteristice ale prozei istorice etc.): 5 p.
- viziunea asupra istoriei; evocare și reconstituire: 4 p.
 - compoziția romanului ales spre exemplificare: 5 p.
 - personaje și destine: (3x2 personaje=) 6 p.
 - viziunea despre lume: 4 p.
 - arta povestirii (perifraza, arhaicitatea): 3 p.
 - valorificarea textului operei literare; argumentația critică și personală: 6 p.
 - respectarea normelor de redactare: 4 p.
 - respectarea normelor de ortografie și punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 11

1. I. – Asemănarea numelor subliniază identitatea condiției umane (ideea apare repetat în *Luceafărul*: doi copii cu plete lungi, bălaie; doi tineri): 4 p.
- răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – Toate detaliile compun portretul unui „om”, în antiteză cu înfățișarea Luceafărului: ochi îndrăzneți — ochi care *lucesc adânc, himeric*; obrăjei ca doi bujori de rumeni — *palid e la față*; diminutivul obrăjei accentuează precaritatea condiției umane etc.: 4 p.
- răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

- III. – Detaliul subliniază o dată în plus precaritatea condiției umane în antiteză cu a Luceafărului care nu are *nici timp, nici loc și nu cunoaște[m] moarte*: 4 p.
 – răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- IV. – *Se făcu; arz-o focul; acu-i acu*; pentru a sublinia diferența dintre Cătălin și Luceafăr nu doar în planul fizic, ci și în cel al limbajului: 4 p.
 – răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- V. – Șansă, soartă. Ființă umană, Cătălin nu-și poate alege destinul, trăind sub zodia *norocului*, a hazardului: 4 p.
 – răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convențiile specifice scrisorii oficiale: 2 p.
 – formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 – data, locul și semnătura: 2 p.
- b. Conținutul și structura textului: 2 p.
 – formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 – adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
- c. Corectitudinea limbii utilizate: 2 p.
 – ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. c.: 2 p.
2. (a) identificarea apoziției: (ex.) (Cătălin), (1) viclean copil de casă; (2) băiat din flori și de pripas...; (b) denumirea morfologică a elementelor; (c) elementul regent al apoziției: (substantivul „Cătălin”): 3 p.
3. Extensia: (ex.) În vremea asta Cătălin,¹ care era știut pentru viclenia sa,² / se furișează...¹ /; se obține o propoziție atributivă; transformări: apar un predicat și un element de relație subordonator: 3 p.
4. Prefixul „co” imprimă cuvântului derivat același sens cu adverbele/prepozițiile/locuțiunile prepoziționale: „împreună”, „cu”, „împreună cu”, „laolaltă”, „laolaltă cu”: 2 p.
5. Scrie un enunț în care substantivul „cupă” să fie folosit cu sens figurat: 3 p.

6. Propoziție circumstanțială de cauză: Dacă umblase atât de subțire îmbrăcat,¹/de aceea a răcit...²/: 2 p.
7. Din neglijență, de aceea a răcit...; nu s-au mai folosit predicatul (umblase), nici elementul de relație subordonator (dacă): 3 p.
8. Ultima virgulă este cerută atât de substantivul în vocativ „Cătăline”, cât și de interjecția „ei”: 2 p.
- Total: 20 de puncte

- B. 1. contor (aparat care înregistrează cantitatea de apă, de energie electrică etc.); contoar (birou de comerț; agenție comercială într-un stat străin; masă; mobilă; loc unde se fac plățile în casele de comerț sau de bancă etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a rămâne cu buzele umflate; a-și mușca buzele (de necaz); a sufla/a bate în buze; a se șterge/a se linge pe buze; a-i arde buza; a lăsa buza-n jos etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. masei (s.f.; g.-d.; mulțime, corp compact) b. mesei (s.f.; g.-d.; mobilă, prânz sau cină): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului; toți acești membri; cu cu(vinte) = cacofonie: 2 p.
5. Sinonime (ex.) exactitudine, adevăr, autenticitate, justețe, fidelitate, punctualitate, precizie, rigoare, rigurozitate etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a azvârli; a îndepărta; a spune ceva în treacăt; a trânti ceva; a se avânta; a sări; a semăna; a lepăda etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. ți-ar displacea;
b. slobod (eu).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. spârseși (tu);
b. damigenei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat: pierzând credința în Dumnezeu, cei mai mulți romantici (poetii nereligioși) caută o „mântuire” într-un absolut spiritual, în iubire; femeia este „icoană” și la Eminescu: 6 p.
- există o evoluție a viziunii eminesciene despre iubire; de la armonie la dezamăgire și la echivalența dragoste–moarte: 8 p.
- în idile iubirea — parte din armonia lumii; în *Sara pe deal* — o stare de dulce tensiune sub semnul așteptării iubitei; armonie

terestră și cosmică, elemente de corespondență a planurilor:
„stele scapără-n cale”, „stele nasc umezi”, „apele plâng, clar
izvorând” etc.:

6 p.

– starea finală: împlinire sub semnul comuniunii, al comunicării,
al integrării eului în Univers dar și în mit, în arhaitate;

6 p.

– în *Luceafărul* iubirea este și forma de cunoaștere, de recu-
perare a conștiinței cosmice, ca formă a eternității; în *Floare
albastră* iubirea ține de domeniul trecutului („Și te-ai dus
dulce minune”):

6 p.

– respectarea normelor de redactare:

4 p.

– respectarea normelor de ortografie și punctuație:

4 p.

Total: 40 de puncte

Testul 12

1. I. – *Ei numai doar durează-n vânt/Deșarte idealuri — /când va-
luri află un mormânt, /Răsar în urmă valuri; // Ei doar au stele
cu noroc/Și prigoniri de soarte...; ...toți se nasc spre a muri/Și
mor spre a se naște. Idealurile sunt deșarte și durate în vânt
pentru că aparțin unor muște de o zi pe-o lume mică de se
măsură cu cotul, cum afirma poetul în *Scrisoarea I*. Apare,
în fundal, motivul „fortuna labilis”. Imaginea valurilor
ori a stelei cu noroc, ca semne ale fragilității umane:*

4 p.

– răspuns ezitant, argumente aproximative:

2 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

II. – *Se poate face și o analogie cu versurile din *Scrisoarea I*:
Precum pulberea se joacă în imperiul unei raze,/Mii de fire
viorie ce cu raza încetează,/Astfel, într-a vecinicii noapte pu-
rura adâncă,/Avem clipa, avem raza, care tot mai ține
încă.../Cum s-o stinge, totul piere, ca o umbră-n întuneric...
(vezi și subiectul 14, III.):*

4 p.

– răspuns ezitant, argumente aproximative:

2 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

III. – *Orfeu — lumea artei, a poeziei (geniu poetic):*

4 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

IV. – *Om de acțiune — realizare în lumea faptei:*

4 p.

V. – *Ființa superioară are alt destin decât omul de rând; cele
două universuri sunt incompatibile :*

4 p.

– răspuns ezitant, argumente aproximative:

2 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:

- formulele de adresare și de încheiere potrivite tipului scrisorii: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. c.: 2 p.
2. Propozițiile subordonate concesive. (I) Dar piară oamenii cu toți,¹/(S-ar naște iarăși oameni...²/); (II) Un soare de s-ar stinge-n cer¹/(S-aprinde iarăși soare...²/); (III) (Iar tu, Hyperion, rămâi¹/) Oriunde ai apune...²/: 2 p.
 3. Substantivul „Hyperion”: (I) fără funcție sintactică; (II) nume predicativ: 2 p.
 4. Definirea cuvintelor: 6 p.
 - (a) punctele se vor acorda pentru menționarea apartenenței morfologice a cuvintelor (s.n. și vb.): 1+1=2 p.
 - (b) menționarea a cel puțin câte trei elemente definitorii pentru fiecare cuvânt: 1+1=2 p.
 - (c) menționarea sensului de bază și a sensului secundar (direct sau prin numerotare): 1+1=2 p.

Atenție! Nu se acceptă definirea prin sinonimie, decât ca informație suplimentară.
 5. Substantivul „val”, folosit cu sens figurat: 2 p.
 6. c.: 2 p.
 7. Propoziție circumstanțială de scop (finală): (ex.) Muncise mult în viața sa¹/pentru ce își propusese²/să realizeze³/: 1 p.
 8. (ex.) Muncise mult în viața sa pentru scopul propus... (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul și elementul de relație: 3 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. covertă (partea superioară a unei nave); corvetă (navă de război, de mic tonaj); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a sta pe capul cuiva; a bate pe cineva la cap; a i se urca la cap; bătut în cap; a umbla cu capul în nori; fără cap și fără coadă etc.: 4 p.
 3. Formele cu sensuri corecte: a. nadei (s.f.; înmădătură) b. năzii (s.f.; momeală): 1+1=2 p.

4. Corectarea enunțului (a face + afacere = tautologie, deci unul dintre termeni nu trebuie folosit; într-adevăr): 2 p.
5. Antonime (ex.) a distruge, a desființa, a dizolva, a lichida, a nimici, a devasta, a zdrobi etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a ședea; a se lăsa din zbor; a se depune; a poposi; a se limpezi; a (se) căpătui; a se potoli; a se liniști; a dispune; a decreta; a hotărî; a institui; a pune la cale; a proiecta etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. îmi va dispăcea;
- b. se așază (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. disciplinei;
- b. fandoselii.
- Total: 20 de puncte**

4. – identificarea temei de rezolvat; cadrul de referință: dezbaterea despre roman în perioada interbelică, nevoia criticului de a experimenta etc.: 5 p.
- balzacismul romanului (teme, personaje): 4 p.
- tipologia personajelor: avarul, arivistul etc.: 6 p.
- personaje atipice: Otilia — „enigma” personajului: 4 p.
- elemente de modernitate în realizarea avarului și a arivistului (de ex. „demagogia” arivistului): 6 p.
- descrierea realistă și romantică: 4 p.
- valorificarea textului romanului; argumentație personală: 5 p.
- respectarea normelor de redactare: 3 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 13

1. I. – Folosirea persoanei întâi singular este o caracteristică a lirismului; persoana a doua singular induce o doză de impersonalitate a comunicării, dar și adresarea directă către cititorul-martor, în timp ce persoana a treia plural îl implică pe acesta în mod nemijlocit în meditația poetică: 4 p.
- răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – Visul (*gene ostenite* — somnul) nu este decât o soluție aparentă pentru evadarea din condiția umană. În realitate, timpul continuă „să ne măsoare destrămarea”: 4 p.

- răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - III. - „Oprește trecerea. Știu că unde nu e moarte nu e nici iubire, — și totuși, te rog: oprește.” (Moto la volumul lui Lucian Blaga, *În marea trecere*) — evadarea în vis este doar o iluzie, pentru că timpul își continuă *cărarea*, afirmă Eminescu, în timp ce Blaga ar renunța până și la iubire pentru a opri trecerea timpului: 4 p.
 - răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. - În poezia eminesciană luna apare în ipostaze multiple: este protectoare a îndrăgostiților, simbol al morții, inspiraatoare a visului etc. În aceste versuri rolul ei este de a îmblânzi *durerea* realității, de a pune surdina suferinței: 4 p.
 - răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - V. - Rimă împerecheată, ritm trohaic, măsură de șaisprezece silabe: 4 p.
 - două răspunsuri corecte: 3 p.
 - un singur răspuns corect: 2 p.
 - nici un răspuns corect: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:
 - formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

- 3. A. 1. Virgula desparte o propoziție circumstanțială de timp de regenta sa, fiind așezată înaintea acesteia: 2 p.
- 2. c.: 2 p.
- 3. a.: 2 p.
- 4. Topică afectivă: (1) sara suflu (suflu sara); (2) a timpului cărare (cărarea timpului); (3) (î)ntr-o parte când le dai (când le dai într-o parte): 2 p.

5. Valori morfologice ale lui „a”:

3 p.

Se acceptă oricare dintre valorile:

- substantiv (ex.) Doar a era scris greșit în acel text, celelalte fiind corecte.
- interjecție (ex.) A, ce copil neastâmpărat!
- articol posesiv-genitival (ex.) o carte a copiilor...; valoare a stiloului...; O idee a simpaticei colege etc.
- articol hotărât (ex.) școala, arta, știința//tata, popa, papa//dânsa, aceasta, alta etc.
- pronume demonstrativ (semiindependent/semidependent) (ex.) „...Una din fetele lui Zamfirache Ulierul din Colentina, a¹/de s-a logodit cu Ilie Bogasierul²/este...¹/ (I.L.Caragiale)
- prepoziție (ex.) (1) ...o părere a patru (dintre) participanți...; (2) ...în pofida a orice, el...; (3) a învăța; a avea; a drege etc. (4) ...seamănă parcă a sat sau a cătun...; (5) ...fața i se chirci a durere...etc.
- verb (ex.) (I) a alergat; a apărut etc. (II) „și de-a fi să mor/În câmp de mohor”...; (folclor); (III) „și de-a da Domnul să mai dea”... (folclor)

Nu se acceptă (deci nu se punctează):

- componentă de expresie/locuțiune (ex.) (I) 1. a se da de-a berbeleacul; 2. de-a lungul; (II) 1. a posteriori; 2. a priori etc.
- element de compunere (ex.) (I) 1. atotbiruitor; 2. atotcuprinzător etc.; (II) 1. aține; 2. aromân etc.
- element derivativ: A. (prefix) 1. amoral; 2., agramat; // B. (sufix) 1. (a) aborda; 2. (a) ancora; 3. (a) afișa; etc.
- desinență morfologică (ex.) (el) arunca; (el) citea; (el) hotăra etc.;
- particulă lexico-morfologică (ex.) (I) acum, atuncea etc. (II) aceluia/acelora; nimănui-nimănuia etc. // dinainte (adv.)/dinaintea (prep.), dinapoi (adv.)/dinapoia (prep.) etc. (III) primăvară (s.f.)–primăvara (adv.); marți (s.f.)–marțea (adv.) etc. (IV) din afară (loc. adv.)/din afara (loc. prep.), în față (loc. adv.)/ în fața (loc. prep.) etc.

6. Proverbe sau zicători:

3 p.

Atenție! Se pot acorda punctele prevăzute și în situația în care s-au dat expresii, locuțiuni (nu numai pentru proverbe, zicători): (ex.) cocoșul care cântă noaptea, îl mănâncă vulpea; a face noaptea zi și ziua noapte; a se scula cu noaptea în cap; noaptea e un sfetnic bun; (e) prost ca noaptea etc.

7. Propoziție circumstanțială condițională: Unde și tu mi-ai împrumutat stiloul, ¹/și eu o să te ajut la realizarea eseului despre...²/: 3 p.
8. Împrumutându-mi stiloul, și eu o să te ajut la realizarea eseului despre... ²/(1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul (ai împrumutat) și elementul de relație (unde): 3 p.
- Total: 20 de puncte

- B. 1. a desena (a reprezenta grafic un obiect, o ființă etc.; a orna-
menta etc.); a desemna (a indica; a numi pe cineva pen-
tru o funcție etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a deschide vorba cu cineva; a-și
deschide urechile; a-și deschide sufletul; a deschide ochii
mari; a deschide gura etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. nituitoarei (s.f.; persoană)
b. nituitoarii (s.f.; mașină): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (jurnal + azi = tautologie, deci unul
dintre cuvinte nu trebuie folosit; averse + ploaie = pleo-
nasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
5. Sinonime (ex.) culant, darnic, generos, munificent, filo-
tim, nobil, îngăduitor, înțelegător, milostiv etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț
sunt: (ex.) a lua contact direct; a lovi; a izbi; a aduce pre-
judicii, pagube etc.; a ofensa; a înduioșa; a se înrudi cu
cineva etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. va dispărea;
b. scoaserăți.
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. dragei;
b. dragii.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problematicii (relevarea sensului celor două sin-
tagme: „dramă a condiției umane degradate” și „dramă a
nehotărârii”); punctul de referință va fi modernitatea prozei
lui L. Rebreanu: 5 p.
- problematica celor două romane (socială, psihologică etc.): 2x2=4 p.
- compoziția romanelor *Ion* și *Pădurea spânzuraților* — semni-
ficații pentru mesajul operei (viziunea despre lume a autorului): 4 p.
- biografiile personajelor principale: 2x2=4 p.
- evoluția celor două personaje; tipuri de conflicte: 3+3=6 p.
- semnificația celor două sintagme în raport cu destinul per-
sonajelor și cu rezolvarea conflictelor: 2x2=4 p.

- tragicul ca „soluție existențială”: 3 p.
 - valorificarea textelor romanelor cu argumente personale: 4 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte

Testul 14

1. I. – *Fortuna labilis*: 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - II. – *Lumea este umanitatea; viața omului durează o clipă dincolo de care există doar întunericul, moartea. Ideea revine adesea la Eminescu. Amintim doar replica finală a luceafărului despre cercul strâmt în care trăiește omul*: 4 p.
 - răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - III. – *Comparație și meditație sarcastic-tristă asupra condiției omului: pulberea, imperiul firului de praaf (imagine a derizoriului) există doar atâta timp cât are norocul să se afle în raza de lumină. Nimic nu se află sub control uman, totul este hazard, șansă*: 4 p.
 - răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. – *Nemărginirea universului (lumea mare) — cercul strâmt al existenței umane (microscopice popoare, muști de-o zi pe-o lume mică de se măsură cu cotul)*: 4 p.
 - răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - V. – *Viața e vis*: 4 p.
- Total: 20 de puncte

2. Pentru fiecare dintre elementele menționate în cerință ca rubrică a C.V.-ului se acordă câte un punct.

3. A. 1. Pronume în dativ posesiv: (ex) (î)ndărătu-i; (î)nainte-i; ambele au funcție sintactică de complement circumstanțiale de loc: 2 p.
2. Valorile lui „o”: (1) (în structura „muști de-o zi”, „o” este) numeral cardinal; (2) (în structura „pe-o lume”, „o” este) adjectiv pronominal nehotărât; (3) (în structura „o clipă suspendată”, „o” este) numeral cardinal; (4) (în structura

- „cum s-o stinge”, „o” este) verb auxiliar, „a vrea” (5) (în structura „ca o umbră”, „o” este) articol nehotărât: 5 p.
3. c.: 2 p.
4. Valorile lui „de”: (1) de = prepoziție; (2) de = conjuncție subordonatoare (de = încât): 2 p.
5. Pleonasmul: prefixul „re” imprimă cuvântului derivat același sens pe care îl au adverbele „iar”, „iarăși” sau locuțiunea adverbială „din nou”: 2 p.
6. Propoziție circumstanțială concesivă: Că faci eforturi¹/sau nu faci²/el tot nu-ți va da nici o atenție.³/: 2 p.
7. Cu tot efortul, el tot nu-ți va da nici o atenție. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul (faci) și elementul de relație (că): 3 p.
8. Substantivul „izvor”, folosit cu sens figurat: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. a emigra (a-și părăsi locul de baștină, țara, pentru a se stabili în altă țară etc.); a imigra (a veni într-o altă țară; a sosi în alte locuri, părăsind țara natală; [despre anumite animale] a pleca în alte locuri, în alt mediu etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a da de lucru; a da de belea; a-și da seama; a se da în vânt după ceva; a se da de râpă etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. numărătoarei (s.f.; persoană) b. numărătorii (s.f.; numărare, diagramă): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (cu propriii ochi; propriu + al său = pleonasm, deci unul dintre termeni nu trebuie folosit): 2 p.
5. Antonime (ex.) a (se) micșora, a (se) reduce, a scădea, a (se) împuțina, a (se) limita, a (se) mărgini, a circumscrie, etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a lovi; a se lupta; a cutreiera; a trage; a trimite proiectilul unei arme; a ajunge până la; a birui; a învinge etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. ar dispărea;
b. să vadă (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. să-l foarfeci (tu);
b. făgăduinței.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință; estetica lui Camil Petrescu (eventual cu referiri la *Noua structură și opera lui Marcel Proust*): 5 p.

- structura romanului („romanul de dragoste și jurnalul de front“): 2x3=6 p.
 - planul obiectiv și planul subiectiv; modalități de expresie: 2 p.
 - imaginea intelectualului: Ștefan Gheorghidiu în cele două ipostaze; perspectiva asupra existenței: 2x3=6 p.
 - trăirea interioară; luciditatea: 4 p.
 - raportul dintre narator și personaje; subiectivitatea: 2 p.
 - alte elemente de modernitate: memoria involuntară, dislocarea temporală: 4 p.
 - valorificarea textului romanului cu elemente de argumentație personală: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 15

1. I. – *A ei, a florii albastre*: 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - II. – *Izvoare, balta cea senină*: apa-oglină purifică iubirea; *ochi de pădure*: poiana sugerează intimitatea (cuibul, vâlceaua, barca, insula etc.); *luna, noaptea* etc. 4 p.
 - un singur exemplu explicat: 2 p.
 - nici un exemplu: 0 p.
 - III. – Impresia de intimitate, liniște, izolare creează o senzație de fericire: 4 p.
 - răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. – Este vorba de un „proiect de iubire”, de un vis, de o dorință (acest lucru mai este sugerat în alte poezii și prin folosirea verbelor la conjunctiv prezent): 4 p.
 - răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - V. – *Mi-i spune, guriță, voi cerca, mi-oi desface* (toate formele verbale de viitor popular) etc. — creează impresia de intimitate: 4 p.
 - răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convenții stilistice:
 - adecvarea la situația solicitată prin sarcina de lucru: 2 p.
 - adecvarea la destinatarul/utilizatorul textului: 1 p.

- respectarea cerințelor specifice tipului de text solicitat: 1 p.
 - respectarea scopului și a dimensiunilor precizate pentru textul elaborat: 1 p.
 - respectarea mărcilor specifice stilului oficial: 1 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - claritatea formulării mesajului textului: 1 p.
 - abordarea problemelor solicitate în enunțul itemului: 1 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. Consecințe fonetice: /1/ se elidează vocala „u” din encliza adverbului „unde”; (2) se evită hiatul; (3) se obține un monofong în locul hiatului; (4) versul apare mai scurt cu o silabă; (5) cele două cuvinte se pronunță împreună etc.: 3 p.
2. a.: 2 p.
3. c.: 2 p.
4. Verbe auxiliare: /1/ mi-i spune (= a vrea); (2) mi-oi desface (= a vrea); (3) De mi-i da (= a vrea); (4) n-a s-o știe (= a avea); (5) s-a fi ivit (= a vrea); (6) mi-i ținea (= a vrea); (7) Te-oi ținea de după gât (= a vrea); (8) Ne-om da sărutări (= a vrea) etc.: 4 p.
5. Valori ale verbului „a da”: (ex.) a oferi; a trece (pe la cineva); a împrumuta (cuiva); a încredința; a acorda; a plăti etc.: 3 p.
6. Substantivul „ochi”, folosit cu sens figurat: 1 p.
7. Propoziție circumstanțială consecutivă: Era prea mulțumit de cele spuse,¹ / (pentru) ca să mai continue și celelalte idei...²/: 2 p.
8. Era prea mulțumit de cele spuse, renunțând la celelalte idei... (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul (să continue) și elementul de relație ([pentru] ca să): 3 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. eminent (ales; deosebit; distins; ilustru; remarcabil etc.); iminent (care nu poate fi evitat; inevitabil etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a pune un cuvânt bun; în toată puterea cuvântului; a tăia cuiva cuvântul; a cere cuvântul; a lua cuvântul etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. parei (s.f.; flacăra; 2. adj. f.; g.-d. sg. neart.) b. perei (s.f.; g.-d. sg. neart., fruct): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (întotdeauna; omul pe care l-am ajutat): 2 p.

5. Sinonime (ex.) insistent, asiduu, perseverent, silitor, sârguincios, tenace, activ, harnic, strădalnic etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) mulțumire; fericire; bunăstare; succes; faptă bună; folos; avantaj etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. va încăpea;
b. să tăiem (noi).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. să vândă (el);
b. îmbrăcămintei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de tratat; vizionarismul romantic: 5 p.
- problematica *Scrisorilor* eminesciene și a poemului *Luceafărul* — corespondențe: 5 p.
- structura compozițională a *Scrisorii I* și a *Luceafărului*: $2 \times 5 = 10$ p.
- combinarea de motive poetice (nașterea universului, moartea, geniul, călătoria cosmică): $2 \times 4 = 8$ p.
- viziune artistică și semnificații: 4 p.
- respectarea normelor de redactare: 4 p.
- respectarea normelor de ortografie și punctuație: 4 p.
- Total: 40 de puncte

Testul 16

1. I. – Amăgire: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – *Mreață* (sens figurat, mai ales la plural), ispită, cursă, laț — tentațiile (*lucii*, strălucitoare, dar lipsite de consistență) efemere ale clipei (*lumea*): 4 p.
- răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- III. – Lumea ca teatru: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- IV. – Izolarea, singurătatea, rezistența la tentațiile efemere ale clipei: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- V. – Chiar dacă te-ndeamnă la a-ți trăi clipa, rezistă ispitei efemerului: 4 p.
- răspuns ezitant, argumente aproximative: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:

- adecvarea la situația solicitată prin sarcina de lucru: 2 p.
- adecvarea la destinatarul/utilizatorul textului: 1 p.
- respectarea cerințelor specifice tipului de text solicitat: 1 p.
- respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 1 p.
- respectarea mărcilor specifice stilului oficial: 1 p.

b. Conținutul și structura textului:

- claritatea formulării mesajului textului: 1 p.
- abordarea problemelor solicitate în/prin enunțul itemului: 1 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. Valoarea morfologică a cuvântului „un”: (1) numeral (Are doar un creion, nu două.); (2) adj. pronominal nehotărât (Acolo era un creion, iar pe masă, altul.); (3) pronume nehotărât (Unul era aici, altul, dincolo.):

2 p.

2. Substantive cu articol enclitic: (1) lumea; (2) actorii; (3) cărarea:

3 p.

3. a. Atenție! Se poate puncta și denumirea „semiadverb”:

2 p.

4. (1) (î)ntinde; (2) să schimbe; (3) momește; (4) strecoară; (5) (î)ndeamnă; (6) cheamă; (7) nu băga [...] de seamă.

Toate sunt exprimate prin verbe predicative, exceptând predicatul nr. 7, exprimat prin locuțiune verbală:

2 p.

5. Cratima: ambele cratime sunt folosite pentru evitarea hiatului; a doua cratimă marchează și elidarea vocalei „î” etc.:

2 p.

6. Ortograme: Se vor acorda punctele, dacă vor fi folosite cu aceste valori: (a) cal (s.m.) (b) c-al (conjct. + art.) (c) c-a-l (conjct. + prep. + pron.):

3 p.

7. Propoziție circumstanțială instrumentală: A descuiat ușa¹/cu ce avea la îndemână...²/:

3 p.

8. A descuiat ușa cu cheia. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul (avea) și elementul de relație (cu ce):

3 p.

Total: 20 de puncte

B. 1. a enerva (a agasa; a indispune; a irita; a săcâi; a tracasa pe cineva etc.); a inerva ([despre nervi] a forma rețeaua de nervi a unui țesut, a unui organ etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.):

2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a face praf; a face ochi; a face ochi dulci (cuiva); a face (pe cineva) cum îi vine la gură;

- a se face bine; a se face că nu vede; a face întrebare; a face pe niznaiul etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. pielii (s.f.; piele; la om) b. pieii (s.f.; [la animale] piele): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului; pe pe(rețele) = cacofonie; cel mai bine observate: 2 p.
5. Antonime (ex.) a prețui, a aprecia, a considera, a onora, a respecta, a stima etc. 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) ceea ce este util, necesar etc.; obiect sau valoare care are importanță în circuitul economic; avut; proprietate; avere; bogăție; avuție; calitate; virtute; rezultat; rod; folos: etc. 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. ar încăpea;
b. să scapăr (eu).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. să sprijine (el);
b. luntrei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea temei, relevarea punctelor de referință, existența pastorală etc.: 5 p.
- compoziția, motoul, legenda: 2 p.
- subiectul romanului — rolul expoziției și al intrigii în descrierea imaginii vieții muntenilor: 3 p.
- motivul drumului; tradiții și mit: 5 p.
- caracterizarea sumară a personajului principal: 2 p.
- „rezolvarea” intrigii; „legea baltagului”: 4 p.
- explicarea titlului: 5 p.
- Gheorghită și experiența inițierii: 3 p.
- valorificarea textului romanului; argumentație personală: 5 p.
- respectarea normelor de redactare: 3 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 17

1. I. – Nu vrea să-și recunoască greșeala față de martori: 4 p.
- răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
- răspuns greșit/absența răspunsului: 0 p.
- II. – Voi de ce ziceți că n-ați încălzit fasolea asta? întrebă el în treacăt, cu o înfățișare de nepătruns și nu prea tare...: 4 p.

– răspuns ezitant/explicație aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/absența răspunsului:	0 p.
III. – Nepăsare, dar și mod indirect de a sublinia că nu mai este dispus să recunoască ierarhiile din familie:	4 p.
– răspuns ezitant/explicație aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/absența răspunsului:	0 p.
IV. – Ironie:	4 p.
– răspuns ezitant/explicație aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/absența răspunsului:	0 p.
V. – Este un exemplu de pedagogie tipic „moromețiană” (în sensul celebrei afirmații: dacă omul este prost, degeaba îi explici, pentru că tot nu pricepe, iar dacă-i deștept, tot degeaba, pentru că pricepe și singur). Paraschiv este nerăbdător, contestă autoritatea tatălui său, iar Moromete, în felul său special, îi dă o lecție, arătându-i ce înseamnă să nu ai răbdare:	4 p.
– răspuns ezitant/explicație aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/absența răspunsului:	0 p.
Total: 20 de puncte	

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:	
– adecvarea la situația solicitată prin sarcina de lucru:	2 p.
– adecvarea la destinatarul/utilizatorul textului:	1 p.
– respectarea cerințelor specifice tipului de text solicitat:	1 p.
– respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat:	1 p.
– respectarea mărcilor specifice stilului oficial:	1 p.
b. Conținutul și structura textului:	
– claritatea formulării mesajului textului:	2 p.
– abordarea problemelor solicitate în/prin enunțul itemului:	1 p.
c. Corectitudinea limbii utilizate:	
– ortografia și punctuația corecte și adecvate:	2 p.
Total: 10 puncte	

3. A. 1. a.:	2 p.
2. Subiect multiplu: Paraschiv și Nilă se târără sub căruță:	2 p.
3. Nume predicativ multiplu: „...parcă era sleită, rece...”:	2 p.
4. a.:	2 p.
5. a.:	2 p.
6. Propoziții subordonate circumstanțiale opoziționale: ...în loc să bea apă/și să-și potolească arsura.../; în loc de a bea apă; în loc de a-și potoli setea:	4 p.

7. Propoziție circumstanțială sociativă: A plecat spre liceu¹/cu ceea ce își luase de acasă²/: 3 p.
8. A plecat spre liceu cu servieta cea nouă. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul și elementul de relație: 3 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. eroare (greșeală; incorectitudine; inexactitate etc.); oroare (aversiune; dezgust; greață; repulsie; scârbă; silă etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) în cămașă de forță; a-i arde cămașa pe el; a rămâne în cămașă; a nu avea cămașă pe el; a nu-l mai încăpea cămașa pe el etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. plivitoarei (s.f.; persoană) b. plivitorii (s.f.; unealtă): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (Pe cine greșește îl iertăm, dacă avem în vedere că nu a mai avut alte abateri): 2 p.
5. Sinonime (ex.) aidoma, asemenea, absolut, chiar, deopotrivă, exact, identic, întocmai, așijderea etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) cuvânt; gând; idee exprimată; expunere; istorisire; convorbire; discuție; mod; fel de a fi; zicătoare; expresie; promisiune; angajament; zvon; știre etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. ți-ar părea bine;
- b. să jupoaie (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. să miroasă (el);
- b. măceșei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat (integrarea pastelurilor în opera lui V. Alecsandri): 4 p.
- structuri compoziționale, teme, motive poetice: 3x2=6 p.
- particularități asupra viziunii (imaginea „obiectivă” a naturii, caracterul descriptiv): 2 p.
- compoziția, sistemul de imagini: (3 pasteluri x 3=)9 p.
- prezența eului poetic (semnificație): (3 pasteluri x 2=)6 p.
- prezența unor versuri, imagini (cel puțin trei): 3 x 2=6 p.
- coerența lexico-gramaticală, viziunea personală: 4 p.
- corectitudinea ortografică și a punctuației: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 18

1. I. – Carte rău scrisă, greu de înțeles: 4 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - II. – Metoda de a învăța bazată pe memorare mecanică: 4 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - III. – Enumerația: 4 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. – Inutilitatea efortului (*turbare de cap și frântură de limbă*),
 cheltuiala zadarnică (*oftau din greu, știind câte nevoi îi aş-*
teaptă acasă): 4 p.
 – un singur motiv: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - V. – Elementele de oralitate țin de implicarea afectivă a po-
 vestitorului de genul: *ș-apoi carte se învăța acolo, nu glumă!*;
Ce-a fi aceea, ducă-se pe pustii! Regionalismele sunt toate
 din Moldova: *cole, până, magarii, șapte, urieșul, a vedè* etc.: 4 p.
 – identificarea unui singur tip (oralitate sau regionalisme): 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Pentru fiecare dintre elementele menționate în cerință ca ru-
 brică a C.V.-ului se acordă câte un punct. **Total: 10 puncte**

3. A. 1. Regionalisme fonetice: *șapte; urieșul; până; răpede; unia;*
cetind; pedepsie etc.: 3 p.
 2. b.: 2 p.
 3. c.: 2 p.
 4. Propoziție principală incidentă: *Doamne fereștel!*: 2 p.
 5. Complemente indirecte: (ex.) (*cântau*) la psaltichie; (*se certa*)
cu [...] Goliat; la unia; le (umblau); (*nu*) mi (*s-a dat*): 4 p.
 6. Verbe neologice: (ex.) *a remiza; a penetra; a inciza* etc.: 2 p.
 7. Propoziție circumstanțială de relație: *Noi n-am discutat*
nimic¹/referitor la ce ni s-a reproșat...²:: 2 p.
 8. *Noi n-am discutat nimic referitor la reproșurile făcute. (1; 2)*
Nu s-au mai folosit predicatul și elementul de relație: 3 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. erupție ([despre vulcani, sonde] ieșire bruscă din pământ
 a unei lave, a unui gaz, țitei, etc.; izbucnire; năvălire; ră-
 bufnire; țâșnire etc.); irupție ([med.] apariție pe piele a unor
 pete roșii sau bășicuțe etc.); enunț corect (2x1p.); sens
 corect (2x1p.): 2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) picat/căzut din cer; nu se face gaură-n cer; cu o falcă-n cer și cu una în pământ; în înaltul/în slava cerului; a fâgădui cerul și pământul etc.: 4 p.
 3. Formele cu sensuri corecte: a. prăjitoare (s.f.; muncitoare) 1+1=2 p.
b. prăjitori (s.f.; instalație, aparat): 2 p.
 4. Corectarea enunțului (că cine = cacofonie; pe cine merită): 2 p.
 5. Antonime (ex.) productiv, producător, fecund, fertil, rodnic, roditor, eficient, eficace etc.: 2 p.
 6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) partea cea mai de sus a unor obiecte, forme de relief etc.; capăt; extremitate; punct de intensitate maximă a unei activități; intersecția laturilor unui unghi, triunghi etc.: 2 p.
 7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. îmi va părea bine;
b. să doarmă.
 8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. să iasă (el);
b. medicinei.
- Total: 20 de puncte**

4. – identificarea problemei de rezolvat (conceptul modern de poezie — poezia simbolistă): 2 p.
 - estetica simbolismului (sugestia, corespondențele, simbolul, muzicalitatea, inspirația citadină): 5x1=5 p.
 - etape ale simbolismului românesc (reprezentanți): 3x2=6 p.
 - Al. Macedonski (*Noapte de decembrie și Rondelul rozelor de august* — romantism, simbolism, parnasianism): 2x4=8 p.
 - G. Bacovia (*Plumb, Lacustră* — structuri compoziționale, reprezentări ale eului, simboluri, atmosferă poetică, cromatismul): 5x2=10 p.
 - depășirea simbolismului, elemente expresioniste: 2 p.
 - coerență lexico-greumatică; interpretări personale: 4 p.
 - corectitudinea ortografică și a punctuației: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 19

1. I.– Tipătescu reprezintă *puterea*, Dandanache, *orgoliul*. Sunt polii conflictului în funcție de care se configurează cele două tabere. Trahanache (*prezident*), Brânzovenescu (*membru*), Farfuridi (*asemenea*): ordinea sugerează declasarea = orgoliul; Cațavencu (*director-proprietar, prezident*), Ionescu (*colaborator și membru*), Popescu (*asemenea*): declasare simetrică = puterea.

Primele două personaje prefătează, aşadar, conflictul comediei, care este cel dintre *orgoliu* şi *putere*. Este, în fond, un fals conflict, căci interesele sunt divergente. *O scrisoare pierdută* se dovedeşte a fi mai curând o farsă:

	4	p.
– răspuns ezitant/explicaţie aproximativă:	2	p.
– răspuns greşit/nici un răspuns:	0	p.
II. – Sunt liderii celor două grupuri:	2	p.
– răspuns ezitant/explicaţie aproximativă:	2	p.
– răspuns greşit/nici un răspuns:	0	p.
III. – Nu <i>bătrân</i> , ci <i>vechi</i> , pentru că bătrâneţea are în general conotaţia înţelepciunii, în timp ce vechimea înseamnă degradare, decrepitudine:	4	p.
– răspuns ezitant/explicaţie aproximativă:	2	p.
– răspuns greşit/nici un răspuns:	0	p.
IV. – Sunt doar nişte copii ale unor copii (ale lui Farfuridi, respectiv Ionescu):	4	p.
– răspuns greşit/nici un răspuns:	0	p.
V. – Tipătescu = tip (bine), Dandanache (dandana, încurcătură), Caţavencu (caţă, individ bun de gură), Brânzovenescu (nu face nici o brânză, om de nimic) etc.:	4	p.
– trei răspunsuri:	3	p.
– două răspunsuri:	2	p.
– un răspuns:	1	p.
– răspuns greşit/nici un răspuns:	0	p.
Total: 20 de puncte		

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenţii stilistice:

– adecvarea la situaţia solicitată prin sarcina de lucru:	2	p.
– adecvarea la destinatarul/utilizatorul textului:	1	p.
– respectarea cerinţelor specifice tipului de text solicitat:	1	p.
– respectarea scopului şi a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat:	1	p.
– respectarea mărcilor specifice stilului oficial:	1	p.

b. Conţinutul şi structura textului:

– claritatea formulării mesajului textului:	2	p.
– abordarea problemelor solicitate în/prin enunţul itemului:	1	p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

– ortografia şi punctuaţia corecte şi adecvate:	2	p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. Cratima s-a folosit ca semn ortografic, în scrierea unui cuvânt compus, a cărui structură este alcătuită din două substantive:

2 p.

2. Derivate cu sufixe: luptător/lupt(ă)/; școlar/șco(a)l(ă)/; Răcnetul/răcn(i)(et)/; institutor/institut(or); /colabor(a)(tor)/ etc.: 3 p.
 3. c.: 2 p.
 4. Originea numelor: (ex.) Tipătescu (de la interj. „tipa-tipa”); Agamemnon (orig. livr., personaj din mitologie și din tragedia greacă); Dandanache (de la s.f. „dandana” = belea, bucluc, năpastă); Cațavencu (de la interj. „cața-cața” sau de la s.f. „cață” = persoană rea de gură); Pristanda (de la s.f. „pristandă” = numele unui dans popular asemănător cu brâul/brăulețul) etc.: 2 p.
 5. Substantive neologice: (ex.) computer, habitudine, teribilism etc.: 3 p.
 6. Substantivul „luptător”, folosit cu sens figurat: 2 p.
 7. Propoziție circumstanțială opozițională: În loc să vină el,¹/l-a trimis pe fratele meu.²/: 3 p.
 8. În locul său, l-a trimis pe fratele meu. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul și elementul de relație: 3 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. familiar (obișnuit; simplu; afectuos; cordial; intim; prietenesc; cunoscut etc.); familial (casnic; domestic; gospodăresc etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) fără cap și fără coadă; a da din coadă; a-și vârî coada; a pune coada pe spinare; a se întoarce cu coada între picioare etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. săpătoarei (s.f.; persoană) b. săpătorii (s.f.; mașină): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (deratizarea șobolanilor: „rat”, în franceză = șobolan; a deratiza = a distruge, a omorî șobolanii; deci deratizarea șobolanilor = tautologie; deratizarea insectelor = nonsens; „deratizarea” nu se poate asocia nici cu substantivul „șobolan”, nici cu substantivul „insectă”): 2 p.
5. Sinonime (ex.) înrăire, înrăutățire, acutizare, deteriorare, recrudescență etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) care e în viață; care este dotat cu simțire; care dăinuiește; etern; nemuritor; animat; însuflețit; viguros; sănătos; verde; răsunător; puternic; orbitor; ager etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. îi va plăcea;
 - b. să despartă (el).

8. Rescriere corectă:

1+1=2 p.

- a. să dezmiardă (el);
- b. miresei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință (romanul țăranesc până la Preda, de exemplu):

5 p.

– problematica romanului *Moromeții*:

3 p.

– structura romanului; funcția simbolică a timpului:

3 p.

– debutul romanului; semnificația unor scene (cina, de ex.):

2 p.

– momente ale crizei familiei țăranesti (tăierea salcâmului, scena plătirii „fonciirei”, vestea plecării fiilor etc.):

3 p.

– drama lui Ilie Moromete; conceptul despre fericire, rolul pământului etc.:

4 p.

– raportul dintre individ și istorie; meditațiile lui Ilie Moromete (de ex. cea de pe piatra de hotar):

4 p.

– reprezentarea lumii în volumul II:

5 p.

– valorificarea textului romanului; argumentația personală privind conținutul și stilul romanului:

5 p.

– respectarea normelor de redactare:

3 p.

– respectarea normelor de ortografie și punctuație:

3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 20

1. I. – Nu era un simplu porcar, ci mai mare peste ceilalți, *sămădău*, și în plus, având în vedere înfățișarea, o fire mândră:

4 p.

– răspuns ezitant/explicație aproximativă:

2 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

II. – Naivitate: soacra credea că are un cuvânt de spus în „lumea bărbaților”:

4 p.

– răspuns ezitant/explicație aproximativă:

2 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

III. – *Om* = bărbat; există și o conotație ironică la adresa bărbatului care se lasă condus de femei:

4 p.

– răspuns ezitant/explicație aproximativă:

2 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

IV. – Surpriză, admirație dublate de nevinovăție (*rămase privind ca un copil*):

4 p.

– răspuns ezitant/explicație aproximativă:

2 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

V. – Fire autoritară, deprinsă a porunci:

4 p.

– răspuns greșit/nici un răspuns:

0 p.

20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:

- adecvarea textului elaborat la situația solicitată: 1 p.
- adecvarea textului la cititorul enunțat în sarcina de lucru: 1 p.
- respectarea/urmărirea normelor stilului jurnalistic: ritm alert, informație precisă, interesantă, argumentată etc.: 1 p.
- respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 1 p.

b. Conținutul și structura textului:

- adecvarea argumentelor enunțate: 2 p.
- susținerea argumentelor: 1 p.
- abordarea problemelor solicitate prin sarcina de lucru: 1 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. a.:

- 2. c.: 2 p.

- 3. Nume predicative: (ex.) (Lică/era/) un om; (Lică era) porcar; (Lică ar fi fost alt) om: 2 p.

Atenție! Se poate puncta și dacă se observă numele predicativ eliptic din posibilă structură: Noi suntem (cârciumari):

- 4. b.: 2 p.

- 5. Propoziție principală independentă: (ex.) (1) răspunse bătrâna, ridicându-se; (2) grăi Lică etc. (O propoziție principală independentă conține: un verb-predicat „de zicere” sau „verbum dicendi”, spusele/afirmațiile naratorului; se găsește în alt plan narativ etc.): 3 p.

- 6. Adjective neologice: (ex.) spontan, preliminar, stupid etc.: 3 p.

- 7. Propoziție circumstanțială cumulativă: După ce e atât de bogat,¹/mai vrea și glorie...²/: 3 p.

- 8. Pe lângă bogăție, mai vrea și glorie...²/(1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul și elementul de relație: 3 p.

Total: 20 de puncte

- B. 1. flagrant (categoric; evident; indiscutabil; izbitor; vădit; clar; învederat; limpede; neîndoielnic; netăgăduit; pregnant; vizibil; manifest; marcat etc.); fragrant (plăcut mirositor; parfumat etc.), enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.

- 2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a-și întoarce cojocul pe dos; iarnă cu șapte cojoace; cât îi poate cojocul; te mănâncă cojocul; a scutura cui va cojocul etc.: 4 p.

3. Formele cu sensuri corecte: a. semănătoare (s.f.; persoană)
b. semănătorii (s.f.; mașină): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului; de + de(pendența) = cacofonie; drog + drogați = tautologie, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit: 2 p.
5. Antonime (ex.) nepropice, nefavorabil, defavorabil, neprielnic, nepotrivit, nepriincios, vitreg, negativ etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) faptul de a fi viu; energie; sănătate; veselie; existență umană; vietate; trai; durata existenței; biografie etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. mi-ar plăcea;
b. să confişte (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. să convoace (el);
b. monedei.

Total: 40 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință; drama romantică: 5 p.
- compoziția dramei: 5 p.
- elemente de atmosferă folclorică: 3 p.
- conflicte și personaje: 5 p.
- evoluția lui Răzvan; procedee ale caracterizării: 7 p.
- alte personaje — prezentare (Vidra, Sbierea): 2x2=4 p.
- valorificarea textului dramei cu argumente personale: 4 p.
- respectarea normelor de redactare: 4 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 21

1. I. – Refuză să conștientizeze primejdia în care se află: 4 p.
– răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – O falsă realitate; autorul accentuează și astfel ideea că eroul, în acest moment, se minte pe sine, refuzând să vadă adevărul: 4 p.
– răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- III. – Inconștiența celui care, aflat în „închisoare”, s-a adaptat, autoiluzionându-se cu ideea că este liber; este totodată

- și un avertisment pentru ceea ce îl așteaptă pe Iona, de care el nu ține cont: 4 p.
- răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- IV. - Pericolul care planează la tot pasul; Iona nu înlătură cauza, ci doar încearcă să o evite, refuză să gândească asupra motivului. Și totuși *dinții de lemn* (și nu de fier!) par a avertiza că pericolul nu este atât de mare și ar putea fi ușor eliminat: 4 p.
- răspuns ezitant/explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- V. - Trecerea timpului: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:

- adecvarea la situația solicitată prin sarcina de lucru: 2 p.
- adecvarea la destinatarul/utilizatorul textului: 1 p.
- respectarea cerințelor specifice tipului de text solicitat: 1 p.
- respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 1 p.
- respectarea mărcilor specifice stilului oficial: 1 p.

b. Conținutul și structura textului:

- claritatea formulării mesajului textului: 1 p.
- abordarea problemelor solicitate în/prin enunțul itemului: 1 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. c.:

2 p.

2. poate (câteva elemente) = adverb de mod; poate (să se învârtească) = adverb predicativ; poate (să nu se învârtească) = adverb predicativ: 2 p.

3. Prepoziții care cer cazul acuzativ: în (două); din (ea); de (pește); cu (creta); peste (cercurile); lângă (el) etc.: 4 p.

4. c.:

2 p.

5. b.:

2 p.

6. a.:

2 p.

7. Propoziție circumstanțială de excepție: Nu mai avea nimic la el¹/pe lângă ce ne arătase în sacosă²/: 3 p.

8. Nu mai avea nimic la el pe lângă cele arătate. (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul și elementul de relație: 3 p.

Total: 20 de puncte

- B. 1. **forțat** (impus; silit; silnic; spart; stricat; afectat; artificial; căutat; fals; nefiresc; nenatural; nesincer; prefăcut; studiat; teatral etc.); **fortuit** (întâmplător; incidental; neașteptat; neprevăzut; surprinzător; inopinat etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a lua în coarne; a scoate coarne; a fi mai cu coarne (decât altul); a pune funia în coarne; a se lua în coarne cu cineva etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. **sorei** (s.f. g.-d. neart.; asistentă medicală, moașă) b. **surorii** (s.f. g.-d. neart.; grad de rudenie): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (ele însele sau ele înseși; a bea + băuturi = tautologie, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
5. Sinonime (ex.) meserie, artă, dibăcie, iscusință, îndemnare, măiestrie, picepere, talent, știință etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a se apropia de ceva/de cineva; a atinge; a inunda; a se revărsa; a urma; a succeda; a proveni; a se trage (din...); a se produce; a se întâmpla etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. aș prevedea;
b. să cadă (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. să cérem (noi);
b. muștei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea temei de rezolvat; puncte de referință: universul poetic, romantic (teme, motive poetice): 6 p.
- ipostaze ale geniului în poezia eminesciană: creator, gânditor, titan; identificarea textelor în care apare problematica geniului:
- raportul dintre geniu și iubire: *Floare albastră*; atitudini romantice: contemplativă (*Iar te-ai cufundat în ceruri*), sceptică (*Totuși este trist în lume*). *Luceafărul* — relația geniu-iubire; drama incompatibilității; setea de absolut: 6 p.
- semnificațiile versurilor date: 6 p.
- antiteza romantică; alte mijloace de expresivitate: 5 p.
- valorificarea textelor poetice (versuri, imagini, structuri poetice) cu argumente critice sau personale în sprijinul temei compoziției. 5 p.

- respectarea normelor de redactare (coerența, capacitatea asociativă și de argumentare, lizibilitate):
- respectarea normelor ortografice și de punctuație:

3 p.
3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 22

1. I. - Este o artă poetică: 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 II. - Dezorientare, nesiguranță (la început), apoi teamă de a nu fi capabil să atingă țelul pe care și l-a impus, dorință de a i se insufla forța necesară pentru atingerea idealului: 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 III. - Rugămintea de a fi ajutat să-și găsească drumul în viață: 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 IV. - *Dor, patimă, a plânge, jale, lacrimi, durere etc.:* 4 p.
 - trei cuvinte: 3 p.
 - două cuvinte: 2 p.
 - un cuvânt: 1 p.
 - nici un cuvânt: 0 p.
 V. - *Cei rămași în urmă, durerea altor inimi:* 4 p.
 - justificare aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 Total: 20 de puncte
2. Se vor puncta următoarele elemente:
 - a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:
 - formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
 Total: 10 puncte
3. A. 1. Valori morfologice ale cuvântului „de”: 3 p.
 - 1a. „De treci codri de aramă...” (M. Eminescu) (de = dacă);
 - 1b. Era un ger afară de crăpau pietrele. (de = încât);

- 1c. S-a dus de-a cumpărat un televizor. (de = să);
 2. Cartea de mi-ai dat-o este superbă. (de = pe care);
 3. De! zise el malițios... (de = hei! aha!)
 2. Punctul acordat nu se divide. El se acordă pentru cele cinci imperative: orânduie; îndreaptă; alungă; frânge; învață: 5 p.
 3. b.: 1 p.
 4. Explicarea virgulei: 1 p.
 5. Verbe derivate cu sufixe: 2 p.
 6. Construiește un enunț în care substantivul „durere” să fie folosit cu sens figurat: 2 p.
 7. Propoziție predicativă: Am ajuns la vechea școală¹/cum am putut...²/: 3 p.
 8. Am ajuns cu greu la vechea școală... (1; 2) Nu s-au mai folosit predicatul și elementul de relație: 3 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. furori** ([s.f.pl.] senzație; ecou; răsunet; vâlvă; agitație; tulburare; frământare; zarvă etc.); **furouri** ([s.n.pl.; furou] cămașă de zi femeiască; combinezon etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a ieși în relief; a-i ieși (cuiva) ochii din cap; a-i ieși sufletul; a-i ieși un sfânt din gură; a-și ieși din sărite (din fire/din pepeni/din țâțâni); a-și ieși din minți etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. **ștergătoarei** (s.f.; prosop, cârpă de șters; persoană) b. **ștergătorii** (s.f.; prosop, cârpă de șters; covoraș): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (**al său** + **personal** = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit; **jurnal** + **cotidian** = tautologie, așadar unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
5. Antonime (ex.) nou, actual, viu, contemporan, modern, recent, proaspăt, cald, nealterat, nestricat etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a percepe cu ajutorul văzului; a fi de față; a asista; a cerceta; a constata; a se pomeni; a se găsi într-o anumită situație; a (se) întâlni; a vizita; a-și imagina; a-și închipui etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. va prevedea;
- b. să audă (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. să caște (el);
- b. neglijenței.

4. – identificarea problemei de rezolvat: 5 p.
- lumea Hortensiei Papadat Bengescu; destinele personajelor sunt determinate de: boală, amor, snobism, arivism: 5 p.
 - lume degradată dar și energii debordante — Lică, Ada: 5 p.
 - alte ipostaze: personaje-martor: 5 p.
 - selectarea personajului și stabilirea de relații ale acestuia cu „forme amorului” („cuplurile” = Lică-Ada; Rim-Sia ; Elena-Marcian), cu boala (Maxentiu-Ada); snobismul și arivismul social: Ada, Lica, Elena etc.: 4+4+4=12 p.
 - respectarea normelor de redactare: 4 p.
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație: 4 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 23

1. I. – Strofe de cinci versuri completate de un al șaselea, având rolul de laitmotiv; este asemenea unui ecou care subliniază și sonor ideea dominantă: 4 p.
- explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – Laitmotivul, utilizarea neologismelor (*tremol*, *monolit*) cu valențe auditive: 4 p.
- o trăsătură: 2 p.
 - nici o trăsătură: 0 p.
- III. – „Moartea” inspirației. (Se poate face comparație cu imaginea eminesciană, tipic romantică, din *Scrisoarea III*: „Ochiu-nchis afară înăuntru se deșteaptă”): 4 p.
- explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- IV. – Viscol tăios: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- V. – Doliu, moarte: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**
2. Se vor puncta următoarele elemente:
- a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:
- formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
- b. Conținutul și structura textului:
- formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.

- adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate: 2 p.
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate:
- Total: 10 puncte

3. A. 1. Dativ posesiv: (ex.) (1) (geniu-)i (mare)= atribut pronominal; sau (2) (în juru-)i s-adună) = complement circumstanțial de loc.: 2 p.
2. b.: 3 p.
3. Extensia; rezultatul; transformări:... trăsnet stă¹/de ce i-a fost dat de ursitoare...²/; se obține o propoziție completivă de agent; au apărut un predicat (a fost dat) și un element de relație (de ce): 3 p.
4. b.: 2 p.
5. Conjunții adversative: (ex.) iar; dar etc.: 2 p.
6. Substantive formate prin derivare parasintetică: (ex.) reactivare; reclasare; preambalare etc.: 3 p.
7. Se acordă punctele pentru exemple în care apar: (1) căi (s.f.pl.) (2) că-i (conjct.+vb., „a fi” sau pronume) (3) c-ăi (conjct.+vb. auxiliar, formă populară = vei, a vrea): 3 p.
8. Adjectivul „pustie”, folosit cu sens figurat: 2 p.
- Total: 20 de puncte

- B. 1. a gira (1. a garanta printr-o semnătură; a răspunde de ceva; a chezașui; 2. a schimba treptat direcția de la dreapta spre stânga; a se roti etc.); a gera (a administra în contul, în numele altuia); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a i se strepezi dinții; dinte pentru dinte; cu ghearele și cu dinții; a avea un dinte contra cuiva; a-și lua inima în dinți; a-și arăta dinții/colții; printre dinți etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. topitoarei (s.f., persoană) b. topitorii (s.f., cupitor, vas de topit, topilă): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (a colaborează + împreună = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit; destul de mulți): 2 p.
5. Sinonime (ex.) apucătură, deprindere, nărav etc.; deprindere, obișnuință etc.; comportament, comportare etc.; datină, tradiție, rânduială etc.; cutumă, uzanță etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) masă de apă; talaz; încercare grea; cumpănă; motiv; pretext; sul; cilindru etc.: 2 p.

7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
 a. vom reapărea;
 b. să arăt (eu).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
 a. să arate (el);
 b. neplatei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; puncte de referință (noutatea conflictului, situații-limită etc.): 4 p.
- problematica romanului *Ion*; motivul pământului: 3 + 2=5 p.
 - compoziția romanului (simetria); semnificații: 3 p.
 - conflictul — „glasurile” din conștiința personajului: 2x3=6 p.
 - evoluția psihologică, socială, morală; punctul culminant: 4 p.
 - modul de rezolvare a conflictului: 4 p.
 - integrarea în cerințe (maximum 100 de rânduri): 2 p.
 - valorificarea textului operei; argumentația personală: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor de ortografie și punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte

Testul 24

1. I. – Singurătatea, „închiderea”, nevroza, imposibilitatea zborului (a evadării): 4 p.
- trei trăsături: 3 p.
 - două trăsături: 2 p.
 - o trăsătură: 1 p.
 - nici o trăsătură: 0 p.
- II. – „Superlativ absolut” al închiderii, imposibilitatea evadării, a comunicării: 4 p.
- răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- III. – Privirea se îndreaptă spre pământ (caracteristic pentru Bacovia), dedublarea (*umbra*) — dar nu în sensul romantic, al imponderabilității, al zborului —, *noroi*, descompunere, murdărie (*ninge zoios*); aliterație (*stropii sar*). Impresia generală este de degradare fizică insuportabilă: 4 p.
- răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- IV. – Straniul, vedeniile, dar nu nocturne, ci la lumina zilei și, tocmai de aceea, mai înspăimântătoare, muzeu al figurilor de ceară (al morții), priviri goale (*hâde*), toate com-

pun o atmosferă de coșmar de care însă nu poți scăpa prin trezirea din vis, pentru că aici totul pare că este real. Este infernul cotidian:

- răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

V. - Laitmotivul lor este imposibilitatea comunicării (*Dormea întors amorul meu de plumb; Prin zidurile astea, poate, doar mea; Sunt câțiva morți în oraș, iubito,/Chiar pentru asta am venit să-ți spun; Eu zgudui fereastra nervos,/Și-o chem ca să vadă cum plouă...*):

- răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convențiile specifice scrisorii familiale:

- formulele de adresare și de încheiere potrivite tipului scrisorii: 2 p.
- data, locul și semnătura: 2 p.

b. Conținutul și structura textului:

- motivarea/specificarea conceperii/redactării scrisorii: 2 p.
- prezentarea evenimentului narat sugestiv: 2 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. Lugubru = adverb; complement circumstanțial de mod: 2 p.

2. Un dezacord: ... Mă prinse sinistre gândiri...: 2 p.

3. Propoziție completivă directă: ...„cum plouă frunzișul, în târgul ploios”; adverbul interogativ-relativ „cum”; verbul „să vadă”: 3 p.

4. ...Să vadă ploaia. Nu mai apar predicatul (plouă), elementul de relație (cum) etc.: 3 p.

5. Explicarea cratimei: 2 p.

6. Se acordă punctele, dacă omofonele neomografe apar cu valorile: (1) cai (s.m.pl.) (2) c-ai (conjct.+vb.) (3) c-a-i (conjct.+prep.+pron.): 3 p.

7. Substantive derivate cu prefixe: (ex.) prefață; sublocotenent; incapacitate etc.: 3 p.

8. Explicarea (motivarea) folosirii virgulei din structură: 2 p.

Total: 20 de puncte

B. 1. glaciari (referitor la perioada glaciației); glacial (distant; neprietenos; nesociabil; rezervat; rece; de gheață; ca gheața etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a fi dracul gol; omul/salba/poama dracului; e tot un drac; a avea/a fi cu draci (pe cineva); a băga (pe cineva) în draci; ca dracul de tămâie etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. torcătoare (s.f.; persoană) 1+1=2 p.
b. torcătorii (s.f.; mașină):
4. Corectarea enunțului: a scrie+scriitor = tautologie, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit; de (la la)nsarea = cacofonie: 2 p.
5. Antonime (ex.) a lungi, a întinde, a prelungi, a continua etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) cu greutate mică; iute; sprinten; vioi; fără zgomot; liniștitor; odihnitor; domol; lin; lipsit de asprime etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. aș reapărea;
b. să înmuiem (noi).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. să șadă (el);
b. otravei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat (caracterizarea de personaj, tipologia acestuia): 5 p.
- compoziția romanului, particularitatea „intrării” în scenă a personajului, descrierea realistă: 5 p.
- imaginea lui Stănică Rațiu; „ubicuitatea” personajului: 6 p.
- relația dintre Stănică Rațiu și celelalte personaje (Olimpia, Aglae, Giurgiuveanu): 2x3=6 p.
- „lovitura” dată de Stănică Rațiu — însușirea banilor: 5 p.
- valorificarea textului (scene, replici) cu argumente critice sau personale în sprijinul temei date: 6 p.
- respectarea normelor de redactare (coerența, capacitatea de argumentare și de a face analogii): 4 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 25

1. I. – Legătura dintre conținut și sens: *toate pe lumea asta arată ceva*: 4 p.
– explicație aproximativă: 2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – 1. *Aicea, în stânga pe deal, se văd șapte case de bârne, șindrilită și acoperite de omăt. Și prin șapte hogașuri iese fum. Ele nu strigă, — dar de spus, spun ceva. Mai întâi, spun un număr:*

șapte. Al doilea, spun că-i iarnă și gospodarii stau la vetrele lor și pregătesc mămăliga și topitura. Dacă dintr-un hodgeag n-ar ieși fum, înțelesul ar fi altul.

2. Se duc hultanii și corbii și arată unde zace un trup lovit de bandiți. Apa îl dă la mal dacă-i înecat. Dacă-i într-o fântână, vine vreme de secetă și fac picioarele semn celui care se uită într-însa. Dacă-i îngropat, se duce lupul și scurmă:
- un singur exemplu: 4 p.
 - nici un exemplu: 2 p.
 - 0 p.

III. - Nimic nu poate fi ascuns, totul poate fi „citit”, dacă înțelegi semnele: toate trec din gură în gură, până ajung unde trebuie și se află. 2 p.

- răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

IV. - Este „profesorul” care o învață să descifreze semnele cărții (ale lumii): 4 p.

- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

V. - După plecarea Vitoriei în căutarea soțului, în momentul când încă nu știe exact cum trebuie să procedeze: 4 p.

- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convențiile specifice scrisorii familiale:

- formulele de adresare și de încheiere potrivite tipului scrisorii: 2 p.
- data, locul și semnătura: 2 p.

b. Conținutul și structura textului:

- motivarea/specificarea conceperii/redactării scrisorii: 2 p.
- prezentarea evenimentului narat sugestiv: 2 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. d.:

2. a.:

3. b.:

4. c.:

5. Propoziții complete directe: 1. (așa zic,) că toate cele de pe lumea asta au nume, glas și semn; 2.; 3.; 4. (spun) că-i iarnă a) și gospodarii stau la vetrele lor b) și pregătesc mămăliga și topitura c) 5. (=arată) unde zace un trup lovit de bandiți: 5 p.

Atenție! Considerăm că propozițiile 2 și 3, (din fraza: „Ai auzit dumneata vreodată moarte de om¹/să nu se afle,²/și

leș¹/să nu iasă la lumină?³/) sunt atributive, nu complementive directe, pentru că regentele lor sunt substantive: „moarte” și, respectiv, „leș”.

6. Se vor acorda punctele, dacă omofonele neomografe apar cu valorile: (1) nai (s.n.) (2) na-i (interj.+pron.) (3) n-ai (adv.+vb.): 3 p.
7. Substantive derivate cu sufixe: (ex.) morar; tanchist; căsuță etc.: 2 p.
8. (Ex.) Drumetul părea venind de pe alte meleaguri...: 2 p.

Total: 20 de puncte

- B. 1. învăderat (clar; evident; flagrant; incontestabil; indiscutabil; izbitor; limpede; neîndoielnic; netăgăduit; pregnant; vădit; vizibil etc.); inveterat (incorrigibil; înrăit etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a i se strepezi dinții; dinte pentru dinte; cu ghearele și cu dinții; a avea un dinte contra cuiva; a-și lua inima în dinți; a-și arăta dinții/colții; printre dinți etc.: 4 p.
 3. Formele cu sensuri corecte: a. treierătoarei (s.f.; persoană) b. treierătorii (s.f.; mașină): 1+1=2 p.
 4. Corectarea enunțului (destul de mulți; mediu + ambiant = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
 5. Sinonime (ex.) tăcut, calm, silențios, tihnit, domol, pașnic, potolit, blând, echilibrat etc.: 2 p.
 6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) semn concret lăsat de un obiect, o ființă etc.; amprentă; stadiu final; sfârșit; consecință; rezultat etc.: 2 p.
 7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
 - a. va recădea;
 - b. să țeasă (el).
 8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
 - a. să împartă (el);
 - b. pivei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul general al problemei (romantismul eminescian): 5 p.
- referire la problema iubirii în *Luceafărul* și *Floare albastră*: 3 p.
- metamorfozele Luceafărului și intensitatea erotică: 5 p.
- atitudini ale eului poetic în *Floare albastră* (mai ales strofa inițială și cea finală): 5 p.
- alte reprezentări ale extazului poetic (de exemplu somnul — *Sara pe deal*): 4 p.

- expresivitatea poetică — antiteza, epitetul: 2 p.
 - relația eros-moarte: 5 p.
 - valorificarea textelor poetice cu argumente critice și personale: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare (coerență, argumentație, lizibilitate): 3 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 26

1. I. – Artă poetică: 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - II. – A trudi; sugerează efortul pentru obținerea frumosului artistic (*frământate mii de săptămâni*): 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - III. – *Din graiul lor cu-ndemnuri pentru vite/Eu am ivit cuvinte potrivite. Făcui din zdrențe muguri și coroane; Veninul strâns l-am preschimbat în miere* etc. 4 p.
 - un exemplu: 2 p.
 - nici un exemplu: 0 p.
 - IV. – Transformarea urâtului (*bube, mucegaiuri și noroi*) în artă (*frumuseți și prețuri noi*): 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - V. – Estetica urâtului: 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convențiile specifice scrisorii familiale:
 - formulele de adresare și de încheiere potrivite tipului scrisorii: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - motivarea/specificarea conceperii/redactării scrisorii: 2 p.
 - prezentarea succintă și convingătoare a celor două întâmplări: 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. b.: 3 p.
2. c.: 3 p.

3. a.: 2 p.
 4. a.: 2 p.
 5. a.: 2 p.
 6. b.: 2 p.
 7. Complement circumstanțial de excepție: (ex.) N-ai cum să-l ajungi, decât alergând: 3 p.
 8. Subordonată atributivă: (ex.) Nu acela era momentul¹/când l-ai întâlnit pe colegul meu?²/: 3 p.

Total: 20 de puncte

- B. 1. lacună (gol; lipsă; cusur; defect; deficiență; imperfecțiune; insuficiență; meteahnă; neajuns; viciu; carență etc.); lagună (lac de litoral provenit din închiderea totală sau parțială a unui golf); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
 2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a face față; a face fețe-fețe; a fi de față; față-n față; a lucra pe față; a-și întoarce fața (de la cineva); la fața locului etc.: 4 p.
 3. Formele cu sensuri corecte: a. tușei (s.f.; piesă de metal, clapă, limită, mod de a aplica culoarea, lovitură la scrimă) b. tușii (s.f.; mătușă): 1+1=2 p.
 4. Corectarea enunțului: la la (titudinea) = cacofonie; dacă și să nu se asociază în astfel de enunțuri; deci: dacă trebuie să plece sau nu în excursie; dacă pleacă sau nu în excursie etc.: 2 p.
 5. Antonime (ex.) sigur, cert, neîndoielnic, evident etc.; ferm, hotărât, neșovăitor etc.: 2 p.
 6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a merge în sus; a fi înclinat în pantă; a se ridica; a se înălța; a crește etc.: 2 p.
 7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
 a. ar recădea;
 b. rezem (eu).
 8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
 a. rupseși (tu);
 b. acnee.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat: 3 p.
 – debutul nuvelei; epicul și dimensiunea morală: 5 p.
 – momente ale subiectului — prezentare generală: 4x2=8 p.
 – personajele și evoluția lor; conflicte: 2x4=8 p.
 – evoluția lui Ghiță (trei momente) — psihologicul ca modalitate de expresie: 3x2=6 p.

- deznodământul — semnificație:	4 p.
- respectarea normelor de redactare:	3 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație:	3 p.
Total:	40 de puncte

Testul 27

1. I. – Este călăuza:	4 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
II. – Sunt identificate numai acele detalii care vor avea un rol în desfășurarea acțiunii ce va urma. (În <i>Arca lui Noe</i> , Nicolae Manolescu vorbește de o „teroare a semnificativului”: nimic nefiind întâmplător, totul devine semnificativ):	4 p.
– răspuns ezitant, explicație aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
III. – Casă îngrijită, importanță acordată aspectului exterior etc. — învățătorul; sărăcie — Ion:	4 p.
IV. – <i>Satul pare mort, tăcere năbușitoare, ușa e închisă cu zăvorul, o babă șade pe prispă, ca o scoabă, prăjindu-se la soare, nemișcată parc-ar fi de lemn..., doi țărani îngândurați oftează rar cu o sticlă de rachiu la mijloc, din depărtare pătrund până aici sunete de viori și chiuuituri...: acțiunea nu începe decât când „decorul” a fost deplin constituit:</i>	4 p.
– răspuns ezitant, explicație aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
V. – La început, drumul-martor este „tânăr”, curios, la sfârșit este „bătrân”, cele văzute l-au obosit:	4 p.
– răspuns ezitant, explicație aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
Total:	20 de puncte
2. Se vor puncta următoarele elemente:	
a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:	
– formulele de adresare și de încheiere:	2 p.
– data, locul și semnăturile tuturor inițiatorilor scrisorii:	2 p.
b. Conținutul și structura textului:	
– formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință):	2 p.
– adecvarea la situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate):	2 p.
c. Corectitudinea limbii utilizate:	
– ortografia și punctuația corecte și adecvate:	2 p.
Total:	10 puncte

3. A. 1. Cuvinte compuse; elemente de compunere: Pădurea Domnească; Cișmeaua Mortului; Râpele Dracului etc. Atenție! Nu vom considera cuvinte compuse: Zaharia Herdelea; Alexandru Pop-Glanetașu; Macedon Cercetașu; Florea Tancu: 2 p.
2. Sinonime neologice: (1) hoț: escroc; impostor etc.; (2) sfințit: canonizat; sacrat; sanctificat etc.; (3) întepeneală: imobilitate; fixitate; rigiditate etc.: 5 p.
3. c.: 1 p.
4. b.: 1 p.
5. b.: 1 p.
6. Predicatele nominale: (I) pare mort; (II) este cea dintâi; (III) (este) cu ușa; (IV) (este) cu [...] ferestre; (V) e un cap; (VI) a rămas înapoi. (Predicate verbale sunt: I. (este) tăiată; II. (este) închisă; III. e întinsă; IV. e închisă): 6 p.
7. Complement circumstanțial opozițional: Cumpărase, în loc de adidași, o pereche de bascheți.: 1 p.
8. (ex.) Zăpușeala¹/ce pluteste în văzduh²/țese o tăcere năbușitoare.¹/: 3 p.
- Total: 20 de puncte

- B. 1. liniar (în linie dreaptă; rectiliniu etc.); lineal (instrument pentru trasarea liniilor; linie; riglă etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a se face foc (și pară); a lua foc; a băga mâna în foc (pentru cineva/ceva); de mama focului; a trece prin foc și sabie; cu foc; plin de foc; a-și vărsa focul (pe cineva) etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. țărinei (s.f.; dans) b. țarinei (s.f.; soția țarului): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (a investi; întrajutorare): 2 p.
5. Sinonime (ex.) a colinda, a parcurge, a străbate, a vântura (lumea), a umbla, a călători, a hoinări, a rătăci, a vagabonda etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a pierde din memorie; a nu (mai) ține minte; a deveni indiferent; a se dezinteresa; a scăpa din vedere; a omite; a trece sub tăcere; a nu lua cu sine; a cerceta; a observa; a privi; a da atenție etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. va redeceădea;
- b. râdeți (voi) de...

8. Rescriere corectă:

1+1=2 p.

a. recrează (el);

b. piunezei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; imaginea inițială a timpului ca element de determinare a destinului personajelor: 5 p.
- forme ale integrării lui Moromete în acest timp: ieșirea în fața porții, plăcerea conversației (alte însușiri ale personajului: sociabilitate, disimulare etc.): 3x4=12 p.
- statutul familial (tată autoritar) și statutul social al lui Ilie Moromete; argumente (scene semnificative) ; cina, întâlnirea din Poiana lui Iocan, plata foncierei, tăierea salcâmului etc.): 2x5=10 p.
- semnele istoriei – acumularea conflictelor; încercările lui Moromete de a le rezolva: 3 p.
- scena de pe piatra de hotar: monologul ca formă de „dialog” cu lumea; o încercare supremă de a așeza individul într-o relație lucidă cu familia, cu valorile; rezolvarea dilemei personajului, hotărârea luată: „N-au decât să se scufunde! Întâi lumea și pe urma și ei cu ea”: 4 p.
- respectarea normelor de redactare: 3 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 28

1. I. – Este momentul când toți „actorii” pot sta alături: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – Diferențierea este în funcție de vârstă și sex: copiii se joacă, tinerii dansează, nevestele proaspăt căsătorite nu mai au dreptul să participe la horă decât alături de bărbații lor, mamele își admiră odraslele etc. Regulile, deși nescrise, sunt stricte: 4 p.
- descriere aproximativă: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- III. – Patimă; hora nu mai are nimic din idilicul tradiționalist: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- IV. – Hora este pentru tineri, După căsătorie femeile, indiferent de vârstă, nu mai participă la horă: 4 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- V. – Este vorba nu doar de vârstă, ci și de statutul social. O dată căsătoriți, pasiunea nu-și mai are locul între parteneri. Nevestele tinere mai pot râvni la horă, bărbații însă își

- văd de ale lor, nu se mai amestecă între tineri (se țin mai deoparte [...] vorbind de treburile obștești, aruncând numai rareori câte-o privire spre tineretul dinprejurul lăutarilor): 4 p.
- răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:
- formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
- b. Conținutul și structura textului:
- formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
- c. Corectitudinea limbii utilizate:
- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. Sinonime neologice: (1) pofticios: avid; insașiabil; amator etc.; (2) a jefui: a devasta; a devaliza; a deposea; a spolia etc.: 4 p.
2. Apozitie dezvoltată: (ex.) [la Todosia,] văduva lui Maxim Oprea; exprimată prin substantive; regent este substantivul „Teodosia”.: 3 p.
3. ...la Teodosia¹/care fusese soția celui decedat...²/; s-a obținut o propoziție atributivă; au apărut un predicat, un element de relație etc.: 4 p.
4. a.: 2 p.
5. c.: 2 p.
6. Propoziție completivă indirectă: (ex.) să intre în horă; adverbul „gata”: 2 p.
7. În afară de cei trei, au mai apărut și alții...: 2 p.
8. Cratima s-a folosit ca semn ortografic, în scrierea unui cuvânt compus: 1 p.

Total: 20 de puncte

- B. 1. literar (artistic; beletristic; scriitoricesc etc.); literal (de literă; textual; ad litteram; exact; întocmai etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a-l frământa (a-l apăsa) gândul; a sta pe gânduri; a fugi (a zbura) ca gândul; a pune pe

- gânduri; dus pe gânduri; a-și face gânduri (rele); a-i da (cuiva) prin gând; a-l bate (a-l paște) gândul etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. țelinei (s.f.; plantă) b. țelinii (s.f.; pășune, pământ nelucrat): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (diurnă + zi = tautologie, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit; diurnă + săptămână = nonsens): 2 p.
5. Antonime (ex.) siguranță, certitudine, convingere, încredințare, infailibilitate etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a avea ceva în mână, în brațe etc.; a cuprinde; a purta; a nu lăsa ceva să scape; a îmbrățișa; a sprijini; a se prinde; a se fixa; a fi de datoria, de competența cuiva etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. ar redecădea;
b. procreează (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. rămăneți! (voi);
b. plevei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea temei de realizat: puncte de referință (opera poetului, estetica romantică etc.): 4 p.
- prezența motivului codrului — selectarea textelor (cel puțin trei): 3x2=6 p.
- *Revedere* — „scenariu” poetic; semnificația prezenței codrului: 5 p.
- *Floare albastră* — semnificația sintagmelor care reprezintă codrul: „codru cu verdeață”; „ochi de pădure” etc.: 5 p.
- relația codru-eros (codru ocrotitor; spațiu animat etc.): 5 p.
- *Luceafărul* — partea a IV-a: „cărările din crânguri”, „mândrii tei”; relația codru-eros — semnificația: 5 p.
- alte texte: 2 p.
- valorificările textelor poetice (versuri, imagini) cu argumente personale și critice: 2 p.
- respectarea normelor de redactare (coerența, argumentația, lizibilitatea lucrării): 3 p.
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 29

1. I. – Ierarhia o dă cantitatea de pământ. Nu primarul (care caută să-și păstreze demnitatea) este cel mai important om din sat, ci bogătanii, în timp ce sărăntocul Alexandru Glanetașu stă pe de lături, ca un câine la ușa bucătăriei: 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - II. – Țăran bogat, fruntaș: 4 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - III. – Ștefan Hotnog, care găsește fel de fel de clenciuri primarului numai ca să arate celorlalți că lui de nimeni nu-i pasă, are siguranța celui ce știe că doar pământul dă măsura importanței omului: 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. – Nu este țăran, deși muncește la pământ mai abitir ca un flăcău, și în plus mănâncă și o pensie de cinci zloți pe lună. Asta îl face respectat într-un fel aparte, încât ceilalți îi ascultă cu evlavie palavrele: 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - V. – Este „teritoriul” peste care „domnește” și unde nimeni nu se amestecă: 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:
 - formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. Antonime neologice: slobod: (ex.) dependent; subordonat; aservit etc.; a lăuda: a defăima; a discredita; a detracta etc.: 4 p.

2. a.: 2 p.
 3. b.: 2 p.
 4. c.: 2 p.
 5. Apozitie dezvoltată: (ex.) un chiabur cu burta umflată: 2 p.
 6. Propozitie circumstanțială de scop: (ex.) numai ca să arate celorlalți; elementul de relație este „ca să”. Atenție! Semi-adverbul „numai” nu intră în structura elementului de relație, el având statut separat, individual: 4 p.
 7. (Ex.) ... găsește fel de fel de clenciuri [...] pentru a arăta celorlalți...; nu mai apar predicatul, elementul de relație etc.: 2 p.
 8. Complement circumstanțial de relație: Asupra alor voștri ne vom pronunța mâine.: 2 p.

Total: 20 de puncte

- B. 1. mortal (muritor; pieritor; care provoacă moartea etc.); mortar (amestec de var, de ciment și de nisip, folosit în construcții); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
 2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a se arunca de gâtul cuiva; a-și rupe (a-și frânge) gâtul; a strânge de gât (pe cineva); a lua (a înhăța) de gât pe cineva; a-și pune gâtul pentru ceva; a fi sătul până-n gât; a-i sta (cineva) în gât etc.: 4 p.
 3. Formele cu sensuri corecte: a. țesătoarei (s.f.; persoană) b. țesătorii (s.f.; război de țesut): 1+1=2 p.
 4. Corectarea enunțului (toate, au fost alertate, fiindcă mass-media este s.n.pl., nu s.f. sg.): 2 p.
 5. Sinonime (ex.) fragment, bucată, crâmpei, frântură, parte, porțiune, secțiune, tranșă, ruptură etc.: 2 p.
 6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) lipsit de transparentă; amestecat cu impurități; agitat; involburat; acoperit cu nori; cețos; lipsit de claritate; împăienjenit; neliniștit; nesigur; agitat etc.: 2 p.
 7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
 a. va reîncăpea;
 b. nu fi!
 8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
 a. pașteți! (voi);
 b. povernei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat, a cadrului de referință (particularități ale operei lui Ion Creangă de ex.): 4 p.
 – viziunea asupra lumii; jovialitatea, umorul, „lumea pe dos”, copilăria ca mit al fericirii: 4x2=8 p.

- *Povestea lui Harap-Alb* — structură, motive narative, personaje: 4 p.
 - realism și fantastic în realizarea epicului și a personajelor (umanizarea fantasticului), psihologii „realiste”: 2x2=4 p.
 - mijloace de individualizare a personajelor, descrierea personajelor: 3 p.
 - limbajul ca formă de individualizare a personajelor (realism și umor): 2x2=4 p.
 - viziunea țărănească (concluzii): 2 p.
 - valorificarea textului literar; argumentație personală: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 30

1. I. – Este o izbucnire necontrolată, amețitoare: 4 p.
 - descriere aproximativă care nu surprinde esențialul: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - II. – *Ochii mari, albaștri, vii ca niște întrebări de cleștar, neastâmpărul trupului tânăr, gura neconținut umedă și fragilă, o inteligență care irumpea, izvorâtă tot atât de mult din inimă cât de sub frunte — aia blondă, mai grasă puțin:* 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - III. – Gândul că a iubit-o și că ar fi putut uide pentru ea este ca un vis urât, ca un coșmar. *Femeia asta* (pronume demonstrativ, formă populară care subliniază lipsa de importanță și totodată de respect) nu merita asemenea dovadă de iubire: 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. – Nu este o schimbare fizică reală, ci o modificare a atitudinii privitorului: a iubit-o, și-a închipuit-o ca pe femeia ideală — nu o mai iubește și a devenit o ființă banală: 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - V. – Este o confirmare a banalității femeii, dar venită din afară: 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:
 - a. Convențiile specifice scrisorii oficiale:

- formulele de adresare și de încheiere: 2 p.
 - data, locul și semnătura: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - formularea motivelor redactării scrisorii (în concordanță cu informația prevăzută în cerință): 2 p.
 - adecvarea la poziția, funcția, situația destinatarului (inclusiv tonul și registrul de adresare adecvate): 2 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. Antonime neologice: (ex.) (1) mic: enorm; fabulos; gigantic etc. (2) nedeslușit: clar; precis; distinct; evident etc.: 4 p.
2. Conjunctiv prezent: El să preceadă: 2 p.
3. b.: 2 p.
4. a.: 2 p.
5. Propoziție completivă indirectă: (ex.) că aș fi putut uide pentru femeia asta; conjuncția subordonatoare „că”; verbul „mă gândesc”: 3 p.
6. Mă gândesc la posibilitatea unei crime...; prin contragere se obține un complement indirect; nu mai apar predicatul, elementul de relație etc.: 3 p.
7. Complement circumstanțial sociativ: A plecat la munte (împreună) cu cei trei din clasă: 2 p.
8. Adjectivul „albastru”, folosit cu sens figurat: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. numerar (bani lichizi; bani-gheață; valoare bănească în monedă sau hârtie-monedă etc.); numeral (parte de vorbire care exprimă un număr, o determinare numerică), enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) cu sufletul la gură; (a uita) de la mână pân-la gură; a scoate (a scăpa) pe cineva din gura lupului; a se zvârcoli ca în gură de șarpe; a fi moale/tare de gură; a i se face gura pungă etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. urzitoarei (s.f.; persoană) b. urzitorii (s.f.; mașină): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (jurnal + cotidian = tautologie, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit; a publica + publicitate = idem): 2 p.
5. Antonime (ex.) a uni, a împreuna, a lega, a reuni, a îmbina, a combina, a încheia, a prinde etc.: 2 p.

6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a doborî; a culca la pămînt; a azvârli; a respinge un candidat la examen; a izbi; a se așeza brusc; a se îmbrăca în grabă; a se lua la trîntă; a spune ceva nepotrivit etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. ar reîncăpea;
b. fripseși (tu).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. merseserăm (noi);
b. proptelei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea temei de abordat; punctul de referință: univers poetic romantic, opera celor doi poeți, tema geniului etc.: 3x2=6 p.
- compoziția și structura *Luceafărului*; teme și motive: 3x2=6 p.
- compoziția și structura poemului *Noapte de decembrie*: 3 p.
- analogii — tema metamorfozei și rolul visului: 2x3=6 p.
- imaginea geniului: ipostaza erotică (eros=cunoaștere); ipostaza morală: 5 p.
- semnificații: setea de absolut; drama incompatibilității cu lumea înconjurătoare: 3 p.
- expresii artistice ale ideilor poetice (antiteze, simboluri): 3 p.
- valorificarea textelor poemelor; argumente personale: 2 p.
- respectarea normelor de redactare: 3 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 31

1. I. – *Eu* — poetul; *alții* — lumea comună; poetul scoate în evidență deosebiriile dintre cele două lumi, punându-le față în față: 4 p.
- răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – *A strivi...*, *a ucide...* sunt metafore ale înțelegerii raționale, dar finalitatea actului poetic presupune sugestie și nu act logic: 4 p.
- răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
- răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- III. – *Lumina altora* ucide taina, ea înseamnă rațiune și ar putea avea drept echivalent soarele. *Lumina mea*, asemenea luminii de lună, sporește taina. Se poate face și o analogie

cu poezia eminesciană în care luna, cu lumina ei albă, creează senzația de irealitate:	4 p.
– răspuns ezitant, explicație aproximativă:	2 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
IV. – <i>Cunoaștere luciferică și cunoaștere paradisiacă:</i>	4 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
V. – Vers alb:	4 p.
– răspuns greșit/nici un răspuns:	0 p.
Total:	20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:	
– adecvarea stilistică a textului elaborat la situația solicitată:	1 p.
– respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat:	1 p.
b. Conținutul și structura textului:	
– susținerea opiniei prin două argumente:	2 p.
– abordarea problemelor solicitate prin sarcina de lucru:	4 p.
c. Corectitudinea limbii utilizate:	
– ortografia și punctuația corecte și adecvate:	2 p.
Total:	10 puncte

3. A. 1. Conjunctiv prezent: El <u>să (se) lepede</u> :	2 p.
2. a.:	2 p.
3. b.:	2 p.
4. b.:	2 p.
5. Propoziții atributive: (1) <u>ce le ntâlnesc în calea mea în flori, în ochi, pe buze ori morminte</u> ; (2) <u>ce-i ne-nțeleș</u> ; elemente regente: substantivul „taine” (pentru prima propoziție); pronumele nehotărât „tot” (pentru a doua propoziție):	4 p.
6. Contragerea unei subordonate: (ex.) ...tainele <u>întâlnite</u> în calea mea...; propoziția atributivă a fost contrasă într-un atribut; nu mai apar predicatul, elementul de relație etc.:	4 p.
7. Prin acordare cu substantivul regent, gerunziul se transformă în adjectiv. (Se punctează enunțurile care vizează fenomene stilistice plauzibile, posibile, acceptabile.):	2 p.
8. Reușise în viață <u>cu ajutorul alor săi</u> :	2 p.
Total:	20 de puncte

B. 1. <u>orgie</u> (petrecere desfrânată; desfrâu; bacanală etc.); <u>urgie</u> (năpastă; nenorocire; ură; furie; dezlănțuirea forțelor naturii etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.):	2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a prinde la inimă; pe inima goală; cu toată inima/cu dragă inimă; a unge la inimă; a-i merge la inimă; a-și călca pe inimă; cu inima ușoară; a seca (a frig/a arde) pe cineva la inimă etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. vărgii (s.f.; dungă) b. vergii (s.f.; nuia): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (a colabora + împreună = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit; jurnal + zi = tautologie, așadar unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
5. Sinonime (ex.) înjosire, rușine, afront, injurie, insultă, jignire, ocară, ofensă, ultraj, vexațiune etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a (se) scula din somn; a-și veni în fire; a readuce la viață; a (se) dumiri; a (se) lămuri; a se ivi sau a face să se ivească; a se pomeni (cu cineva, undeva etc.); a deveni conștient etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. va scădea;
b. fii! (tu).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. freamăt (eu);
b. rouăi.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei; ipostaze ale iubirii în primele volume ale lui Nichita Stănescu; iubirea adolescentină, motive susținătoare: zborul, caii, cântecul etc.: 5 p.
- imaginea iubirii ca o leoaică – comentarea metaforei și a verbului însoțitor: „m-a mușcat leoaica azi de față”; stările defini-torii iubirii: surpriza, durerea, înstrăinarea, nrecunoașterea, re-nașterea etc.: 2x5=10 p.
- metamorfoza universului, a naturii: „se făcu un cerc de-a dura”; motive poetice abstracte (cercul): 5 p.
- recuperarea temei iubirii în vol. *În dulcele stil clasic*; origi-nalitatea imaginilor genezei, „nașterii” iubirii și iubitei: „Din-tr-un bolovan coboară / pasul tău de domnișoară / (...)”: 4 p.
- semnul originalității: amestecul metriei „brute” („bolovan”) cu forme ale gingașului, imaterialului („înserare-n seară”): 4 p.
- suferința poetului care-și aude iubita și n-o poate întruchipa; interferențe tematice; iubita sau poezia ?!...): 4 p.
- respectarea normelor de redactare: 4 p.
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație: 4 p.

Total: 40 de puncte

Testul 32

1. I. – *Iubirea ca o leoaică tânără* — violența primei iubirii (*leoaică* — simbol al ferocității, ideee accentuată de epitetul *tânără*): 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 II. – *a sărit, i-a înfipt, m-a mușcat, țâșni*: 1+1+1+1=4 p.
 III. – Încercare a regăsirii de sine (echivalentă cu sintagma eminesciană *pe mine mie redă-mă*): 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 IV. – Oricât de intensă — ori poate tocmai de aceea —, prima iubire nu poate continua la aceeași intensitate. O dată depășit momentul maxim, ea va mai continua *încă-o vreme, /și-ncă-o vreme...*: 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 V. – Ele par a marca momentul reflexiv care urmează cu necesitate după cel de maxim emoțional: 4 p.
 – răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convenții stilistice:
 – adecvarea stilistică a textului elaborat la situația solicitată: 1 p.
 – respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 1 p.
 b. Conținutul și structura textului:
 – susținerea opiniei prin două argumente: 2 p.
 – abordarea problemelor solicitate prin sarcina de lucru: 4 p.
 c. Corectitudinea limbii utilizate:
 – ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
Total: 10 puncte

3. A. 1. c.: 2 p.
 2. Forma de indicativ prezent: Eu mă pieptăn: 2 p.
 3. Forma de plural: (I) a. partide (s.f.pl., joc, căsătorie, marfă, parte dintr-o compoziție muzicală) b. partizi (s.f.; cont.);
 (II) a. scărmănătoare (s.f.pl.; persoană) b. scărmănători (s.f.pl., unealtă): 4 p.
 4. Nume predicativ: (ex.) Nimeni nu mai părea contra noului regulament: 2 p.

5. Propoziție subordonată: peste care trece-alene o leoaică...; este introdusă prin pronumele relativ „care”, precedat de prepoziția „peste”: 3 p.
6. Contragerea: rezultatul; transformări: ... în strălucirea trecerii alene a leoaicei...: 3 p.
3. Se acordă punctul, dacă se dă o explicație de ordin/nivel stilistic: 2 p.
8. Verbul „a sări”, folosit cu sens figurat: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. orar (referitor la ore; care indică orele; program de lucru etc.); oral (transmis prin viu grai; verbal; care se administrează pe cale bucală etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a intra la apă; a intra la gânduri; a intra la bănuieli; a intra în spital; a intra în pământ; a intra în vorbă cu cineva; a intra boala în cineva; a intra frica în cineva etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. vânturătoarei (s.f.; aventurieră) b. vânturătorii (s.f.; mașină): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (cel mai mult solicitată): 2 p.
5. Antonime (ex.) a se agita, a se frământa, a clocoti, a se învolutura, a se zbate, a se zbuciuma, a se neliniști, a forfoti, a se vânzoli etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a merge fără a se opri; a se abate; a vizita; a păși peste un obstacol; a transporta; a schimba un loc; a înregistra; a străpunge etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. ar scădea;
- b. farmec (eu).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. fierseși (tu);
- b. sabiei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemnei de tratat; cadrul de referință: Ioan Slavici: 5 p.
- problematica nuvelei: subiectul (motive narative); epic și psihologic: 2x3=6 p.

- evoluția lui Ghiță; dilema inițială; bucuria; banul câștigat; înstrăinarea generală de patima banului (trei ipostaze): 3x2=6 p.
 - punctul culminant al înstrăinării; consecințele dramatice: 6 p.
 - argumentarea citatului: 4 p.
 - valorificarea textului cu argumente personale: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare (coerență, lizibilitate etc.): 4 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 4 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 33

1. I. - Este universul său, unicul în care poate supraviețui: 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - II. - O ciupercă otrăvitoare (...sucul dulce înăcrește/Ascunsa-i inimă plesnește;/Spre zece vii peceți de semn,/Venin și roșu unde lemn/Mustesc din funduri de blestem) dintre cele roșii cu pete albe (cu altă față, mai crăiască), supusă legilor timpului: 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - III. - El vrea, asemenea Luceafărului, să schimbe veșnicia (in-creatul) pe „o oră de iubire”: 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. - Regele Lear; în literatura lumii, el a devenit simbolul celui care s-a lăsat înșelat de aparențe și a plătit scump greșeala: 4 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
 - V. - Nebunul rigă Crypto și-a găsit o mireasă potrivită (laurul, măselarița sunt plante otrăvitoare). De remarcat nota ironică: 4 p.
 - răspuns ezitant, explicație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convenții stilistice:
 - adecvarea stilistică a textului elaborat la situația solicitată: 1 p.
 - respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 1 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - susținerea opiniei prin două argumente: 2 p.
 - abordarea problemelor solicitate prin sarcina de lucru: 4 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. a.:

2. Conjunctiv prezent: El să adaste:

1 p.

3. (I) a. bande (s.f.; grup) b. benzi (s.f.; fâșie); (II) a. călcătoare (s.f.pl.; persoană) b. călcători (s.f.pl. scândură; vas; instalație):

2 p.

4. Valorile morfologice ale lui „i”: 1. (pielea-)i = pronume personal în dativ posesiv; 2. (scunsa-)i (inimă) = pronume personal în dativ posesiv; 3. (că-)i (greu) = verb copulativ; 4. i-(a fript-o) = pronume personal în dativ; 5. (să-)i (tie) = pronume personal în dativ. Atenție! Eventual, se pot acorda puncte, dar numai în limita celor 5 fixate de barem, și pentru valorile: 1. (partea umbre)i = articol; 2.-3. (se oglin-di; se oglin-d)i = desinență personală; 4.-5. (vi)i (pecet)i = desinențe de plural:

4 p.

5 p.

5. b.:

2 p.

6. Propoziție circumstanțială de scop: (ex.) De partea umbrei moi să treacă...; elementul de relație este conjuncția subordonatoare „să”:

2 p.

7. Complement circumstanțial condițional: (ex.) Dându-i tu un telefon, vei afla ce s-a-ntâmpnat...:

2 p.

8. Substantivul „umbră”, folosit cu sens figurat:

2 p.

Total: 20 de puncte

B. 1. ordinar (comun; obișnuit; [fig.] rău; prost; vulgar; josnic etc.); ordinal (care indică ordinea, rangul etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.):

2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a întoarce cuiva vorba; a întoarce cuiva spatele; a i se-ntoarce mânia; a-i întoarce cuiva șurubul; a se întoarce într-un călcâi; întors pe dos etc.:

4 p.

3. Formele cu sensuri corecte: a. verei (s.f.; rudă) b. verii (s.f.; anotimp):

1+1=2 p.

4. Corectarea enunțului: ceferist = cuvânt derivat de la C.F.R., deci ceferist = lucrător de la Căile Ferate Române; cu cu(raj) = cacofonie:

2 p.

5. Sinonime (ex.) clocot, frământare, freamăt, învolburare, tălăzuire, tumult, vuiet, zbatere, zbucium, turbulență etc.:

2 p.

6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a deplasa; a târî după sine; a întinde; a încorda; a unelti; a înfige într-un corp ascuțit; a poposi; a smulge; a inhala etc.:

2 p.

7. Subliniere corectă:

1+1=2 p.

a. voi tăcea;

b. dialoghează (el).

8. Rescriere corectă:

1+1=2 p.

- a. faceți! (voi);
- b. salciei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință; opera lui I.L. Caragiale:

5 p.

– comic și tragic — ca fețe ale lui Ianus:

4 p.

– structura comediei: comicul, forme de realizare:

6 p.

– structura nuvelei *În vreme de război*; sursele tragicului (alienarea):

6 p.

– personaje; raportul acestora cu realul:

4 p.

– deznodământul celor două texte; semnificații; destinul personajelor principale; inautenticitatea existenței:

4 p.

– valorificarea textelor celor două creații; argumentație personală:

5 p.

– respectarea normelor de redactare:

3 p.

– respectarea normelor ortografice și de punctuație:

3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 34

1. I. – Narațiune la persoana a III-a, autor-demiurg, importanța acordată descrierii mediului etc.:

– identificarea și comentarea convingătoare a două trăsături:

4 p.

– identificarea și comentarea a doar una dintre trăsături:

2 p.

– absența oricărui comentariu:

0 p.

II. – Sesizarea disproporției dintre meschinăria ansamblului, sugerând zgârcenia locatarilor și grandoarea unor detalii:

4 p.

– absența explicației:

0 p.

III. – Imitație a arhitecturii clasice cu materiale derizorii:

4 p.

– absența explicației:

0 p.

IV. – Zgârcenie:

4 p.

– absența explicației:

0 p.

V. – Se pot selecta două dintre următoarele trei: incultură, avariție, orgoliu.

– identificare și explicații ale celor două trăsături:

4 p.

– identificare și explicație doar a unei trăsături:

2 p.

– nici o identificare, nici o explicație:

0 p.

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:

- adecvarea la situația solicitată prin sarcina de lucru: 2 p.
- adecvarea la destinatarul textului: 1 p.
- respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 2 p.
- respectarea mărcilor specifice stilului oficial: 1 p.

b. Conținutul și structura textului:

- claritatea formulării mesajului textului: 1 p.
- abordarea problemelor precizate în enunțul itemului: 1 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. c.:

2 p.

2. Sinonime contextuale: etaj; nivel:

4 p.

3. b.:

2 p.

4. c.:

2 p.

5. b.:

2 p.

6. a.:

2 p.

7. Propoziție circumstanțială concesivă: (ex.) deși deasupra lor zidăria scotea tot atâtea mici frontoane clasice, sprijinite pe câte două console:

2 p.

8. Complement circumstanțial de scop: Muncise mult pentru a face o casă:

4 p.

Total: 20 de puncte

B. 1. original (care este de loc din...; în forma de la început; de origine etc.); original (care constituie întâiul exemplar/din care se fac copii, reproduceri/; care are o valoare autentică, reală; care este propriu unei persoane; neimitat etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.):

2+2=4 p.

2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a lăsa sânge; a se lăsa păgubaș; a lăsa pe cineva în pace; a se lăsa pe tânjală; a lăsa cu zile; a lăsa la naiba; a lăsa pe cineva în boii lui; a nu se lăsa mai prejos etc.:

4 p.

3. Formele cu sensuri corecte: a. carierii (s.f.; carieră) b. carierii (s.f.; cariere):

1+1=2 p.

4. Corectarea enunțului (nici unul; a aduce + aport = tautologie, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit):

2 p.

5. Antonime (ex.) grandoare, impozanță, măreție, monumentalitate, splendoare, solemnitate, glorie, slavă etc.:

2 p.

6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) calificare; demnitate; funcție; cuvânt sau text pus în fruntea unei scrieri; capitol sau subdiviziune în textul unor legi; bază legală; drept etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
 a. aș tăcea;
 b. deșartă (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
 a. deochem (noi);
 b. saniei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință (de exemplu, evocarea universului poetic eminescian): 4 p.
- tema naturii și a iubirii la Mihai Eminescu — considerații generale (imaginea idilică a iubirii, imaginea naturii — bogăția ei etc.): 2x2=4 p.
 - reprezentarea romantică a naturii; elemente specifice: 4x1=4 p.
 - relația natură-iubire; iubirea ca vis; iubirea și somnul; referire la texte precum *Floare albastră*, *Sara pe deal* etc.: 3x2=6 p.
 - gestică erotică — semnificații, cu referire la idile: 2x2=4 p.
 - o sinteză a erosului eminescian: *Luceafărul* (natură și eros); „farmecul dureros”: 4 p.
 - expresia artistică a naturii și a iubirii: antiteza romantică: 2 p.
 - relația iubire-geniu: 2 p.
 - valorificarea textelor poetice cu argumente personale: 4 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor de ortografie și punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 35

1. I. – Narațiune la persoana a III-a, autor-demiurg, importanța acordată descrierii mediului.
- identificarea și comentarea convingătoare a două dintre aceste trăsături: 4 p.
 - identificarea și comentarea a doar una dintre trăsături: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- II. – Calea Victoriei presupunea, prin definiție, pentru bucureșteni, rafinament și bogăție. Acestea sunt și trăsături ale personajului: 4 p.
- răspuns ezitant, motivație aproximativă: 2 p.
 - răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.

- III. – Simplitate, rafinament, eleganță (sau orice formulare care vizează această idee): 4 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- IV. – *Un teanc de registre și o mare mașină de scris, „Yost”: sugerează preocupările locatarului;*
 – *pe o măsuță turcească, o mare tepsie de aramă ținea în mijloc un ibric oriental: tabieturi oriental-balcanice (numele personajului, Leonida Pascalopol, exprimă ascendența grecească);*
 – *de tavan atârnavă lămpi electrice: plăcerea confortului (casa înfățișă atunci [în 1909] ultimul confort);*
 – *la capetele scării vegheau doi copii de marmură, tociți și lucioși ca de ceară; copia după Salvador Rosa, un Grigorescu autentic, o culă de Jean Alpar: bun-gust, cultură, rafinament;*
 – identificarea și explicația corectă a două elemente de decor: 4 p.
 – identificarea și explicația corectă a unui singur element de decor: 2 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- V. – Orgoliu, narcisism etc.: 4 p.
 – răspuns greșit/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Convenții stilistice:
 – adecvarea stilistică a textului elaborat la situația solicitată: 2 p.
 – adecvarea la destinatarul textului: 1 p.
 – respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 2 p.
 – respectarea mărcilor specifice stilului oficial: 1 p.
- b. Conținutul și structura textului:
 – concizia formulării mesajului textului: 2 p.
 – abordarea problemelor precizate prin sarcina de lucru: 4 p.
- c. Corectitudinea limbii utilizate:
 – ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. a.: 2 p.
 2. c.: 2 p.
 3. a.: 2 p.
 4. c.: 2 p.
 5. c.: 2 p.
6. Propoziție atributivă; contragerea; rezultatul obținut: (ex.)
care ocupa o porțiune din odaie; ... o sofa joasă enormă, voluminoasă: 2 p.

7. Forma de plural: (I) a. pare (s.f., flacăra) b. pere (s.f., fruct);
(II) a. sore (s.f.; asistentă medicală, moașă) b. surori (s.f.;
grad de rudenie): 4 p.
8. (Ex.) Nu am reușit din cauza celor trei care nu s-au antrenat cum trebuie: 4 p.
- Total: 20 de puncte

- B. 1. petrolier (navă specială construită pentru a transporta petrol; care ține de extragerea și prelucrarea petrolului etc.); petrolifer (care conține petrol); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a lega băierile de la pungă/pungii; a (nu) lega două-ntr-un tei; a lega tabără; a i se lega limba; a lega pe cineva de mâini și de picioare etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. obezei (adj. f.; obeză) b. obezii (s.f.; obadă): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (astfel; abrutizare+dezumanizantă = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
5. Sinonime (ex.) abătut, amărât, deprimat, descurajat, indispus, îndurerat, mâhnit, necăjit, supărat, trist etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a separa; a despica; a spinteca; a suprima (un text); a săpa; a sculpta; a străbate; a se destrăma etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. ar transpărea;
b. creează (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. crezuserăm (noi);
b. scumpetei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referințe: comediiile lui I.L. Caragiale: 3x2=6 p.
- tema și compoziția comediei: elemente de intrigă: 2x2=4 p.
- natura conflictului (de situație, de apariție, de caracter etc.): 3x2=6 p.
- ilustrarea formelor comicului prin referire la personaje: 3x2=6 p.
- comicul de limbaj (exemple — cel puțin trei): 3x2=6 p.
- cunoașterea și valorificarea textului comediei și argumentarea personală a ideilor textului: 5 p.
- respectarea normelor de redactare, relevanța ideilor (coerența lor, lizibilitate etc.): 4 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte

Testul 36

1. I. – A îmbătrânit, dar a rămas același om de lume: 4 p.
 – răspuns aproximativ, nesuținut de text: 2 p.
 – răspuns incorrect/nici un răspuns: 0 p.
 - II. – *O doamnă foarte picantă, gen actriță întreținută. — Femeia era frumoasă, cu linii fine, dar nu era Otilia, nu era fata nebunatică:* 4 p.
 – răspuns incorrect/nici un răspuns: 0 p.
 - III. – Are revelația, peste ani, că autorul moral al acestei „mutilări” este chiar el. Otilia a „murit” în noaptea când i-a cerut să fie „cuminte” și să aștepte o ipotetică fericire viitoare. Cea de astăzi nu mai este decât o doamnă foarte picantă: 4 p.
 – explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
 – răspuns incorrect/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. – Otilia reprezintă, în text, ingenuitatea, ceea ce presupune o anumită vârstă, nu neapărat biologică, dar spirituală. O dată depășită, nu poate urma decât „moartea”: 4 p.
 – explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
 – răspuns incorrect/nici un răspuns: 0 p.
 - V. – A înțeles că pentru Felix nu a fost nici o clipă „totul”, că, înaintea iubirii, el a pus ambiția realizării în plan social: 4 p.
 – explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
 – răspuns incorrect/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:

- adecvarea stilistică la situația solicitată prin sarcina de lucru: 2 p.
- adecvarea la destinatarul textului: 1 p.
- respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 2 p.
- respectarea mărcilor specifice stilului oficial: 1 p.

b. Conținutul și structura textului:

- claritatea formulării mesajului textului: 1 p.
- abordarea problemelor formulate în enunțul itemului: 1 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

- ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. b.:

- 2. c.: 2 p.
- 3. b.: 2 p.
- 4. a.: 2 p.

5. Complement indirect: (ex.) de a [...] înșela: 2 p.
6. Propoziție circumstanțială condițională; contragerea: (ex.) dacă ar ști; // știind că suferi, nu s-ar da înapoi de a mă înșela....: 4 p.
7. Forma de plural: (I) a. tușe (s.f.; piesă de metal, clapă, limită, mod de a aplica culoarea, lovitură la scrimă) b. tuși (s.f.; mătușă); (II) a. vere (s.f.; rudă) b. veri (s.f.; anotimp): 4 p.
8. (Ex.) La ceilalți am zăbovit doar câteva minute...: 2 p.
- Total: 20 de puncte

- B. 1. prescris (indicat; hotărât; stabilit; pedeapsă ridicată etc.); proscris (exilat; alungat; izgonit; interzis; oprit; osândit etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) lege nescrisă; fără (de) lege; în lege; om de lege; a-și face de lege; după lege etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. priveghetoarei (s.f.; persoană) b. privighetorii (s.f.; pasăre): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (dar+totuși = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit; abstractizare+generală = idem): 2 p.
5. Antonime (ex.) a trudi, a munci, a se obosi, a se osteni, a roboti, a se canoni, a asuda etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) cu o consistență solidă; trainic; durabil; fortificat; voinic; zdravăn; viguros; rezistent; cu voință fermă; energic; dârț; stăpân pe situație; convingător; concludent; răsunător; foarte aromat etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. va transpărea;
b. coseai (tu).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. marchează gol (el);
b. sfecelei.
- Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei; termen de referință: nuvela istorică: 5 p.
- nuvela lui I.L. Caragiale — realism–naturalism: 2x3=6 p.
- caracterizarea lui Stavrame: 4 p.
- realismul psihologic: *Moara cu noroc* (structura nuvelei): 4 p.
- evoluția psihologică a lui Ghiță, tragismul (trei momente): 3x2=6 p.
- comparație între cele două nuvele (diferențieri de estetică): 2 p.
- valorificarea textelor nuvelor cu argumente personale care privesc conținutul și stilul: 3x2=6 p.

- respectarea normelor de redactare: 4 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Testul 37

1. I. – Banii care îi rămăseseră din trecut nu mai aveau valoare de circulație, iar biletele de tramvai aveau alt preț. Este un mod de a anunța trecerea timpului: 4 p.
 – răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
 - II. – Pălăria, ca și banii, de exemplu, sunt semne ale trecutului, ale vieții. Gavrilescu a trecut însă „dincolo”: 4 p.
 – explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
 – răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
 - III. – În ciuda evidenței, revelația nu s-a produs încă. Gavrilescu nu a înțeles că timpul și spațiul profan al existenței nu mai există pentru el. Murise *acum de curând, de foarte curând*: 4 p.
 – explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
 – răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
 - IV. – Începutul înțelegerii: 4 p.
 – răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
 - V. – *Așa începe înțelegerea, așa se produce revelația, convertirea profanului în sacru; totul este „natural”, simplu, ca într-un vis...*: 4 p.
 – explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
 – răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**
2. Se vor puncta următoarele elemente:
 - a. Convenții stilistice:
 - adecvarea stilistică la situația solicitată prin sarcina de lucru: 2 p.
 - adecvarea la destinatarul textului: 1 p.
 - respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 2 p.
 - respectarea mărcilor specifice stilului oficial: 1 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - claritatea formulării mesajului textului: 1 p.
 - abordarea problemelor formulate în enunțul itemului: 1 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. c.: 2 p.
2. Propoziții principale independente: (ex.) 1. spuse fata apucându-l de mână și trăgându-l ușor în coridor; 2. continuă Gavrilescu în șoaptă; 3. spuse fata, începând; 4. continuă Gavrilescu, în șoaptă; 5. exclamă; 6. răspunse fata; 7. stărui Gavrilescu; 8. se miră fata; 9. începu el târziu; 10. spuse etc.: 2 p.
3. Raport de coordonare adversativă: (ex.) Îi ținea mâna prinsă în mâinile ei,¹/dar se rezemase cu capul pe pernă, cu ochii pe cer.²/: 2 p.
4. Propoziție subiectivă: că nu înțelege; conjuncția subordonatoare „că”; expresia verbală impersonală „e adevărat”: 4 p.
5. Contragerea subordonatei; rezultatul obținut: E adevărat înțelesul dat...; se obține un subiect: 4 p.
6. Complement circumstanțial de timp: El a venit pe la noi de curând, dar...: 2 p.
7. Forma de plural: (I) a. mase (s.f.; mulțime, corp compact) b. mese (s.f.; mobilă, prânz sau cină); (II) a. pieptănătoare (s.f.; persoană) b. pieptănători (s.f.; mașină): 2 p.
8. Substantivul „lume”, folosit cu sens figurat: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. a releva (a pune, a scoate în evidență; a evidenția; a remarca etc.); a revela (a face cunoscut; a dezvălui; a destăinui; a dezvolta un film etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a-și înghiți limba; cu limba scoasă; a fi (a avea) limbă lată; a scoate limba de-un cot; a avea mâncărime la limbă; a i se încurca limba-n gură; a avea păr pe limbă etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. recreării (1. s.f.; recreare; a crea din nou; 2. s.f.; odihnă) b. recreerii (s.f.; recreere; odihnă): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (absurditate+illogică = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit; pentru că): 2 p.
5. Sinonime (ex.) epuizat, frânt, istovit, vlăguit, zdrobit, scătuit, sleit, sfârșit, stors etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a avea cunoștință despre ceva; a poseda cunoștințe; a afla; a auzi; a ține seamă de ceva; a se bucura de ceva; a se interesa de...; a se îngriji de...; a-și da seama; a înțelege; a prevedea etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. va zăcea;
- b. bateți! (voi).

8. Rescriere corectă:

- a. continuu (eu);
- b. soiei.

1+1=2 p.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință (literatura pașoptistă, de exemplu; sau romantismul și temele preferate; sau personajul romantic): 5 p.
- tema, particularitățile compoziționale ale nuvelei (prezența motourilor, modul original al organizării capitolelor etc., caracterul dramatic): 3x2=6 p.
- subiectul nuvelei (momentele principale — semnificații (abilitate politică, dar și accente autoritare de ex.): 4 p.
- alte ipostaze ale personajului (scena din biserică, uciderea boierilor, amenințările din final): 3x2=6 p.
- modalități de caracterizare; mijloace expresive (antiteze): 2 p.
- integrarea în cerință (maximum două pagini): 2 p.
- valorificarea textului nuvelei; originalitatea argumentației, calitatea stilului compoziției: 5 p.
- respectarea normelor de redactare: 3 p.
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație: 3 p.

Total: 40 de puncte

Testul 38

1. I. – „Locuința” diavolului este apa. De aceea, expuși pericolului amăgirii (*luminița care pâlpâie în beznele nopții și trage pe călătorul rătăcit în adânc, fata șuie care se scaldă în vultori*) sunt mai cu seamă cei ce locuiesc pe malul apelor sau au meserii legate de lumea apei, pescarii, de exemplu. Așadar, atenție la potențialul pericol: 4 p.
- explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
- răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
- II. – Pactul cu diavolul, Faust: 4 p.
- explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
- răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
- III. – Metamorfoza diavolului este întotdeauna imperfectă: există detalii ce îi trădează originea și pe care omul prudent le va remarca. *Fata, diavol cu chip de om, știmă, nu înghițise deloc apă. Oamenii vedeau cu uimire cum se zbicesc repede straiile pe ea, iia, fota, opincile, ca și când n-ar fi fost udă niciodată. Au mai băgat de seamă că are părul despletit pe umere ca niște șuvoaie plăvițe resfirate pe o stana albă. Ochii,*

de chihlimbar verde-aurii cu stirlici albaștri, erau mari, rotunzi, dar reci ca de sticlă. Singurul „orb” este Aliman:

4 p.

– identificare parțială, nesiguranță: 2 p.

– răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.

IV. – Este vorba de două perspective: a flăcăului „orb”, pentru că făcuse deja pactul cu diavolul, și a celorlați săteni, aflați în afara primejdiei: 4 p.

– explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.

– răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.

V. – Aici el nu este pescarul, cel ce vrea să captureze prada, ci îndrăgostitul care își protejează ființa iubită. *Valurile, bolborosind mânioase, pedepsesc însă greșeala, orbirea flăcăului:* 4 p.

– explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.

– răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.

Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente:

a. Convenții stilistice:

– adecvarea stilistică la situația solicitată prin sarcina de lucru: 2 p.

– respectarea cerințelor specifice tipului de text solicitat: 2 p.

– respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 2 p.

b. Conținutul și structura textului:

– claritatea formulării mesajului textului: 1 p.

– respectarea cerințelor formulate în enunțul itemului: 1 p.

c. Corectitudinea limbii utilizate:

– ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.

Total: 10 puncte

3. A. 1. Omofon neomograf: „niciodată”: nici odată (conjunție și adverb), nici o dată (conjunție; articol/numeral/adj. nehotărât; substantiv): 2 p.

2. Se acordă punctele, dacă sensurile din enunțuri sunt:

(I) a. a eluda–a evita; a ocoli; b. a elucida–a clarifica; a descurca; a desluși; a explica; a lămuri, a limpezi; a preciza etc.;

(II) a. a investi–a plasa; a vâri; a băga etc.; b. a învesti–a înscăuna; a întrona; a numi; a proclama; a autoriza; a delega; a împuternici; a rândui etc.: 4 p.

3. Forma de indicativ prezent: El precedă: 2 p.

4. Articol hotărât proclitic: lumea lui Dumnezeu; pronume personal: nagodele lui; peste capul lui; deasupra lui: 4 p.
5. c.: 2 p.
6. b.: 2 p.
7. Propoziție principală incidentă: (Dracul din baltă,) se știe, (este nelipsit dintre oameni...): 2 p.
8. Complement circumstanțial de mod: (ex.) Mergea șchio-pătând ușor...: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. speze (cheltuieți); spețe (/pl. de la speță/specie; /în expresia în speță—în cazul de față); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a lua loc; (a fi) la locul său; a pune pe cineva la locul lui; din loc în loc; a o lua din loc; a nu-și găsi locul; loc de veci; din capul locului etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. vestei (s.f.; vestă) b. vestii (s.f.; veste): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (best-seller; abundă din belșug = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
5. Antonime (ex.) dojană, critică, criticare, mustrare, hulă, hulire, calomniere, defăimare, denigrare etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) a produce sunete; a scoate sunete armonioase; a murmura; a susura; a șuiera; a vâjâi; a chema (pe cineva) prin semnale sonore; a se zvoni etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. ar zăcea;
b. arde-i una!
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. arză-l-ar focul!
b. stănoagei.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat (cadrul de referință: subiectul nuvelei *Moara cu noroc* și al nuvelei *În vreme de război*): 5 p.
- personaje; destinul lui Lică — momente ale evoluției: 6 p.
- destinul lui Ghiță (deznodământul): 3 p.
- semnificația finalului tragic („morală” lui Slavici): 3 p.
- momentul temporal: Paștele: 2 p.
- „vocea” bătrânei din final — semnificație: 3 p.
- subiectul nuvelei *În vreme de război*: 4 p.

– personaje: Stavrache — evoluție, final:	3 p.
– valorificarea textului nuvelei cu argumente personale:	4 p.
– respectarea normelor de redactare:	4 p.
– respectarea normelor ortografice și de punctuație:	3 p.
Total: 40 de puncte	

Testul 39

1. I. – Ca și îmbrăcămintea lui Victor, interiorul este o combinație de elemente „orășenești” (*o mașină de cusut Singer*), cele mai multe de prost-gust (*fotografii în rame cu Bălosu și Aristița la cununie, Victor militar, fotografiat în culori, cu gradul de sergent, Polina singură, sfioasă și parcă străină de ea însăși, cu mâna pe un taburet*) și țărănești (*pe jos era așternut un covor de cârpe*). Este evident orgoliul de oameni „ajunși”:

– explicație aproximativă, insuficient motivată:	4 p.
– răspuns incorect/nici un răspuns:	2 p.
	0 p.
 - II. – Și prin îmbrăcămintea, Victor încearcă să pară altceva decât este (*avea pantaloni de „piele de drac”, bufanți, și ghetete galbene cu ciorapi vărğați trași pe pulpă*). Este orgolios și mărginit în același timp:

– răspuns ezitant, explicație aproximativă:	4 p.
– răspuns incorect/nici un răspuns:	2 p.
	0 p.
 - III. – Disimularea se poate motiva, urmărind felul cum ironizează orgoliul lui Victor, care, țăran fiind, se îmbracă și vorbește așa cum crede că o fac orășenii:

– răspuns incorect/nici un răspuns:	2 p.
	0 p.
 - IV. – Victor vorbește „ca la oraș” (*nu obișnuiesc țuică dimineața*) și se îmbracă altfel decât ceilalți, pentru că originea țărănească i se pare rușinoasă. În fond, este un complexat (*Era un flăcău nu prea voinic, dar se purta ca și când ar fi fost*):

– răspuns ezitant, explicație aproximativă:	4 p.
– răspuns incorect/nici un răspuns:	2 p.
	0 p.
 - V. – Ironie:

– răspuns incorect/nici un răspuns:	4 p.
	0 p.
- Total: 20 de puncte

2. Se vor puncta următoarele elemente;

a. Convenții stilistice:

– adecvarea stilistică la situația solicitată prin sarcina de lucru:	2 p.
– respectarea cerințelor specifice tipului de text solicitat:	2 p.

- respectarea scopului și a dimensiunilor solicitate pentru textul elaborat: 2 p.
 - b. Conținutul și structura textului:
 - claritatea formulării mesajului textului: 1 p.
 - respectarea cerințelor formulate în enunțul itemului: 1 p.
 - c. Corectitudinea limbii utilizate:
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. (I) a. țarine (s.f.pl.; soția țarului) b. țarini (s.f.pl.; ogor);
 (II) a. lipitoare (s.f.pl.; persoană) b. lipitori (s.f.pl.; vierme, pasăre): 4 p.
2. Indicativ prezent: Noi (ne) lăm: 2 p.
3. Substantiv fără funcție sintactică: (ex.) nea (Ilie); (la o țuică,) Victore; (ți-am mai spus,) tată; (De ce,) Victore etc.: 4 p.
4. Complement direct, exprimat prin verb la infinitiv: (ex.) El poate scrie după dictare: 1 p.
5. Propoziție subiectivă: (ex.) că îi face multă plăcere; introdusă prin conjuncția subordonatoare „că”; regent este verbul impersonal reflexiv „se vedea”: 2 p.
6. Contragerea subordonatei; rezultatul obținut; transformări: din care se vedea plăcerea...; se obține un subiect; nu se mai folosesc elementul de relație, predicatul etc.: 4 p.
7. Explicarea (motivarea) folosirii unui semn de întrebare: 1 p.
8. Substantivul „șoarece”, folosit cu sens figurat: 2 p.
- Total: 20 de puncte**

- B. 1. solitar (singuratic; izolat; retras etc.); solidar (legat/de cineva, de ceva/prin unitate de concepții, acțiuni; strâns legat/de cineva, de ceva/etc.); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) a se lua la harță; a lua pușca la ochi; a (o) lua la măsea; a lua cuiva o suferință (cu mâna); a-i lua cuiva viața; a-și lua viața; a lua obiceiul; a lua veste etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. zarei (s.f.; zară) b. zării (s.f.; zare): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului: după pă(rerea) = cacofonie; cel mai bine apreciată față: 2 p.
5. Sinonime (ex.) aroganță, fală, fudulie, infatuare, înfumurare, îngâmfare, mândrie, orgoliu, semeție, vanitate, grandomanie etc.: 2 p.

6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) care are grosime mică; zvelt; slab; îngust; fin; delicat; foarte puțin adânc; făcut dintr-un material ușor; puțin consistent; diluat; cu ton înalt etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
- a. alégeți! (voi);
b. apropiem (noi).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
- a. șaibei;
b. pudorii.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea problemei de rezolvat; cadrul de referință: motive narative, structura basmului; drumul, motiv caracteristic în basme: 3x2=6 p.
- dimensiunea fantastică și cea realistă (se va puncta îmbinarea celor două dimensiuni), evidențiindu-se cel puțin câte două aspecte: 2x4=8 p.
- motivul drumului; încercările de dinaintea plecării: 3x2=6 p.
- personaje și conflicte (registrul real; registrul fantastic): 2x3=6 p.
- drumul — ca experiență a cunoașterii (semnificație): 2 p.
- cunoașterea textului și argumentarea personală: 6 p.
- respectarea normelor de redactare: 3 p.
- respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte

Testul 40

1. I. – Paraschiv este lăsat să muncească singur și, lovindu-și sau certându-și fratele, își exprimă în fond nemulțumirea față de tatăl său: 4 p.
- explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
- răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
- II. – Aparenta solitudine față de interlocutor și de problemele sale este o caracteristică a personajului. În fond, el este în aceste situații mai cu seamă ironic, dar niciodată în mod gratuit. În cazul de față îi dă o lecție de răbdare fiului care, prea devreme, îi contesta autoritatea. Totul se desfășoară însă în felul său tipic, posibil de explicat conform raționamentului — *dacă-i prost, nu are rost să-i explici, pentru că nu înțelege, iar, dacă-i deștept, tot nu are rost, pentru că înțelege și singur*: 4 p.
- explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.

- răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
 - III. – Soția, el însuși, Pisică, nevastă-sa, „Sfâsfârlică”, Ciulca: 4 p.
 - cinci personaje: 3 p.
 - patru personaje: 2 p.
 - trei personaje: 1 p.
 - mai puțin de trei personaje: 0 p.
 - IV. – Exemple posibile — comportamentul lui Pisică față de fiul cel mic; modul cum mama își face fiica să țipe; reacția copiilor la țipetele fetei: 4 p.
 - un exemplu: 2 p.
 - nici un exemplu: 0 p.
 - V. – Deși dă senzația de spontaneitate, scena presupune o „regie” rafinată și o intenționalitate precisă a „regizorului”. Comentariul inițial al autorului confirmă de la început faptul (vezi și 40, II.): 4 p.
 - explicație aproximativă, insuficient motivată: 2 p.
 - răspuns incorect/nici un răspuns: 0 p.
- Total: 20 de puncte**

2. Se vor puncta următoarele elemente:

- a. Redactarea textului în stil direct: 2 p.
 - b. Transformarea corectă a pasajului în stil indirect: 3 p.
 - c. Menționarea celor trei consecințe stilistice: 3 p.
 - d. Corectitudinea limbii utilizate: 2 p.
 - ortografia și punctuația corecte și adecvate: 2 p.
- Total: 10 puncte**

3. A. 1. Sinonime contextuale: (ex.) scârmănare; scârmănat; smotoceală; târnuială; bătaie etc.:

- 2. b.: 2 p.
- 3. c.: 2 p.

- 4. Adjective pronominale, care — singure — nu au funcție sintactică: (ex.) (taică-)său; (pe mă-)sa; (Mă-)sa; (cu tat-)său: 3 p.
- 5. a.: 2 p.

- 6. Propoziții principale independente: (ex.) începu Moromete mințind din capul locului; se răsti în clipa aceea Paraschiv; se miră Moromete, uitându-se la Niculaie; îi spun eu; amenință Paraschiv de lângă uluci; zise Moromete; zice; zic eu; zic eu; zicea; strig eu; zice el; strigă Niculaie indignat; se miră și Moromete etc.: 3 p.

- 7. Complement de agent: În fața porții erau mulți fotbaliști, dar golul a fost marcat de primul dintre...: 2 p.

8. Forma de plural: (I) a. clocitoare (s.f.; pasăre) b. clocitori (s.f.; aparat); (II) a. țeline (s.f.; plantă) b. țelini (s.f.; pășune, pământ nelucrat): 4 p.

Total: 20 de puncte

- B. 1. virtuos (care denotă virtute; care respectă dezideratele etice; înzestrat cu multe virtuți etc.); virtuoz (persoană care stăpânește în mod desăvârșit tehnica unui instrument muzical); enunț corect (2x1p.); sens corect (2x1p.): 2+2=4 p.
2. Locuțiuni/expresii: (ex.) cât (de când) lumea și pământul; lume de pe lume; a se duce (a pleca) în lume; a umbla prin lume; a dormi ca dus de pe lume; a-și lua lumea în cap; ca lumea; de râsul lumii; cântece de lume; lumea de apoi etc.: 4 p.
3. Formele cu sensuri corecte: a. roatei (s.f.; roată; unitate militară) b. roții (s.f.; 1. roată, cerc; 2. în expr.): 1+1=2 p.
4. Corectarea enunțului (Domnilor, să știți că...; accident neprevăzut = pleonasm, deci unul dintre cuvinte nu trebuie folosit): 2 p.
5. Antonime (ex.) îngust, limitat, mărginit, restrâns, strâmt, strâns, redus, mic etc.: 2 p.
6. Polisemie; se acordă punctele, dacă sensurile din enunț sunt: (ex.) legat, înfășurat bine; înțins; încordat; strâmt; ajustat (pe talie); trainic; puternic; cuprins cu putere; presat din mai multe părți; înghesuit; înfășurat; împăturit; ghemuit; zgârcit; agonisit; acumulat etc.: 2 p.
7. Subliniere corectă: 1+1=2 p.
a. acopăr (eu);
b. agreează (el).
8. Rescriere corectă: 1+1=2 p.
a. ureei;
b. ridichii.

Total: 20 de puncte

4. – identificarea temei de realizat; cadrul de referință — problema intelectualului în romanul lui Camil Petrescu, *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*: 4 p.
- structura romanului: planuri (obiectiv, subiectiv): 6 p.
- „dislocarea temporală” — ca artificiu de introducere în tema iubirii (memoria involuntară): 2 p.
- „momente” ale romanului de dragoste: primirea moștenirii, relația eros-social (ideea de mondenitate): 5 p.
- relația iubire-război; conceptul de eros: 2x3=6 p.

- destrămarea iubirii — cauzalitate: 3 p.
 - valorificarea citatului dat, în context: 3 p.
 - valorificarea textului romanului (scene, replici etc.); argumentație personală: 5 p.
 - respectarea normelor de redactare: 3 p.
 - respectarea normelor ortografice și de punctuație: 3 p.
- Total: 40 de puncte**

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE	3
TESTE BACALAUREAT	5
BAREME DE CORECTARE ȘI DE NOTARE BACALAUREAT	96

EXAMENE

BACALAUREAT

Serie de teste pentru promovarea
examenului de bacalaureat

- Serie cu tradiție, lansată în 1999 – o dată cu introducerea noului sistem de examinare – și reactualizată anual*

*Deoarece în programa pentru examenul din anul 2002 nu au intervenit schimbări față de sesiunea 2001, cărțile BACALAUREAT 2002 nu au suferit modificări semnificative în comparație cu seria BACALAUREAT 2001.

- Cărți pentru fiecare disciplină de examen cuprinzând modele de teste însoțite de bareme de notare și de corectare
- Teste în conformitate cu modelele elaborate de Serviciul Național de Evaluare și Examinare
- Modele de teste realizate în consens cu programa școlară în vigoare și cu structura tuturor manualelor alternative

În aceeași serie:

- Ion Savu, Mircea Becheanu
TESTE DE MATEMATICĂ
- Sorina Gramaticescu, Adriana Maxim,
Miruna Carianopol, Mariana Gridan
TESTE DE LIMBA ENGLEZĂ
- Lina Chiru, Mădălina Vlad, Maria Ivanov,
Maria Stoica, Rodica Mares
TESTE DE CHIMIE ORGANICĂ
- Lina Chiru, Florin Ilies, Lia Cojocaru
TESTE DE CHIMIE ANORGANICĂ
- Sorin Spincanu-Dobrotă, Florina Oțet
TESTE DE ECONOMIE
- Sorin Spincanu-Dobrotă, Irina Stănciugelu, Maria Dorina Stoica
TESTE DE FILOZOFIE ȘI ESTETICĂ

ISBN 973-8144-52-3